

ВЕЧНИТЕ ДЕТСКИ РОМАНИ

Децата от гарата

ЕДИТ НЕСБИТ

ПАЯ

ЕДИТ НЕСБИТ ДЕЦАТА ОТ ГАРАТА

Превод: Елка Димитрова

chitanka.info

Щастливият живот на Питър и двете му сестри Роберта и Филип изведнъж се променя. Баща им изчезва загадъчно, а те заедно с майка си са принудени да напуснат хубавия си дом в Лондон. Започват нов живот, изпълнен с приключения, в малка къщичка край железопътна линия. И изненадващо се оказва, че само децата могат да избавят баща си от сполетялата го беда.

Едит Несбит (1858–1924) е родена в заможно семейство. Тя е най-малката дъщеря на директора на Лондонския селскостопански колеж. Баща ѝ умира, когато тя е едва на три години.

Едит е непослушно и буйно дете, прави безброй бели и създава проблеми на майка си. Мрази повечето училища в Англия и Европа, в които я изпращат да учи. Любимите ѝ занимания са четенето, ездата, плуването и играта на пирати с по-големите ѝ братя.

Започва да съчинява стихове и разкази в ранно детство, а на дванадесет години вече мечтае да стане писателка. Първите ѝ стихове са публикувани, когато Едит е едва петнадесетгодишна.

През 1880 г. Едит Несбит се омъжва за симпатичния млад бизнесмен Хюбърт Блант. Скоро след сватбата съпругът ѝ се разболява сериозно, а съдружникът му изчезва с всичките средства на фирмата. Едит започва да пише стихове, разкази, романи и есета, с които да осигури издръжка за себе си, своето бебе и болния си съпруг. След като се възстановява от болестта, Хюбърт Блант също започва да пише и по-късно става един от известните политически журналисти.

Книгите, които Несбит създава между двадесетата и четиридесетата си година, са написани в модерния по онова време сантиментален стил.

Големият успех идва с публикуването на първия ѝ роман за деца (1899). Сега вече семейството на Несбит има възможност да напусне Лондон и да се засели в „Уелд Хол“ — красива и просторна тухлена къща в графство Кент. През следващите десет години Несбит създава книгите, с които е позната и до днес — „Пет деца и То“ (1902), „Феникс и летящият килим“ (1904), „Историята на амулета“ (1906), „Децата от гарата“ (1906), „Омагьосаният замък“ (1907). Това са романи, пълни с остроумие, енергия и новаторство.

През 1914 г. Хюбърт Блант умира и следващите няколко години са най-тежкият период в кариерата на Едит Несбит. През 1917 г. тя се омъжва за Томас Тъкър — стар приятел, пенсиониран морски инженер, също овдовял наскоро. Въпреки че пише сравнително малко, последните ѝ години са много щастливи.

„Децата от гарата“ е един от най-популярните романи на Несбит, макар че в него няма фантастични събития и приказни същества. Историята за трите деца, които храбро се борят с връхлетялото ги нещастие, е сред любимите на английските деца. Романът е филмиран и има няколко телевизионни адаптации.

След „Омагьосаният замък“ в превод на Георги Рупчев, „Децата от гарата“ е втората книга от Едит Несбит, която издателство „Пан“ издава за първи път на български език.

На милия ми син Пол Блан, зад чиито познания за железниците с пълно доверие прикривам своето невежество.

ПЪРВА ГЛАВА

КАК ЗАПОЧНА ВСИЧКО

Някога те не бяха деца от гарата. Сигурно и през ум не беше им минавало, че влаковете по железопътните линии могат да бъдат нещо повече от средство за пътуване. Те си бяха най-обикновени деца от предградията и живееха с баща си и майка си в най-обикновена къщичка с червена тухлена фасада и цветно стъкло на входната врата. В нея имаше настлан с плочки коридор, който наричаха вестибюл, баня с топла и студена вода, електрически звънец, френски прозорци, порядъчен слой бяла боя по стените и „всички модерни удобства“, както се изразяват жилищните агенти.

Те бяха три деца. Роберта беше най-голямата. Разбира се, майките обичат всичките си деца еднакво, но ако тяхната майка все пак би могла да има любимец, това щеше да бъде Роберта. Следващият по възраст бе Питър, който мечтаеше да стане машинист, когато порасне, а най-малката се казваше Филис — тя винаги имаше добри намерения.

Майка им не губеше времето си в скучни посещения на скучни дами, нито пък, скучайки, в очакване скучните дами да я посетят. Тя почти винаги бе край децата, готова да участва в игрите им, да им почете, да им помогне да си подготвят уроците. Освен това, докато бяха на училище, съчиняваше за тях разказчета, които им четеше след чая. А за рождените им дни и при други тържествени поводи, като например кръщаването на новите котенца, преобзавеждане на къщичката за кукли или пък, когато боледуваха от заушка — за такива случаи тя винаги съчиняваше по някое весело стихче.

Тези трима късметлии имаха всичко, което можеха да си пожелаят: хубави дрешки, топъл дом, прекрасна детска стая с купища играчки и рисувани тапети на стените. Имаха весела и добра бавачка и куче на име Джеймс, което си беше тяхно собствено. Имаха и баща, който бе направо съвършен — никога не се сърдеше, винаги отсъждаше справедливо и по всяко време беше готов за игри.

Трябва да са били много щастливи — ще си помислите вие. Така си и беше. Но те не си даваха сметка за това, докато безгрижието в червената къщичка свърши изведнъж и започна един съвършено друг живот.

Ужасната промяна дойде твърде внезапно.

Питър имаше рожден ден — ставаше на десет години. Сред останалите подаръци беше и едно локомотивче, по-хубаво от което не сте и сънували. Другите подаръци наистина бяха прекрасни, но никой от тях не можеше да се сравнява с локомотивчето.

Неговата прелест обаче остана в целия си блясък точно три дни. Тогава, благодарение на неопитността на Питър, или на добрите намерения на Филис, която се оказа твърде напориста, или по някаква друга причина, локомотивчето внезапно се пръсна. Джеймс така се уплаши, че изскочи навън и не се върна цял ден. Пътниците от Ноевия ковчег — играчка, които бяха настанени в тендера^[1], се разхвърчаха на парчета. Слава богу, никой друг не пострада освен горкото локомотивче и чувствата на Питър. Останалите твърдяха, че той плакал за него — но, разбира се, десетгодишните момчета никога не плачат, колкото и ужасни трагедии да помрачават съдбата им. Той каза, че очите му били зачервени, защото бил настинал. И това излезе вярно, макар и Питър да не подозираше, че е така, когато го казваше. Наложиха се да прекара целия следващ ден в леглото. Майка му вече се разтревожи, че е прихванал морбили, когато той внезапно седна в кревата.

— Мразя кашата... мразя ечемичената отвара... мразя хляба и млякото. Искам да стана и да ям нещо истинско.

— Какво ти се яде? — попита майка му.

— Пай с пилешко — каза Питър въодушевено, — огромен пай с пилешко. Един страшно голям пай.

И майката помоли готвача да направи голям пай с пилешко. Паят бе омесен. И щом бе омесен, бе изпечен. И щом бе изпечен, Питър си хапна от него. От това настинката му попремина. Майката съчини едно стихотворение, за да го разтуши, докато приготвяха пая. То започваше, съобщавайки колко нещастно, но достойно момче е Питър и след това продължаваше:

*Влакче имаше си той,
беше му любимо.*

*Грижеше се без покой
да е невредимо.*

*Но не щеш ли, за беда
във пастта му тъмна
едно винтче полудя
и котелът гръмна.*

Бащата бе заминал в провинцията за три-четири дни. Всички надежди на Питър да се спаси пострадалото локомотивче сега бяха възложени на него, защото татко бе най-невероятно сръчният човек на света. Той можеше да поправи всичко. Често бе влизал в ролята на ветеринар заради дървеното люлеещо се конче. Веднъж бе спасил живота му, когато всички надежди бяха изгубени и даже дърводелецът каза, че не вижда какво може да се направи. Пак татко беше този, който поправи креватчето на куклите. С малко лепило, клечици и джобно ножче закрепил всички животни от Ноевия ковчег така здраво на краката им, че можеха да изкарат не един, а два потопа.

Питър едва изчака баща си да приключи с вечерята и да си изпуши пурата. Най-после майката каза:

— Сега, мили, ако си достатъчно отпочинал и спокоен, искаме да ти разкажем за голямата железопътна катастрофа и да те помолим за съвет.

— Добре! — отговори бащата — Давайте!

И тогава Питър разказа тъжната история и донесе онова, което бе останало от локомотивчето.

— Хм! — каза таткото, след като прегледа машинката много внимателно.

Децата чакаха със затаен дъх.

— Никаква надежда ли няма? — попита Питър.

— Надежда ли? Има! И още как! — отвърна бащата бодро. — Но ще трябва и нещо друго освен надежда — поялник и нова клапа. Мисля, че е по-добре да оставим тази работа за някой свободен ден. С други думи, ще му отделя съботния си следобед, а всички вие ще ми помагате.

— Момичетата могат ли да помагат в поправянето на локомотиви? — попита Питър недоверчиво.

— Разбира се, че могат. Момичетата са точно толкова умни, колкото и момчетата, никога не забравяй това! Ти искаш ли да станеш машинистка, Фил?

— Лицето ми ще бъде винаги мръсно, нали? — каза Филис без особен ентузиазъм. — И предполагам, че веднага ще счупя нещо.

— Аз пък, татко, съм сигурна, че ще ми хареса — обади се Роберта. — Мислиш ли, че ще мога да стана машинистка, когато порасна? Или поне пожарникарка?

— Искаш да кажеш огнярка — каза таткото, дърпайки и усуквайки нещо в локомотивчето. — Е, когато пораснеш, ще се погрижим да те направим огнярка. Спомням си, когато бях момче...

В този момент на входната врата се почука.

— Кой ли, за бога, е това! — възкликна бащата. — Домът на англичанина е неговата крепост. Аз наистина мечтая за къща, заобиколена с ров, над който се вдига подвижен мост.

Рут — така се казваше червенокосата прислужница — влезе и съобщи, че двама господата искали да се срещнат с господина.

— Поканих ги в библиотеката, сър.

— Сигурно минават с подписката за викарий^[2] — предположи майката, — или събират вноската за църковния хор. Отърви се от тях бързо, скъпи. Наистина ни прекъсват вечерта, а за децата вече е почти време за лягане.

Но се оказа, че бащата изобщо не можа да се отърве от господата така бързо.

— Ех, да имахме наистина ров и подвижен мост — въздъхна Роберта, — тогава, ако не искаме посетители, просто вдигаме моста и никой не може да влезе. Боя се, че ако останат още малко, татко ще забрави какво искаше да ни разкаже.

Майката се опитваше да ги залъже с някаква нова приказка за една принцеса, която имала зелени очи. Но това се оказа трудна задача, защото децата чуваха как в библиотеката баща им говори много рязко с непознатите, а те отвръщаха кратко и нервно.

После чуха как вратата на библиотеката се отваря и всички въздъхнаха с облекчение.

— Излизат! — каза Филис. — Сега ги изпраща.

Но вместо да изпраща гостите навън, Рут влетя вътре. Тя изглеждаше доста странно, както отбелязаха децата.

— Ако обичате, мадам, господинът каза да идете за малко в кабинета. Мисля, че е получил лоши новини. Изглежда блед като мумия. Добре е да се подготвите за най-лошото, мадам. Сигурно е умрял роднина или е фалирала банката, или...

— Достатъчно, Рут! — пресече я майката решително. — Можеш да вървиш.

След това отиде в библиотеката. Отново се чу говор. После Рут извика файтон. Децата чуха тропот на ботуши по стълбите, файтонът замина и външната врата се затръшна. Тогава майка им влезе. Милото ѝ лице беше бяло като дантелената ѝ якичка, а очите ѝ изглеждаха много големи и блестящи.

— Време е за сън — каза тя. — Рут ще ви сложи да си легнете.

— Но нали обеща, че тази вечер можем да останем до късно по случай връщането на татко — обади се недоволната Филис.

— Баща ви го извикаха... по работа — обясни майката с усилие. — Хайде, милички, тръгвайте веднага.

Те я целунаха и тръгнаха. Роберта се позабави, за да прегърне майка си още веднъж и да ѝ прошепне:

— Не бяха лоши новини, нали, мамо? Нали никой не е умрял... или...

— Не... никой не е умрял. — Майката почти избута Роберта навън. — Не мога да ти кажа нищо тази вечер, малката ми. Върви, миличка, върви да спиш.

И Роберта излезе.

Рут разреса косите на момичетата и им помогна да се съблекат. (Майка им почти винаги правеше това сама.) След като угаси лампата и излезе от стаята, прислужницата едва не се сблъска с Питър, който, все още облечен, чакаше на стълбите.

— Чудя се, Рут, какво ли става? — попита той.

— Не ми задавай въпроси, ако не искаш да те излъжа — отговори червенокосата Рут. — Скоро ще научиш.

Късно през нощта майката дойде и целуна едно по едно трите спящи деца. Но само Роберта се разбуди от целувката и разбра, че майка ѝ е плакала. Тя остана тиха като мишле и не каза нищо.

Когато на следващата сутрин децата слязоха за закуска, майка им вече беше излязла.

— Отскочи до Лондон — обясни Рут и ги остави да закусват сами.

— Става нещо ужасно — намръщи се Питър, като почукваше по черупката на яйцето си. — Снощи Рут ми каза, че скоро ще разберем какво е.

— Ти си я питал? — Роберта изглеждаше възмутена.

— Да, попитах я! — отвърна Питър ядосано. — Ако вие можете да си легнете, без да ви е грижа дали мама е разтревожена, или не, аз не мога. Ясно ли е?

— Не мисля, че трябва да питаме прислугата за нещата, които мама не иска да ни каже — каза Роберта.

— Браво, малка моралистка — отвърна Питър.

— Мисля, че Боби е права — обади се Филис.

— Разбира се. Тя винаги е права. Поне в собствените си очи.

— О, стига! — извика Роберта, оставяйки лъжичката си на масата. — Нека да не се караме помежду си. Сигурна съм, че и без това се е случило нещо лошо. Нека да не го правим още по-лошо!

След училище децата се прибраха вкъщи за обяд в един часа, но майка им я нямаше. Нямаше я и за следобедния чай.

Беше почти седем, когато тя влезе, но изглеждаше толкова измъчена и уморена, че децата усетиха, че не трябва да ѝ задават каквито и да било въпроси. Тя потъна в едно от креслата. Филис измъкна дългите фиби, с които бе закрепена шапката ѝ, докато Роберта ѝ сваляше ръкавиците. Питър донесе меките кадифени чехли.

След като изпи чаша чай, майката каза:

— Сега, мили мои, искам да ви съобщя нещо важно. Двамата мъже снощи донесоха много лоши новини. Татко ще отсъства за известно време. Аз съм много, много притеснена и ви моля да ми помагате и да не ме тревожите допълнително.

Роберта притисна лице към ръката ѝ.

— Вие можете много да ми помогнете — продължи майка им, — като бъдете добри и весели и не се карате, докато ме няма — Роберта и Питър размениха виновни погледи, — защото отсега нататък ще се налага често да отсъствам.

— Няма да се караме. Наистина няма — обещаха трите уплашени деца.

— И ви моля да не ме разпитвате къде е татко, а също и да не подпитвате други хора.

Питър се сконфузи и взе много съсредоточено да разглежда шарките по килима.

— Обещавате ми, нали? — каза майка им.

— Аз попитах Рут — призна си Питър неочаквано. — Много съжалявам, но го направих.

— Тя какво ти каза?

— Че скоро ще науча.

— Не е необходимо да научавате каквото и да било — отговори майката. — Свързано е с работата на баща ви.

— Има ли нещо общо с правителството? — попита Роберта, защото знаеше, че баща ѝ работи във важна държавна служба.

— Да — отвърна майка им. — Сега е време за лягане, милички. Не се тревожете. Накрая всичко ще се оправи.

— Тогава и ти не се тревожи, мамо — каза Филис, — а ние ще бъдем добри като ангелчета.

Майката въздъхна и ги целуна.

Децата се прибраха в стаята си и сгънаха дрехите си по-старателно от обикновено.

— Вие все се оплаквахте колко ни е скучно — каза Филис, докато изглаждаше с ръка гънките на престилчицата си. — Е, сега наистина нещо се случи.

— Никога не съм искала да се случи нещо, което да разстрои мама — отвърна Роберта. — А това сега е пълен ужас...

И продължи да е пълен ужас още няколко седмици.

Майка им отсъстваше по цял ден. Храната стана безвкусна и зле поднесена. Освободиха домашната помощница и леля Ема дойде при тях. Тя беше доста по-възрастна от майка им. Готвеше се да замине за Германия, където смяташе да работи като гувернантка. Тя беше много заета с подреждането на багажа си за заминаването. Дрехите ѝ бяха много овехтели и тя постоянно ги преправяше. Шевната машина бръмчеше по цял ден и през по-голямата част от нощта.

Леля Ема се придържаше към правилото децата да си знаят мястото. Но и те не ѝ оставаха длъжни. Според тях мястото на леля

Ема беше там, където не бяха те. Така че рядко попадаха в полезрението ѝ. Децата предпочитаха компанията на слугите, които бяха далеч по-забавни. Готвачът, ако беше в добро настроение, пееше смешни песнички, а слугинята можеше да кудкудяка като кокошка, да наподобява с език отпушването на бутилка и дори да мяучи като две биещи се котки. Слугите така и не казаха на децата какви са лошите новини, които двамата непознати донесоха на баща им. Но намекваха, че знаят всичко, а това държеше децата в напрежение.

Един ден, когато Питър ядоса здравата Рут, червенокосата прислужница го сграбчи и зашлеви няколко пъти.

— Ти ще свършиш зле — извика тя гневно, — малък непрокопсаник! Ако не се поправиш, ще идеш при скъпоценния си баща, казвам ти го право в очите!

Роберта повтори казаното пред майка си и на другия ден Рут беше отпратена.

Една вечер майка им се върна, легна и остана на легло два дни. Дойде лекар и децата сновяха окаяни из къщата, обхванати от чувството, че идва краят на света.

На третия ден майка им слезе за закуска, много бледа и с бръчици около очите, които преди не личаха. Усмихна се, доколкото можеше:

— Вече, малките ми, всичко е решено. Ще напуснем тази къща и ще се преместим в провинцията. В една сладка бяла къщичка. Сигурна съм, че ще ви хареса.

Последва една вихрена седмица, в която си стягаха багажа. Подготвиха за изнасяне почти всичко: съдове, одеяла, свещници, килими, кревати, тенджери, че даже и решетката пред камината, ръжена, машата и лопатата. Покриха масата и столовете със зебло, а краката им увиха със слама.

Къщата заприлича на склад за мебели, но на децата това им харесваше. Майка им беше твърде заета, но вече не толкова, че да не може да си бърбри с тях, да им чете и да им съчинява стихчета.

— Няма ли да опаковаме и това, мамо? — попита Роберта като посочи прекрасния скрин, инкрустиран със седеф.

— Не можем да вземем всичко — обясни майка им.

— Но взехме неща много по-грозни от скрина — възрази Роберта.

— Вземаме само полезните неща — отговори майката. — Ще трябва мъничко да си поиграем на бедни.

Когато всичките грозни, но полезни неща бяха опаковани, дойдоха няколко мъже с престилки от зелено сукно и откараха всичко с голям фургон. Двете момичета с майка си и леля Ема трябваше да спят в гостната, където бяха останали хубавите мебели. Едно канапе бе приспособено за легло на Питър.

— На това му викам късмет — каза той весело, докато майка му подпъхваше завивките около него. — Местенето наистина ми харесва! Искане ми се да се местим всеки месец.

Майката се разсмя.

— На мене пък не! Лека нощ, хлапенце.

На следващия ден пълнеха кутии, още кутии и пак кутии. Късно следобеда дойде една кола да ги откара на гарата. Леля Ема дойде да ги изпрати. Чувството, че се разделят, изпълваше децата с радост.

— Но тежко на германските дечица, за които ще се грижи! — прошепна Филис, когато влакът тръгна. — За нищо на света не бих искала да съм на тяхно място!

В началото на пътуването беше много забавно да гледат през прозореца, но скоро се стъмни. Вече не се виждаше нищо интересно и на децата им се доспа. Никое от тях не разбра колко време беше изминало, когато усетиха майка им да ги разтърсва нежно:

— Ставайте, милички. Пристигнахме.

Събудиха се. Беше им студено и тъжно. Слязоха на ветровития перон и чакаха, разтреперани, да разтоварят багажа им. После локомотивът изпуктя и тръгна полека. Децата проследиха как светлините на последния вагон изчезнаха в мрака.

Това беше първият влак, който изпратиха на тази гара. Децата не подозираха колко приключения щяха да преживеят край тези железопътни линии. Сега те само трепереха и кихаха и се надяваха пътят до новата им къща да не е дълъг.

— Хайде — подкани ги майка им, — ще трябва да повървим. Тук няма файтони.

Пътят бе кален и неравен. Не бе осветен с лампи и скоро Филис падна в една локва. Вдигнаха я мокра и отчаяна. Каруцата с багажа пълзеше по нанаторнището, а те я следваха смълчани. Когато очите им

привикнаха с тъмнината, успяха да различат планината от сандъци и кутии, полюляваща се над тях.

На едно място коларят спря и отвори една голяма порта. Пътят продължаваше през някакви ливади и скоро нещо голямо, тъмно и безформено изникна от дясната им страна.

— Това е къщата — каза майка им. — Чудя се защо тя е затворила капаците.

— Коя тя? — попита Роберта.

— Жената, която наех да подреди мебелите и да почисти. Заръчах ѝ да приготви вечеря.

Имаше нисък стобор, иззад който се очертаваха силуетите на клонести дървета. Това беше градината. Колата продължи покрай стобора и зави зад къщата. Изтрополи по каменните плочи и спря пред задната врата.

Нито един прозорец не светеше.

Всички заудряха по вратата, но никой не отвори.

Коларят каза, че най-вероятно госпожа Вини си е отишла вкъщи.

— Нали разбирате, влакът ви толкова закъсня.

— Но ключът е в нея — каза майката. — А ние какво ще правим?

— О, тя трябва да го е оставила под изтривалката — успокои я коларят. — Роднините ѝ се отбиват от време на време тук.

Той свали фенера от каруцата си и се наведе.

— А, ето, точно на мястото си е.

Мъжът отключи вратата, влезе вътре и постави фенера на масата.

Върху нея имаше свещ. Той драсна клечка кибрит и я запали. На мъждукащата светлинка децата видяха огромна гола кухня с каменен под. Нямаше пердета, нито килимче пред камината. Кухненската им маса бе поставена в средата на помещението. Столовете бяха наредени в единия ъгъл, а тенджерите, тиганите и керамичните съдове — в другия. Не гореше огън и през черната решетка се виждаше студена, мъртва пепел.

Коларят разтовари сандъците и ги внесе в къщата. Внезапен шум премина по горния етаж, сякаш някой търкулна метално топче по пода.

Момичетата изпицяха.

— А, това са плъховете — обясни кочияшът. — Аз тръгвам.

И той бързо излезе. Пламъчето на свещта се люшна и угасна.

— О, боже! — изплака Филис. — По-добре да не бяхме идвали!

---

[1] Тендер — вагон със специално устройство, в който има запас от въглища, вода и други материали. Прикачва се на право към локомотива. — Б.пр. ↑

[2] Викарий — помощник на свещеника в католическата църква. — Б.пр. ↑

ВТОРА ГЛАВА

ВЪГЛИЩНАТА МИНА НА ПИТЪР

— Колко весело! — обади се майката в тъмното. — Сигурно здравата сме уплашили бедните мишлета, като нахълтахме така в къщата.

Тя запали отново свещта и нейното мъждиво пламъче освети три уплашени личица.

— Е — каза тя, — толкова пъти сте искали да ви се случи нещо интересно, ето че сега се случи. Това си е истинско приключение, нали? Казах на госпожа Вини да ни приготви вечеря. Предполагам, че я е оставила в трапезарията.

Трапезарията бе облицована с ламперия от тъмно дърво и изглеждаше по-мрачна от варосаната кухня. През тавана минаваха тежки черни греди. Мебелите, струпани набързо, образуваха объркан лабиринт. Имаше маса, разбира се, имаше и столове, но от вечеря нямаше и помен.

— Да погледнем в другите стаи — предложи майката.

И на трепкащата светлинка те обиколиха цялата къща. Във всяка стая откриваха същата бъркотия от мебели, сандъци, кутии и всякакви странни неща по пода, но нямаше нищо за ядене. В килера намериха само ръждясала формичка за кекс и една счупена чиния, в която бяха бъркали гипс.

— Каква ужасна жена! — ядоса се майката. — Взе парите, а не е купила нищо за вечеря.

— Гладни ли ще си легнем? — Филис изглеждаше отчаяна.

— О, разбира се, че ще вечеряме — успокои я майката. — Само ще трябва да разопакуваме един от онези големи сандъци, които коларят отнесе в мазето. Фил, внимавай къде стъпваш, вече счупи една сапунерка. Питър, вземи свещта.

В мазето се влизаше от кухнята. Слизаше се по пет дървени стъпала. От ниския таван висеше скара за бекон. В ъгъла имаше дърва и въглища, а в средата бяха струпани сандъците. Майката се опита да

отвори най-големия, докато Питър държеше свещта и пазеше пламъчето с длан. Капакът беше здраво закован. Майката взе една лопата за въглища и се зае с дъските.

— Дай на мен — каза Питър, убеден, че като мъж ще се справи по-добре. (Всеки си мисли така, когато гледа как някой друг се мъчи да разпали огън, да развърже възел или да разкове сандък с помощта на лопата.)

— Ех, да беше татко тук — въздъхна Филис, — той щеше да го отвори за две секунди. Защо ме риташ, Боби?

— Не те ритам — каза Роберта.

Точно тогава един от големите пирони, с които беше закован сандъкът, започна да излиза със скърцане. Успяха да разковат една от дъските. Пироните в двата ѝ края зловещо светеха като железни зъби.

— Ура! — извика майката. — Открих свещите! Момичета, идете да ги запалите. Намерете няколко чинийки, капнете малко восък и залепете свещите върху тях.

— Колко свещи да запалим?

— Колкото искате — каза майката радостно. — Най-важното е да сме весели. Никой не може да се весели на тъмно, освен кукумявките и съселите.

Момичетата запалиха четиринадесет свещи. След като трапезарията бе осветена ярко, Роберта донесе дърва и запали огън в камината.

— Много е студено за месец май — обясни тя.

Светлината от огъня и свещите преобрази трапезарията. Сега видяха, че ламперията бе резбована тук-таме с малки венчета и дъгички. Всички се почувстваха много по-добре.

Момичетата бързо разтребиха стаята, което ще рече, че наредиха столовете до стената и струпаха всички дреболии в единия ъгъл, като ги прикриха отчасти с голямото кожено кресло, в което баща им седнаше след вечеря.

— Браво! — извика майка им, влизайки с пълен поднос. — Това вече е друго нещо!

Върху застланата с чиста покривка маса се появиха множество пълни чинии. Това беше най-необикновената вечеря в живота им — имаше бисквити — шоколадови и обикновени, сардини, стафиди, захаросани портокалови кори и мармалад.

— Милата леля Ема — каза майката, — добре че ни е приготвила нещо за хапване. Фил, не слагай лъжицата от мармалада в сардините.

— Добре, мамо — отвърна Филис и я постави върху шоколадовите бисквити.

— Да пием за здравето на леля Ема! — предложи Роберта неочаквано.

Тостът беше вдигнат с джинджифилова лимонада в порцеланови чаени чаши, изрисувани в китайски стил, защото не успяха да намерят стъклените. Всички почувстваха, че са били малко сурови към леля Ема. Тя не беше мила и ласкава като мама, но се бе погрижила за всичко.

След вечеря бързо оправиха леглата си.

— Лека нощ, пиленца — каза майката. — Сигурна съм, че в къщата няма плъхове. Но ще оставя вратата си отворена. Ако дойде някое мишле, само извикайте и аз ще му дам да се разбере.

На сутринта светът изглеждаше различно. Роберта събуди Филис, като я дръпна за косата.

— Какво става? — попита сънената Филис. — Къде съм?

— В новата къща — отвърна Роберта. — Не си ли спомняш? Тук няма слуги. Да ставаме и да се захващаме за работа. Всичко трябва да светне преди мама да е станала. Вече събудих Питър. Ще се облече, докато и ние се приготвим.

Децата излязоха на двора и се измиха колкото сметнаха за необходимо под студената струя на помпата.

— Много по-забавно е да се миеш на двора — каза Роберта. — О, погледнете нагоре!

Покривът на кухнята се спускаше почти до земята. Беше покрит със слама и обрасъл с мъх, ушно биле, тлъстига и шибой, а в далечния му край бяха избуяли кичур лилави перуники.

— Тук е по-хубаво от старата къща — каза Филис. — Интересно ми е как ли изглежда градината?

— Още е рано за градината. — Роберта преливаше от енергия. — Да влизаме и да се захващаме за работа.

Те запалиха огъня, сложиха чайника и подредиха приборите за закуска. Не успяха да намерят всичко, което търсеха, но от един

стъклен пепелник излезе чудесна солница, а една малка тавичка стана панер за хляб. (Ако, разбира се, намереха отнякъде хляб за закуската.)

Когато подредиха и приготвиха всичко, излязоха отново в светлата свежа утрин.

— А сега вече ще идем в градината — каза Питър.

Но те някак си не можаха да я намерят, макар че няколко пъти обиколиха къщата. Отзад беше стопанският двор, ограден от конюшни и пристройки. От другите три страни на къщата нямаше ограда и направо започваше полето. И все пак те бяха сигурни, че вчера имаше градина с тъмни големи дървета.

В подножието на склона, където бе къщата, се виждаше железопътната линия и зеещата паст на един тунел. Голям мост с високи арки пресичаше долината.

— Градината не е толкова важна — каза Питър. — Да идем до железопътната линия. Може да минат влакове.

— Можем да ги видим и оттук — обади се Роберта. — Нека да поседнем за малко.

И те седнаха на един голям плосък камък, един от многото, разпръснати по склона. Когато майка им излезе да ги търси в осем часа, ги намери дълбоко заспали в щастлива, стоплена от слънцето купчинка. Бяха запалили огъня и сложили чайника някъде около пет и половина. Така че до осем огънят вече беше изгаснал, водата — извряла, а дъното на чайника почерняло. Също така не се бяха сетили и да измият съдовете, преди да ги сложат на масата.

— Но това няма значение — каза майка им. — Защото намерих една друга стая. Бях забравила, че има още една. И тя е направо вълшебна!

В забравената стая също се влизаше от кухнята. Но вратата ѝ бе издадена малко напред и вчера в тъмното я бяха взели за бюфет. Това беше малка квадратна стая, а на спретнато подредена маса имаше парче печено говеждо, хляб, масло, сирене и пай.

— Пай за закуска! — извика Питър. — Направо страхотно!

— Това е ябълков пай — каза майката. — Е, това е вечерята ни за снощи. Има и бележка от госпожа Вини. Зет ѝ си счупил ръката и тя трябвало да се прибере рано. Ще дойде в десет тази сутрин.

Това беше една чудесна закуска. Майката бе кипнала вода в една тенджерка, така че имаше и чай.

— За нас е по-скоро обяд, отколкото закуска — обясни Питър, подавайки чинията си за още пай, — защото станахме много рано.

Прекараха деня като помагаша на майка си да разопакова и подреди багажа. Шестте малки крачета не се умориха да тичат насамнатам, докато разнесоха дрехите, съдовете и всички останали неща по местата им. Едва късно следобеда майка им каза:

— Добре! Достатъчно за днес. Аз ще си полегна за час, за да бъда свежа за вечеря.

Тогава децата се спогледаха. В погледа и на тримата се четеше един и същи въпрос с готов отговор:

Къде ще отидем?

На железопътната линия.

И така, те поеха надолу и внезапно откриха къде се беше скрила градината. Тя бе точно зад конюшните, оградена от висок стобор.

— Да не влизаме сега! — предложи Питър. — Градината ще почака до утре. Нека да идем на гарата.

Пътят се спускаше надолу по хълма през мек плитък торф, от който се подаваха жълтеникави скали. Изглеждаха като захаросани портокалови кори върху кейк. Децата бързо стигнаха до блестящите релси, отделени в района на гарата с дървена ограда. Покатериха се върху нея и внезапно чуха тътен, който ги накара да погледнат наляво, където черната уста на тунела зееше от лицето на голяма канара. Един влак изскочи от тунела със свистене и се плъзна шумно покрай тях. Те усетиха вихъра на преминаването му, а камъчетата между траверсите подскочиха.

— О — възкликна Роберта като си пое дълбоко въздух, — сякаш голям дракон префуча край нас. Усетихте ли как ни облъхна с горещите си криле?

— Предполагам, че една драконска бърлога, погледната отвън, много прилича на този тунел — предположи умната Филис.

Но Питър ги прекъсна:

— Никога не съм се доближавал толкова до влак. Това е най-щурото ми преживяване!

— По-интересно е от игрите с локомотивчето — допълни Роберта.

(Уморих се да наричам Роберта с цялото ѝ име. А и не мисля, че е необходимо. И без това всички я наричаха Боби. Не виждам защо и аз да не постъпя така.)

Тръгнаха към гарата, заслушани в бръмченето на телеграфните жици над главите си. Траверсите се оказаха чудесна пътека за ходене — бяха точно толкова раздалечени, че да служат за брод от камъни в играта на пенлив поток, която Боби измисли.

Така стигнаха до гарата, където линиите се подреждаха в няколко успоредни коловоза. Качиха се на перона и се огледаха. Една линия влизаше в голям двор и свършваше рязко, сякаш бе уморена и искаше да си отдъхне. На релсите имаше товарни вагони. От едната им страна се издигаше огромна купчина въглища, но не нахвърляна безразборно, а оформена като солидна постройка. Големи квадратни въглищни блокове бяха използвани като тухли за фасадата. Купчината беше градена нависоко и им заприлича на картинката от Библията, на която бяха изобразени изгорелите градове Содом и Гомор. Близо до върха на всяка въглищна стена имаше бяла линия.

През един прозорец видяха носача да дреме под разписанието на влаковете. Питър дръпна камбанката над вратата и сепнатият мъж изскочи от стаята.

— Здравейте! — поздрави го с най-учтивия си тон Питър и веднага попита за какво служи бялата маркировка на въглищата.

— За да отбелязва колко въглища има — отвърна носачът, — така че да забележим, ако някой краде. Затова гледайте да не си тръгнете с въглища в джобовете, млади господине!

Последното си прозвуча като чисто заяждане, но Питър веднага почувства, че носачът не е лош човек. А и думите му в крайна сметка се оказаха пророчески.

* * *

Били ли сте някога в кухнята на някоя ферма в деня, когато пекат хляба? Тогава сигурно сте виждали огромните нощви с тесто, оставено до огъня да втасва? Ако тогава сте били достатъчно млад, за да ви бъде интересно всичко, което виждате, помнете какво удоволствие е да мушнете с пръст меката обла купчина, която се извива в нощвите като

гигантска гъба. Ще си спомните и ямичката, която пръстът ви е направил в тестото, и как тя бързо, но сигурно изчезва, а тестото възвръща напълно предишния си вид, стига пръстът ви да не е бил много мръсен.

Така стана и със скръбта на децата от внезапното заминаване на баща им. Отначало тайнственото му изчезване ги уплаши така силно, че не можеха да мислят за друго. Но това чувство постепенно избледня.

Скоро те свикнаха да живеят без баща си, макар и да не можеха да го забравят. Свикнаха и да не ходят на училище, и да виждат много рядко майка си, която по цял ден пишеше, затворена в стаята си на горния етаж. Слизаше само за следобедния чай и тогава им четеше разказите, които бе написала.

Хълмовете, изпъстрени със скали и храсти, долината с извиващия се през нея канал и най-вече железопътната линия бяха толкова интересни, че споменът за стария живот в червената къщичка избледня като сън. Майка им често повтаряше, че „вече са доста бедни“, но децата не се тревожеха. Винаги бяха сити, носеха същите хубави дрехи както преди.

Но през юни се заредиха три дъждовни дни. Плътна водна пелена покри хълмовете. Стана много студено. Децата не можеха да излизат и зъзнеха в гостната. Накрая не издържаха, качиха се до стаята на майка си и почукаха на вратата.

— Какво има? — попита майка им отвътре.

— Мамо — примоли се Боби, — не може ли да запаля огън? Наистина зная как.

А майката отвърна:

— Не, патенце. Не можем да палим огън през юни. Въглищата са много скъпи и ще са ни нужни през зимата. Ако ви е студено, идете да полудувате на тавана. Това ще ви стопли.

— Но, мамо, за огъня трябва да съвсем малко въглища.

— Не можем да си го позволим, пиленцата ми. Сега бягайте на тавана, нали сте добри деца. Оставете ме да работя!

— Мама вече е все заета — прошепна Филип шепнешком на Питър.

Питър не отговори. Обмисляше една хубава игра на бандити. На тавана щеше да е свърталището им. Питър, разбира се, щеше да е

главатарят, Боби — дясната му ръка, а на Филис бе отредена ролята на отвличена девойка, за която незабавно трябваше да се плати огромен откуп в зърна от бакла.

Те слязоха за чая, зачервени и пълни с енергия — като всички планински разбойници. Но когато Филис понечи да сложи конфитюр на филията си с масло, майка ѝ каза:

— Конфитюр или масло, мила, не конфитюр и масло. Не можем да си позволим това разточителство сега.

Филис безмълвно привърши филията си с масло, която бе последвана от филия с конфитюр. След чая те се качиха обратно на тавана и Питър каза на сестрите си:

— Имам идея.

— И каква е тя? — попитаха момичетата.

— Няма да ви кажа — беше неочакваният отговор на Питър.

— О, много добре! — каза Боби, а Фил добави:

— Не ни интересува.

— Момичетата — обясни Питър — не могат да пазят тайни.

— О, така ли? — каза Боби презрително. — Хич не ме интересуват глупавите ти идеи.

— Ако не бяхте толкова заядливи, щях да ви я кажа. Но сега няма да научите нищо!

И наистина мина известно време, преди Питър да продължи:

— Единствената причина, поради която не искам да споделя с вас идеята си, е, че тя може би е нередна и затова не искам да ви въвличам в тази работа.

— Не я изпълнявай, ако е нередна, Питър — каза Боби.

Филис обаче веднага предложи помощта си.

— Не! — отсече Питър, трогнат от нейната жертвоготовност. — Задачата е опасна и затова ще я изпълня аз. Всичко, за което ще ви помоля, е да не ме издавате на мама.

— Та ние не знаем нищо за издаване — възмути се Боби.

— Напротив, знаете! — пак се ядоса Питър. — Аз ви се доверих на живот и смърт. Знаете, че съм тръгнал на самотно приключение, което някои хора биха определили като нередно. Ако мама попита къде съм, кажете ѝ, че съм отишъл да играя при мината.

— Каква мина?

— Кажете само „мината“.

— На нас можеш да се довериш, Пит.

— Добре де, въглищната мина. Ще копая въглища, но под страх от най-тежко наказание ви забранявам да казвате на мама.

— Нека дойдем и ние — примоли се Филис.

— Когато намеря въглища, ще ми помогнете да ги прекарам — съгласи се великодушния миньор.

* * *

Между чая и вечерята има известно разстояние дори и в най-лакомите семейства. По това време майка им обикновено пишеше, а госпожа Вини вече си беше тръгнала. Две вечери след този разговор Питър кимна тайнствено на момичетата.

— Идвате с мен — прошепна той. — Вземете римската колесница.

„Римската колесница“ беше една много стара детска количка, която от дълги години бе захвърлена на тавана. Децата я бяха почистили и смазали така, че тя се движеше съвсем леко и безшумно.

— Напред — изкомандва безстрашният водач и поведе малката си дружина към гарата. Когато приближиха, Питър свърна от пътя. Скоро стигнаха до три големи камъка, между които се чернееше сух къпинак. Питър се наведе и измъкна между бодливите клонки няколко черни буци.

— Ето първите въглища от мината Сейнт Питър. За редовните клиенти осигуряваме превоз. Бързо обслужване, ниски цени.

Колесницата беше натоварена с въглища, но се наложи веднага да свалят половината, защото бе станала толкова тежка, че трите деца не можеха да я изтеглят по хълма. Накрая с триста мъки я откараха у дома, като Питър теглеше, а двете момичета бутаха отзад. Направиха три курса, в резултат на което запасите от въглища в мазето нараснаха значително.

След това Питър отново излезе сам и се върна още по-черен и изморен, сякаш наистина бе копал в мина.

— Утре вечер ще прекараме още — каза той и отиде да се мие.

Седмица по-късно госпожа Вини отбеляза пред майка им, че е много хубаво, дето последната доставка въглища се харчи толкова

бавно.

Децата се спогледаха радостно. Те вече бяха напълно уверени, че в миньорството няма нищо нередно.

Но дойде една страшна нощ, когато началникът на гарата обу старите си галоши, с които ходеше по каменистия морски бряг през лятото, и се промъкна много тихо до двора, където се издигаше маркираната с бяла линия содомо-гоморска кула от въглища. Той изпъзля до нея и зачака като котарак пред миша дупка. На върха на кулата някаква малка фигурка ровеше сред въглищата. Скоро малкият миньор предпазливо се спусна по черната стена и се наведе да събере нахвърляните буци. Тогава началникът на гарата изведнъж го сграбчи за яката. Питър бе заловен на местопрестъплението с една стара торба, пълна с въглища.

— Хванах ли те, малки крадецо? — извика началникът на гарата.

— Аз не съм крадец — отвърна Питър въпреки уплахата си. — Аз съм миньор.

— Това го разправяй на старата ми шапка. — Началникът на гарата бе наистина ядосан. — Тръгвай, малък нехранимайко.

— О, не — изплака отчаян глас в тъмнината.

— Не го водете в затвора! — обади се друг глас.

— В затвора ли — почуди се началникът на гарата. — Аз не го водя в затвора, макар че там е мястото на банда като вашата? Други има ли?

— Само ние сме — Боби и Филис излязоха от сянката на един товарен вагон.

— Проследили сте ме? — извика Питър сърдито. — Ах, шпиони такива.

— Тръгвайте с мен и тримата! — каза началникът на гарата.

— О, недейте! — примоли се Боби. — Не може ли още сега да решите как да ни накажете? Ние сме виновни точно толкова, колкото и Питър. Ние му помагахме да пренася въглищата и... знаехме откъде ги взема.

— Не, не е вярно — възрази Питър.

— Вярно е — каза Боби. — Знаехме през цялото време. Само се преструвахме, че не знаем, за да ти угодим.

Чашата на търпението преля. Питър бе убеден, че е заблудил момичетата, като трупаше въглищата в „мината“ между трите големи

камъка, а сега разбираше, че те през цялото време са знаели всичко. И са му „угаждали“, сякаш е малко момче.

— Не ме дръжте! — каза той с наранено достойнство. — Няма да избягам.

Началникът на гарата го пусна, драсна клечка кибрит и ги огледа на трепкащата светлина.

— Странна работа — каза той, — та вие сте децата от чифлика Трите комина. Толкова добре сте облечени. Кажете ми какво ви накара да крадете въглища? Никога ли не сте ходили на църква? Не сте чели в катехизиса, че е грешно да се краде? — Сега той говореше по-меко и Питър се почувства малко по-добре.

— Не мислех, че това е кражба. Бях почти сигурен, че не е. Смятах, че ако ги взема от външната страна на купчината, може би щеше да бъде кражба. Но най-отгоре си е чисто и просто копаене. На вас ще ви трябват хиляда години, за да изгорите всичките тези въглища.

— Не е точно така. Значи си вземал въглищата на игра.

— Голяма игра е да теглиш тази дяволски тежка количка нагоре по хълма, няма що — отговори Питър.

— Тогава защо го правите? — Гласът на началника на гарата вече бе толкова добродушен, че Питър обясни спокойно:

— Спомняте ли си трите студени дъждовни дни наскоро? Е, тогава мама каза, че сме били прекалено бедни, за да палим огън. Винаги сме палили огън, когато е било студено в предишната къща, и...

— Недей! — прекъсна го Боби шепнешком.

— Добре, добре — каза началникът на гарата, като гладеше брадичката си замислено. — Ще ви кажа какво смятам да направя. Този път ще погледна през пръсти. Но запомни, млади момко, кражбата си е кражба, все едно дали я наричаш „копаене“, или не. Бягайте сега вкъщи.

— Искате да кажете, че няма да има наказание? — попита смаяно Питър.

— Много сте мил — усмихна се Боби.

— Направо сладък — прибави Филис.

— Е, какво толкова. — Началник-гарата се почувства поласкан.

И с това те се разделиха.

— Нищо не искам да чувам — каза Питър, когато тримата се заизкачваха по хълма. — Вие сте шпиони и предатели, това сте вие.

Но момичетата бяха прекалено радостни, че Питър си беше при тях — свободен и невредим, на път за Трите комина, а не за полицейския участък, и не обръщаха особено внимание на приказките му.

— Ние казахме само, че сме участвали наравно с теб. — Боби подбираше внимателно думите си.

— Добре знаете, че действах сам.

— Заключениеето на съда щеше да бъде същото — каза Филис. — Не ставай смешен, Питър. Не сме виновни ние, че тайните ти са толкова лесни за отгатване. — Тя го хвана за ръка и той не се възпротиви.

— И все пак в мазето има огромно количество вглища — продължи той.

— О, стига! — прекъсна го Боби. — Не мисля, че трябва да се гордеем с това.

— Не зная — въздъхна Питър, възвръщайки обичайното си добро настроение. — Въобще не съм сигурен, че вгледобивът е кражба.

Но момичетата бяха напълно сигурни. Също така бяха напълно сигурни, че и той е напълно сигурен, колкото и да не му се искаше да си го признае.

ТРЕТА ГЛАВА

СТАРИЯТ ГОСПОДИН

След приключението с „въглищната мина“, на децата им се струваше разумно да стоят далече от гарата, но железопътните линии неудържимо ги привличаха. Цял живот бяха живели на улица, по която с часове трополяха файтони и омнибуси, преминаваха колички на месари, пекари и дребни търговци. Тук, в дълбоката тишина на заспалата провинция, единствените неща, които преминаваха, бяха влаковете. Те останаха последната връзка на децата със стария им живот. От Трите комина надолу по хълма крачетата им утъпкаха пътека към гарата през пръжкавия, плитък торф. Постепенно научиха часовете, в които минаваха отделните влакове. Започнаха и да ги кръщават с различни имена. Този от 9:15 бе наречен Зеления дракон, дългата композиция от 10:07 бе Червея от Уонтли. Среднощният експрес, чийто писък понякога ги стряскаше в съня им, бе кръстен една нощ от Питър Страшния нощен скитник.

Зеления дракон беше влакът, с който пътуваше старият господин. Той беше един извънредно представителен стар господин, който отгоре на това имаше вид и на добър човек. Лицето му излъчваше здраве, винаги беше гладко избръснат, носеше яки с твърде причудлива форма и цилиндър, под който се показваше побелялата му коса. Разбира се, децата в началото изобщо не забелязваха тези подробности. Всъщност първото, което видяха, беше ръката му.

Това стана една сутрин, когато седяха на оградата в очакване на Зеления дракон. Влакът беше закъснел с три минути и четвърт според часовника, който Питър бе получил за последния си рожден ден.

— Зеления дракон отива там, където е татко — каза Филис. — Ако беше истински дракон, можехме да го помолим да го поздрави от нас.

— Драконите не предават поздравии — обясни Питър. — Те са над тези неща.

— Напротив, предават, стига първо да ги опитомиш. Те ги вземат и отнасят, послушни като кокер шпаньоли... и ядат от ръката ти. — Филис бе наясно с драконите. — Чудя се защо татко изобщо не ни пише.

— Мама казва, че е прекалено зает — отвърна Боби, — но скоро щял да ни пише.

— Хайде да помахаме на Зеления дракон, докато минава — предложи Филис. — Ако е вълшебен, ще ни разбере и ще отнесе поздравите ни на татко. А ако не е, три махвания не са кой знае какво усилие. Нищо няма да загубим.

Така че когато Зеления дракон изскочи с писък от своята тъмна бърлога, т.е. от тунела, трите деца застанаха край линията и размахаха кърпичките си, леко притеснени дали са достатъчно чисти.

И от един първокласен вагон една ръка отвърна на поздрав им. Това беше старият господин.

След този случай стана обичай да се разменят поздравии между децата и влака от 9:15.

Момичетата обичаха да си представят, че старият господин познава баща им и ще се срещне с него „в службата“, където и да се намираше това тайнствено място. Господинът ще му разкаже как трите деца стоят край линията и му пращат поздравии всяка сутрин, все едно каква е — дъждовна или слънчева. Защото сега те можеха да излизат когато си поискат, дори и в такова време, в каквото преди никога не ги пускаха навън, докато живееха в своята къща. Това беше станало възможно благодарение на леля Ема и децата все по-силно усещаха, че са били несправедливи към нея. Установиха от опит колко са полезни високите гамашаи и водонепромокаемите якета, на които се бяха смели, когато леля им ги купи.

Майка им продължаваше да е заета с писане на разкази. Тя постоянно изпращаше голямо количество продълговати сини пликове и постоянно получаваше големи пликове с различни цветове и размери. Понякога, като ги отвореше, въздъхваше горчиво:

— Още едно разказче се връща вкъщи да си подремне — и тогава децата обикновено много се натъжаваха.

Но понякога тя размахваше тържествено плика във въздуха:

— Ура, ура! Ето един издател, който си разбира от работата. Той е одобрил разказа ми и това е доказателството.

В началото децата мислеха, че доказателството е писмото, което разбирацията от работата си издател е написал, но скоро научиха, че доказателството се състои от дълги свитъци хартия, наречени коректури, на които бе напечатан разказът, а майката трябваше да го провери за грешки. Когато издателят си разбираше от работата, имаше и кифлички за чая.

Един ден Питър слизаше към селото да купи кифлички, за да отпразнуват добрия вкус на издателя на списание „Детски свят“, когато срещна началника на гарата.

Питър се почувства много неудобно, защото вече беше имал време да размисли над аферата с въглищната мина. Не смееше да поздрави с „добро утро“, както е прието да се прави, когато срещнеш някого на пуст селски път. Обзе го парещото чувство, че началникът на гарата едва ли ще отговори на човек, който краде въглища. „Краде“ звучеше зле, но Питър разбираше, че това именно е точната дума. Така че момчето сведе поглед и не каза нищо.

Началникът на гарата беше този, който каза „Добро утро“, когато се разминаха. И Питър отвърна на поздрава. А после си помисли: „Сигурно не успя да ме познае на дневна светлина, иначе нямаше да бъде толкова учтив“. Тази мисъл хич не му хареса. И тогава, преди сам да знае какво ще направи, той се затича след началника на гарата. Мъжът спря, щом чу стъпките и го изчака, а запъхтяното момче с пламнали уши каза:

— Не искам да бъдете учтив към мен, ако не знаете кой съм.

— Моля? — Началникът на гарата бе много учуден.

— Помислих си, че може би не ме познахте. Аз съм този, който взе въглищата — продължи Питър. — Много съжалявам за постъпката си. Това е.

— Било каквото било — отвърна началникът на гарата. — Ами ти за къде си се забързал така?

— Отивам да купя кифлички за чая.

— Аз пък ви мислех за бедни.

— Така е — потвърди Питър, — но винаги ни остават дребни пари за чай, когато мама продаде разказ, стихотворение или нещо подобно.

— О — изненада се мъжът, — значи майка ви пише разкази, така ли?

— Най-хубавите, които можете да си представите.

— Трябва да сте много горди, че имате такава умна майка.

— Да — отвърна Питър, — но тя си играеше повече с нас, преди да стане толкова умна.

— Е — каза началникът, — трябва да вървя. А вие ме навестявайте на гарата, когато ви се прииска. Що се отнася до възлицата, давам ти честната си дума, че... добре де... ние никога повече няма да ги споменаваме, нали?

— Благодаря ви! — каза Питър. — Много се радвам, че всичко помежду ни се оправи.

И той продължи по мостчето към селото, за да купи кифличките. Почувства съвестта си спокойна за първи път, откакто в онази нощ началникът на гарата го бе заловил да краде.

На другия ден, след като помахаха на Зеления дракон, а старият господин отвърна на поздрава им, Питър поведе сестрите си право към гарата.

— Може ли да ходим там? — попита Боби.

— Тя има предвид след случката с въглищата — обясни Филис.

— Вчера срещнах началника на гарата — каза небрежно Питър, преструвайки се, че не е чул думите на Филис. — Той специално ни покани да се отбиваме всеки път, когато ни се прииска.

— След оня случай с въглищата? — не можеше да се начуди Филис.

Те стигнаха до гарата и прекараха два забавни часа с носача. Той беше чудесен човек и сякаш никога не му омръзваше да отговаря на въпроси, които започват със „защо“ — нещо, което много хора с високо обществено положение от неговото често смятат за досадно.

Той им обясни много неща, свързани с влаковете и железопътните линии, за които не бяха и подозирали преди. Научиха например, че нещата, които закачат вагоните един за друг, се наричат „купли“.

— А нали знаете онези спирачки във вагоните, над които е написано: „Пет лири глоба за неправилна употреба“. Ако ги дръпнете неправилно, влакът ще спре.

— А ако човек ги дръпне правилно? — каза Роберта.

— Ще си спре по същия начин, смятам — каза той, — но употребата не може да бъде правилна, ако животът ти не е в опасност. Преди време някой се пошегувал с една стара дама, казал ѝ, че това е звънецът, с който се вика бюфетчика. И тя дръпнала аварийната спирачка. И когато влакът спрял и кондукторът дотичал, очаквайки да види някой пътник, агонизиращ в последните си мигове, тя му вика: „Ако обичате, господине, ще поръчам чаша черна бира и една кифличка“. Заради това влакът направил седем минути закъснение.

— А какво казал кондукторът на старата дама?

— Де да знам — отвърна носачът, — но се обзалагам, че не го е забравила скоро.

В такъв приятен разговор времето минаваше бързо.

Началникът на гарата излезе няколко пъти от тайното си свърталище зад гишето с прозорчето, през което се продават билети. Беше много приветлив и към тримата.

— Сякаш никога не сме крали въглища — прошепна Филис на сестра си.

Той даде на всяко дете по един портокал и обеща да ги разведе из гарата в някой от близките дни, когато няма толкова работа.

Питър забеляза, че локомотивите, които минават през гарата имат номера.

— Да — отвърна носачът, — знаех един млад господин, дето записваше номера на всеки влак, който види. В един зелен бележник със сребърни ъгли ги записваше. Баща му беше заможен търговец на едро с канцеларски стоки.

На Питър му се прииска и той да си записва номерата на влаковете, макар и да не беше син на търговец на едро. И тъй като се оказа, че няма зелен бележник със сребърни ъгли, подвързан с кожа, носачът му даде един жълт плик, на който момчето отбеляза: 379; 663, с чувството, че това е началото на нещо, което ще се превърне в най-интересната колекция на света.

Същата вечер, по време на чая, той попита майка си дали има зелен бележник с кожена подвързия и сребърни ъгли. Майка му нямаше, но когато разбра каква е работата, му даде едно малко черно тефтерче.

— Няколко страници са откъснати, но ще побере голям брой номера, а когато го изпишеш, ще ти дам друго. Толкова се радвам, че железниците са ви интересни. Само, моля ви, не вървете по линията.

— Даже ако сме срещу посоката, от която идва влакът? — попита Питър след мрачна пауза.

— Да, даже и тогава.

Тогава се намеси Филис.

— Мамо, наистина ли никога не си вървяла по линиите на влака, когато си била малка?

И понеже майка им беше една честна и почтена майка, тя трябваше да признае, че понякога го е правила.

— Видя ли — каза Филис.

— Но, милички, вие не знаете колко ви обичам. Какво ще правя, ако нещо ви се случи?

— Повече ли ни обичаш, отколкото баба те е обичала, когато си била малка? — попита Филис.

Боби ѝ направи знак да мълчи, но Филис никога не забелязваше знаците, колкото и ясни да бяха те.

Майката замълча за минута. После стана да долее вода в чайника.

— Майка ми ме обичаше много — каза тя.

И на Боби ѝ се стори, че майка ѝ дълбоко в себе си е малко момиченце, което иска да се скрие при своята майка.

На следващия ден майка им трябваше да остане в леглото, защото главата я болеше силно. Имаше температура, не искаше да хапне нищо и гърлото ѝ беше много зачервено.

— На ваше място, мадам — каза госпожа Вини, — щях да повикам доктор. Много хора се оплакват, че са прихванали нещо заразно напоследък. Имам по-голяма сестра, та преди две години, по Коледа, тя уж само се простуди, ама работата не тръгна на добре и оттогава вече не я бива.

Майка им в началото отказваше, но вечерта се почувства толкова зле, че Питър бе изпратен в селото, до къщата с трите акации. На портата имаше табелка, на която пишеше: „Д-р У. У. Форест“.

Д-р У. У. Форест тръгна веднага. По пътя той се разговори с Питър. Изглеждаше симпатичен и интелигентен човек, интересуваха се от железници, зайци и други наистина важни неща.

След като прегледа майка им, каза, че е грип.

— Сега, госпожице Угрижено личице — обърна се той към Боби, когато отидоха във вестибюла, — предполагам, че ви се ще да бъдете главна медицинска сестра.

— Разбира се — каза тя.

— Добре, тогава ще изпратя някои лекарства. Поддържайте огъня, за да е топло. Сварете силен телешки бульон, който да ѝ дадете, щом премине треската. Добре е сега да хапне грозде, нека пие газирана

вода или мляко. И най-добре намерете и бутилка бренди. От най-хубавото. Евтиното бренди е по-опасно и от отрова.

Тя го помоли да ѝ запише всичко на листче.

Когато Боби показа на майка си списъка на доктора, тя се разсмя.

— Дивотии — каза майка ѝ, която лежеше в леглото с очи, блестящи като мъниста, — не мога да си позволя всичките тези глезотии. Кажи на госпожа Вини утре да ви свари два фунта овнешко за вечеря, а аз мога да си пийна от бульона. А сега бих искала малко вода, мила. Можеш ли да донесеш и легенче да си измия ръцете?

Роберта изпълни молбата. След като направи всичко, за да се почувства майка ѝ по-добре, тя слезе при другите. Бузите ѝ бяха много червени, устните — здраво стиснати, а очите ѝ блестяха почти толкова, колкото на майка ѝ. Тя им разказа какво беше заръчал докторът и какво бе отговорила майка им.

— А сега — завърши тя, — да се залавяме за работа! Шилингът за овнешкото е у мене.

— Можем да минем и без проклетото овнешко — каза Питър. — На хляб и масло също може да се изкара. Има хора, които са оцелявали и с по-малко в продължение на много време на пустинни острови.

— Прав си — каза сестра му.

И госпожа Вини бе изпратена до селото да купи толкова бренди, газирана вода и телешко, колкото можеше за един шилинг.

— Но даже и да не ядем нищичко — каза Филис, — пак няма да можем да купуваме всичките тези неща с нашите пари.

— Така е — съгласи се Боби намръщено, — трябва да намерим някакъв друг начин. Мислете!

И те наистина измислиха нещо. Боби се качи в стаята на майка си, за да види дали няма нужда от нещо, а другите две деца взеха ножиците, бял чаршаф, четка и гърнето с черна боя, която госпожа Вини използваше за боядисване на решетките на камината. С първия чаршаф не успяха, затова измъкнаха втори от шкафа със спалното бельо. Не се тревожеха, че развалят хубавите чаршафи, които струваха много пари. Знаеха само, че правят нещо добро — но какво точно правеха, ще разберете малко по-късно.

Леглото на Боби беше преместено в мамината стая и по няколко пъти на нощ тя ставаше да прибави дърва в огъня и да даде на майка си мляко или газирана вода. Майка ѝ често бълнуваше. А веднъж се

събуди внезапно и извика: „Мамо! Мамо!“, сякаш беше малко момиченце.

Рано сутринта Боби чу името си, скочи от леглото и изтича при болната.

— О... спала съм много дълбоко — каза майка ѝ. — Бедното ми патенце, колко ли си уморена... Ужасно съжалявам, че ти създавам толкова грижи.

— Ами, грижи! — каза Боби.

— О, недей да плачеш, миличко — каза майка ѝ. — Ще се оправя до ден-два.

И Боби се опита да се усмихне.

Когато си свикнал на десетчасов здрав сън, ставането по тричетири пъти на нощ те кара да се чувстваш така, сякаш не си спал през цялото време. Боби бе уморена, очите ѝ бяха подпухнали и я смъдяха, но тя разтреби стаята и грижливо подреди всичко, преди да дойде лекарят.

Това стана около осем и половина.

— На подобряване ли вървят нещата, малка сестричке? — каза той на входната врата. — Намерихте ли бренди?

— Купих бренди — каза Боби, — в малка плоска бутилка.

— Не виждам грозде или телешки бульон — огледа се той.

— Утре ще има всичко — каза Боби с твърд глас.

— Добре, а сега повикай възрастната жена да стои край болната, а ти си хапни хубаво и бягай право в леглото да поспиш, докато стане време за обяд. Не можем да си позволим болна главна сестра.

Той наистина беше един много симпатичен лекар.

Когато тази сутрин влакът от 9:15 излезе от тунела, старият господин от първокласния вагон остави вестника си и се изправи, за да помахна на трите деца на оградата. Но тази сутрин децата не бяха три. Беше само едно. Питър не беше седнал на оградата както обикновено. Той стоеше в позата на цирков дресьор, който представя животните на манежа. Питър изразително сочеше нещо с ръка. И това, което показваше, беше голям бял чаршаф, прикрепен с гвоздеи на оградата. Върху чаршафа бяха изрисувани големи черни букви, високи повече от стъпка. Някои от тях се бяха разтекли благодарение на прекалените

старания на Филис. Но думите се четяха ясно. Старият господин и няколко други пътници от влака разчетоха странния надпис:

ГЛЕДАЙТЕ ВНИМАТЕЛНО НА ГАРАТА

Доста от пътниците наистина се огледаха внимателно, когато влакът стигна до гарата, и бяха разочаровани, защото не видяха нищо особено.

Старият господин също огледа покрития с чакъл перон, чак до цветната леха от незабравки край бордюра до гарата. Едва когато влакът вече беше почнал да пухти, преди да тръгне отново, старият господин видя Филис. Тя беше останала без дъх от тичане.

— О — извика тя, — мислех, че ще ви изпусна. Връзките на обувките ми все се развързват и на два пъти спирах да ги вържа. Ето, вземете.

И тя пхна едно омачкано писмо в ръката му, когато влакът вече тръгваше.

Старият господин се облегна удобно на седалката и разгърна листа. Ето какво прочете той:

Скъпи г-н... не знаем името Ви,
Мама е болна и докторът каза да ѝ даваме нещата, изредени в края на писмото, но тя твърди, че не можем да си ги позволим и да сме купели овнешко за нас, а тя щяла да си пийне от бульона. Ние не познаваме никого освен Вас тука, защото татко е далече и не знаем адреса. Татко ще Ви върне парите. А ако е изгубил всичките си пари или е станало нещо подобно, Питър ще ви се изплати, когато

порасне. Даваме Ви честната си дума. I. O. U.^[1] за всички неща, от които се нуждае мама.

От долуподписания Питър.

Бихте ли предали пакета на началника на гарата, защото не знаем с кой влак ще минете? Кажете му, че е за Питър, който съжالياва за случая с въглищата, и той ще се сети.

Роберта, Филис, Питър

После следваше списъкът с нещата, които беше препоръчал докторът.

Старият господин го прочете от край до край веднъж и вдигна вежди. Прочете го втори път и се усмихна леко. След като го прочете трети път, го сложи го в джоба си и разтвори вестника си.

Около шест часа същата вечер някой почука на задната врата. Трите деца се втурнаха да отворят. Отвън стоеше техният приятел носачът, който им беше разказал толкова много интересни неща за влаковете. Той сложи една голяма покрита кошница върху плочите в кухнята.

— От стария господин е — каза той. — Заръча да я донеса право тук.

— Много ви благодарим — отвърна Питър. — Ужасно съжالياвам, че нямам две пени да ви дам, както прави татко, когато му донесат нещо, но...

— Зарежи, ако обичаш, сър — каза носачът възмутено. — Не съм си и помислял за някакви си две пени. Исках само да ви кажа, че съжالياвам дето майка ви не била добре, и да попитам как се чувства тази вечер... донесъл съм й и малко шипка, много приятно мирише. Две пени, как пък не! — каза той и извади изпод шапката си букет от шипкови цветове „също като фокусник“, както по-късно отбеляза Филис.

— Много ви благодарим — каза Питър, — моля да ме извините за двете пенита.

— Няма нищо — отвърна носачът кисело и си тръгна.

Тогава децата разтвориха кошницата. Най-отгоре имаше слама, после — едър талаш, а под него бяха всички неща, за които бяха помолили, при това в големи количества. Имаше и много неща, за които не бяха молили — праскови, портвайн, две пилета, картонена кутия с красиви червени рози, едно високо тясно шише с лавандулова вода и три по-малки и по-дебели шишенца с одеколон. Имаше и писмо.

Скъпи Роберта, Филис и Питър,

Тук са нещата, за които помолихте. Майка ви ще иска да знае откъде са се появили. Кажете ѝ, че ги е изпратил един приятел, който подочул, че била болна. Когато отново се почувства добре, ще трябва да ѝ разкажете всичко, разбира се. И ако ви каже, че не е трябвало да молите за тези продукти, отвърнете ѝ, че за мен бе удоволствие да ви помогна.

Писмото беше подписано с „Дж. П.“.

— Мисля, че наистина бяхме прави — каза Филис.

— Прави? Разбира се, че бяхме прави — радваше се Боби.

— Все пак е по-добре да не казваме на мама откъде са тези неща — предложи Питър с ръце в джобовете.

— Поне докато е болна — каза Боби. — А когато се оправи, ще бъдем толкова радостни, че няма и да забележим, ако се вдигне малко шумотевица. О, погледнете розите! Трябва да ѝ ги занеса в стаята.

— И шипковите цветове — каза Филис, вдишвайки шумно аромата им. — Не забравяй шипковите цветове.

— Няма да ги забравя! — каза Роберта. — Оня ден мама ми каза, че когато била малка, пред прозореца ѝ растял голям шипков храст.

---

[1] Разписка за дълг. Инициалите означават: „Аз Ви дължа“ (на английски: „I owe you“). — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

БАНДИТ ВЪВ ВЛАКА

Това, което беше останало от втория чаршаф и от черната боя, идеално влезе в употреба за изработката на плакат, на който се мъдреше следният надпис:

ТЯ ВЕЧЕ ПОЧТИ ОЗДРАВЯ,
БЛАГОДАРИМ ВИ

Плакатът бе закован на оградата около две седмици след пристигането на чудесната кошница. Старият господин го видя и радостен махна на децата. Сега трябваше да разкажат на майка си какво бяха направили, докато е била болна. А се оказа, че това не е никак лесно.

Майка им страшно се ядоса. Никога преди не бяха я виждали така разгневена. И най-лошото — започна да плаче. (Плачът е заразен, смятам аз, също като шарката и магарешката кашлица. Ако не друго, сигурна съм, че всеки от вас поне веднъж е участвал в такъв дружен плач.)

Майката спря първа и избърса очите си:

— Съжалявам, че избухнах така, милички, защото, сигурна съм, не можете да го разберете.

— Не сме искали да направим нищо лошо, мамо — изхълца Роберта, а Питър и Филис подсмръкнаха.

— Слушайте сега — каза майка им, — истина е, че сме бедни, но имаме достатъчно, за да преживяваме. Не трябва да разправяте на всички за проблемите на семейството ни, това не е редно. И никога не искайте разни неща от непознати. Обещавате ли?

Те я прегърнаха и притиснаха мокрите си бузи към нейните и обещаха никога да не правят така.

— А аз ще напиша писмо на вашия стар господин и ще му кажа, че не одобрявам... о, разбира се, първо трябва да му благодаря за любезността. Вашата постъпка е тази, която не одобрявам, милички, а не неговата. Той е постъпил много любезно.

После, когато децата останаха сами, Боби каза:

— Мама не е ли чудесна? Покажете ми друг възрастен, който да се извини, заедно е избухнал.

— Да — съгласи се Питър, — наистина е чудесна, но е направо ужасно, когато се ядоса.

Те отнесоха писмото на началника на гарата.

— Доколкото си спомням, казахте, че нямате приятели извън Лондон — каза той.

— Сприятелихме се с него наскоро — отвърна Питър.

— Но той не живее наблизко.

— Да, запознахме се с него от влака.

После началникът на гарата се върна зад малкото прозорче, през което продаваше билетите, а децата отидоха да си поприказват с носача. Научиха, че се казва Пъркс и е женен с три деца, че лампите отпред на локомотивите се казват „фарове“, а тези отзад — „буферни фенери“.

Същия ден децата за пръв път забелязаха, че локомотивите не са еднакви.

— Еднакви ли? — каза Пъркс. — За бога, госпожице, в никакъв случай. Еднакви са, колкото вие и аз сме еднакви. Този мъничкият, дето няма тендер, дето мина току-що самичък, това беше резервоар, ей го там... заминава на маневри от другата страна на Мейдбридж. Това локомотивче например прилича на вас, госпожичке. А има и яки локомотиви, огромни, силни машини с по три колела от двете страни — такъв един локомотив прилича на мен. Освен това има и локомотиви за главните линии. Те са като този млад господин тук, когато порасне и спечели всички състезания в своето училище. Такъв локомотив е колкото бърз, толкова и мощен, като този от 9:15.

— Зеления дракон — каза Филис.

— Зеления дракон ли? — смая се Пъркс. — Ние помежду си му викаме Охлюва, госпожице. Закъснява най-много от всички влакове по линията.

— Но локомотивът е зелен — упорстваше Филис.

— Да, госпожице, ама такива са и охлювите през някои сезони на годината.

Докато се връщаха вкъщи за вечеря, децата се съгласиха, че носачът е много забавен човек.

На следващия ден Роберта имаше рожден ден. Следобеда тя бе учтиво, но твърдо помолена да излезе и да не се връща, докато не стане време за чай.

— Не трябва да виждаш това, което ще подготвим — обясни Филис. — Ще бъде славна изненада.

И Роберта излезе в градината сам-самичка. Направи опит да се чувства благодарна, но усещаше, че по-скоро би предпочела да помага, все едно какво правеха, отколкото да прекара сама следобеда на рождения си ден, колкото и славна да беше изненадата.

Сега, когато остана сама, Роберта си припомни думите, които майка ѝ бе изрекла в една от ония трескави нощи, когато ръцете ѝ пареха, а очите ѝ искряха: „Откъде ще намеря пари да платя на лекаря?“.

Момичето се разхождаше напред-назад из градината сред напъпилите розови храсти, покрай люляковите храсти и американското грозде. Колкото повече мислеше за сметката при лекаря, толкова по-малко тази мисъл ѝ се харесваше.

Внезапно Роберта реши как да постъпи. Излезе през страничната врата на градината и с бързи стъпки стигна моста върху речния канал, през който се прехвърляше пътят за селото. Спря и зачака. Беше ѝ много приятно да стои, подпряла лакти върху топлия камък на перилата, и да гледа надолу към бистрата вода на канала. Досега Боби не беше виждала друг канал освен Регентския, а там водата съвсем не беше чиста. Не беше виждала и друга река освен Темза, която щеше да е чудесна река, ако можеше да си поизмие лицето.

Може би децата щяха да обикнат канала толкова, колкото и железниците, ако не бяха два факта. Първият бе, че откриха първо железопътните линии — през онази приказна сутрин, когато откриха къщата, пътя и огромните хълмове край него. Чак няколко дни по-късно откриха канала. Втората причина бе, че всички хора, свързани с влаковете, бяха толкова мили към тях — началникът на гарата, носачът

и старият господин, който им махаше за поздрав. А тези, които работеха по канала бяха всичко друго, но не и мили. Те караха бавните си шлепове нагоре-надолу или водеха за юздите старите коне по пътеката за извличане на шлеповете. Копитата им пръскаха кал, докато опъваха дългите въжета. Питър веднъж попита един от шлепчиите колко е часът и получи отговор да се „разкара“ с такъв свиреп тон, че момчето даже не се спря, за да му отвърне, че той, Питър, има същото право като него да върви по пътеката. Всъщност на Питър му дойде на ум да отговори каквото и да е едва след като шлепчията беше отминал.

А веднъж, когато децата бяха намислили да ловят риба в канала, едно момче от шлепа започна да ги замеря с буци въглища и улучи Филис в тила. Тя тъкмо се навеждаше да си завърже обувката. И макар че буцата едва я докосна, това силно охлади желанието ѝ да ходи за риба.

На моста обаче Роберта се чувстваше на сигурно място, защото можеше да гледа надолу към канала и ако някое момче се канеше да метне буца въглища, момичето можеше да залегне зад парапета.

Внезапно се зачу шум от колела, точно както очакваше. Идваше двуколката на доктора, а в двуколката, разбира се, беше самият доктор.

Той дръпна поводите и извика:

— Привет на главната сестра! Ще се качиш ли?

— Искам да поговорим — каза Боби.

— Състоянието на майка ти не се е влошило, нали?

— Не... обаче...

— Добре, качвай се да се повозим.

Роберта се покатери вътре и хубавото кафяво конче трябваше да завие обратно — нещо, което изобщо не му хареса, защото то очакваше с нетърпение торбата си с овес.

— Страхотно е — извика Боби, когато двуколката полетя по пътя край канала.

— Кажй сега какво те тревожи — попита докторът.

Боби си играеше неспокойно с ремъците на гюрука.

— Хайде, изплюй камъчето — подкани я мистър Форест.

— Трудно ми е да изплюя камъчето, както се изразихте — каза Боби, — защото мама ни забрани.

— И какво точно ви забрани мама?

— Да разправяме на всеки, че сме бедни. Но вие не сте всеки, нали?

— Не, не съм — засмя се докторът. — Е?

— Добре, зная, че докторите са много специални... искам да кажа — скъпи. А госпожа Вини ми каза, че нейното лечение струвало само две пени седмично, защото членувала в един клуб.

— Да.

— Разбирате ли, тя ми каза колко добър лекар сте и аз я питах как тогава може да си позволи да се лекува при вас, защото тя е доста по-бедна от нас. Била съм в къщата ѝ и зная. И тогава тя ми каза за клуба, и аз реших да ви питам... но не искам мама да се тревожи! Не може ли и ние да бъдем в клуб, също като госпожа Вини?

Лекарят мълчеше. Той самият беше твърде беден и се беше зарадвал, че към клиентелата му се е прибавило още едно семейство. Така че навярно чувствата му в този момент са били смесени.

— Не ми се сърдите, нали — попита Боби с много слаб глас.

Докторът се сепна.

— Да се сърдя? Как бих могъл? Ти си една много разумна млада дама. Виж сега, не се притеснявай. Ще направя така, че всичко с майка ти да бъде наред, даже ако трябва да открия специален, нов-новеничък клуб, само за нея. Погледни, оттук започва акведуктът.

— Какво е това акве... дукт? — попита Боби.

— Воден мост — каза докторът. — Виж.

Пътят се изкачваше до един мост над канала. От лявата страна имаше стръмна скала с дръвчета и храсти, които бяха израснали от пукнатините ѝ. Тук каналът преставаше да следва извишаването на хълма, а потичаше по свой собствен мост — огромен мост с високи арки, който пресичаше напречно цялата долина.

Боби пое дълбоко въздух.

— Наистина е огромен, нали? — каза тя. — Като на картинките в „Историята на Рим“.

— Точно така — съгласи се докторът, — именно на това прилича. Древните римляни са били големи майстори на акведукти. Това е чудесен образец на инженерството.

— Мислех, че инженерството се занимава с правене на локомотиви^[1].

— А, има различни видове инженерство — правенето на пътища, мостове и тунели е един от тях. Правенето на укрепления е друг. Е, трябва да се връщаме. И запомни, не трябва да се тревожиш за сметките при лекаря, иначе самата ти ще се разболееш и тогава ще ти изпратя сметка, дълга колкото акведукта.

В началото на ливадата, която се спускаше от пътя към Трите комина, Боби се раздели с доктора с усещането, че е постъпила правилно. Знаеше, че майка ѝ може би няма да мисли така. Но Боби беше сигурна, че поне веднъж тя беше правата и се засмъква надолу по скалистия склон, изпълнена с едно наистина радостно чувство.

Филис и Питър я посрещнаха на задната врата. Те бяха необичайно чисти и спретнати, а Филис си беше сложила червена панделка в косите. Боби също си върза панделка, само че синя. Едва бе успяла да се приготви за празника, когато една малка камбанка звънна.

— Хайде! — каза Филис. — Изненадата е готова. Сега почакай, докато камбанката звънне втори път и тогава можеш да влизаш в трапезарията.

И Боби зачака.

— Зън-зън — обади се малката камбанка и Боби влезе в трапезарията, доста смутена. Още щом прекрачи прага тя се озова в чуден свят от светлини, цветя и звуци. Майка ѝ, Питър и Филис стояха до масата. Щорите бяха спуснати и на масата имаше дванадесет свещи, по една за всяка година на Роберта. Масата бе покрита с цветя, а на мястото, на което щеше да седне Роберта, имаше венец от забравки и няколко малки пакетчета. Мама, Питър и Филис пееха песничка за рождения ѝ ден. Роберта знаеше, че майка ѝ е написала текста специално за нея. Това беше обичай на мама за рождените им дни. Беше наложен на четвъртия рожден ден на Боби, когато Филис беше още бебе. Боби си спомняше как я караха да учи стиховете, които да каже пред татко „за изненада“. Тя се чудеше дали и майка ѝ не си ги спомняше. Четиригодишното стихче беше:

*Татко, аз съм четиригодишна
и да расна още е излишно.*

*Най-добре на четири спри,
две плюс две, едно плюс три.*

*Аз обичам две плюс две —
мама, Питър, Фил и теб.
А пък ти — едно плюс три —
мама, Питър, мен и Фил.
Целуни си дъщеричката,
че сама научи всичко туй.*

Песента, която останалите пееха сега, гласеше следното:

*Нашата Роберта
зло да не я стига —
от нас ако зависи,
през всичките ѝ дни.*

*Нейният рожден ден
за нас е възделен ден,
подаръци ѝ носим
и песен ѝ редим.*

*Щастие над нея
съдбата да излее,
в пътуване най-чудно
животът ѝ да мине.*

*Под простори светли,
сред сърца приветливи,
скъпа Боб, за много
весели години!*

Когато свършиха песента, извикаха: „Три пъти ура за нашата Боби!“ и трите „ура“ екнаха в стаята. Боби се чувстваше така, сякаш всеки момент ще се разплаче — нали познавате това странно

гъделичкане в носа и боцкането в клепачите? Но преди сълзите ѝ да потекат, всички я разцелуваха и запрегръщаха.

— А сега — каза майка ѝ, — виж си подаръците.

Това бяха много хубави подаръци. Имаше един игленик в зелено и червено, който Филис сама тайно бе направила. Имаше една малка сребърна брошка с форма на лютиче, която до днес принадлежеше на майка ѝ. Боби ѝ се възхищаваше от години, но никога, никога не беше си и помисляла, че ще стане нейна собствена. Имаше и комплект от две сини стъклени вази от госпожа Вини. Роберта ги бе харесала в селския магазин. Имаше и три поздравителни картички с хубави картинки и пожелания.

Майката закрепил короната от забрадки на кестенявата коса на Боби.

— А сега всички на масата — подкани ги тя.

На масата имаше торта, покрита с бяла захарна глазура, с думите: „Скъпа Боби“, изписани с розови бонбончета върху нея. Имаше също кифлички и конфитюр, а празното място между приборите бе покрито с цветя. Около чайника бе разпръснат шибой, всяка чиния бе поставена в пръстен от забрадки. Около тортата се виеше венец от люляк, а в средата на масата имаше нещо като картина, направена от цветчета люляк, шибой и акация.

— Какво е това — попита Роберта.

— Това е карта — карта на железопътната линия! — извика Питър. — Виж, тези люлякови линии са релсите, това тук е гарата. Направена е от кафяв шибой. Влакът пък е от акация, а това е пътят за насам. А тези дебели червени парички сме ние тримата, като махаме на стария господин. Ето го и него — теменугата във влака от акация.

— А това са Трите комина, направени от иглики — допълни Филис, — тази малка, мъничка розова пъпка е мама, която се тревожи за нас, когато сме закъснели за чая. Питър измисли всичко това, а цветята набрахме от гарата. Мислехме, че това най-много ще ти хареса.

— Това пък е моят подарък — каза Питър, стоварвайки внезапно своето локомотивче на масата пред нея. Тендерът му беше застлан с чиста бяла хартия и препълнен с бонбони.

— О, Питър — възкликна Боби, поразена от тази щедрост. — Не и локомотивчето. Прекалено го обичаш!

— Не — каза Питър много отчетливо, — не локомотивчето. Само бонбоните.

Боби посърна. Почувства се неловко, защото си бе помислила, че жестът е невероятно благороден от страна на Питър. А в същото време си помисли, че трябва да е много алчна, щом очаква да получи едновременно и бонбоните, и локомотивчето. Питър забеляза промяната в лицето ѝ. Той се поколеба за минутка:

— Искам да кажа, не цялото локомотивче. Съгласен съм да бъде и на двама ни.

— Ти си невероятен — извика Боби. — Това е страхотен подарък!

„Това беше много мило от страна на Питър — помисли си тя, — защото, сигурна съм, че не смяташе да го прави. Аз ще занеса локомотивчето на поправка и ще го върна на Питър за рождения му ден.“

А после Боби тържествено разреза тортата и угощението започна. Това беше един прекрасен рожден ден. След чая майката се съгласи да играе с тях — на всичко, на което поискат — и, разбира се, започнаха със „сляпа баба“. Накрая, когато наближи време да си лягат и те поутихнаха, майката им прочете едно хубаво ново разказче.

— Нали няма да работиш до късно, мамо? — попита Боби, когато тръгнаха да си лягат.

И майката отвърна, че нямало да работи до късно, само щяла да напише писмо на татко.

Но когато след половин час Боби се промъкна долу, за да си вземе подаръците (не можеше да заспи без тях) майка ѝ не пишеше, а седеше на масата, подпряла глава на ръцете си. Мисля, че Боби постъпи много добре, като се измъкна тихичко. „Тя не иска да знам, че е нещастна — помисли си тя, — и аз ще се правя, че не знам.“

Но Боби знаеше и се почувства отново нещастна.

* * *

На другия ден майка им замина с влак до най-близкия град на покупки. Когато ходеше там, винаги се отбиваше до пощата. Може би за да изпрати писмо на баща им, защото тя никога не поверяваше на

децата или на госпожа Вини да изпращат тези писма от тукашната поща, а самата тя никога не ходеше до селото. Питър и Филис заминаха с нея. Боби си търсеше извинение да не пътува с тях, но колкото и да си напъваше мозъка, не можеше да измисли нищо добро. И точно когато се отказа, рокличката ѝ се закачи на един голям гвоздей на оградата. В плата зейна широка дупка. Уверявам ви, това наистина стана случайно. И така, другите я съжалиха, но тръгнаха без нея, защото ако я чакаха да се преоблича, щяха да изпуснат влака.

След като заминаха, Боби си облече ежедневната рокля и тръгна към гарата. Тя не влезе вътре, а продължи до края на перона. Там обикновено спираше локомотивът, когато влакът идваше от града. Наблизо имаше цистерна с вода и един дълъг, отпуснат кожен маркуч, напомнящ слонски хобот. Боби се скри зад един храст от другата страна на линията и зачака търпеливо. Беше взела локомотивчето, увито в кафява хартия.

Когато следващият влак от града спря за зареждане, Боби пресече релсите и отиде до локомотива. Никога преди не се беше приближавала толкова до локомотив. Той изглеждаше много по-голям и страшен, отколкото бе очаквала, накара я да се почувства наистина много мъничка и много крехка.

— Сега вече знам как се чувстват мухите — каза си Боби.

Машинистът и огнярят не я забелязаха. Те разговаряха оживено с носача и по тона им момичето реши, че са в много добро настроение.

— Извинете, моля... — извика Роберта, но локомотивът изпускаше пара и никой не я чу.

— Ако обичате, господин инженер... — Тя заговори малко по-силно, но гласчето ѝ бе твърде слабо, за да надвика свистенето.

Реши, че за да я чуят, е нужно да се покатери в кабината и да дръпне някой от мъжете за дрехата. Железните стъпала бяха много високи, но тя успя да се изкатери. Но се спъна в прага на кабината и падна вътре в подножието на огромния куп въглища, който се намираще пред квадратния отвор на тендера. И точно тогава машинистът, без да я забележи, подкара локомотива.

Роберта усети как огромната машина тръгва и скочи на крака. Много късно, влакът вече се движеше, не бързо, наистина, но достатъчно бързо, за да не може да скочи от него. Налетяха я ужасни мисли — едновременно, в един страховит проблясък. Знаеше, че има

експресни влакове, които изминаваха стотици мили, без да спират. Ами ако този беше от тях? Как щеше да се върне вкъщи? Тя нямаше пари да си плати билета за обратния път.

„Аз влязох без позволение в локомотива — помисли си тя. — Няма да се учудя, ако ме арестуват за това.“

А влакът се движеше все по-бързо и по-бързо. Огнярят и машинистът бяха с гръб към нея. Те бяха заети с нещо като кранове на чешма. Боби се опита да извика, но гърлото ѝ беше пресъхнало. Внезапно тя протегна ръка и дръпна огняря за ръкава. Мъжът рязко се обърна и се оказа очи в очи със странно малко момиченце, с изцапани лакти и колене.

— Дяволска работа! — каза той и Роберта избухна в плач.

Огнярят също бе смаян.

— Как попадна тук, малко непослушно момиче — извика той, а машинистът каза:

— По-полека. Не виждаш ли колко е уплашена.

Те я сложиха да седне на една метална седалка в кабината, казаха ѝ да не плаче и да им обясни какво прави тук. Боби наистина се поуспокои. Помисли си, че Питър би дал мило и драго да бъде на нейното място. Всички деца мечтаят да се повозят в локомотив, но никой не ги пуска там. Боби си избърса очите и здравата подсмръкна.

— Е — каза огнярят, — стига толкова. Какво правиш тук?

— Извинете — хлъцна Боби.

— Не се бой — окуражи я машинистът.

Боби започна отново.

— Извинете, господин инженер — каза тя, — аз ви извиках от релсите, но вие не ме чухте... и аз само се покатерих, за да ви дръпна за ръката, съвсем лекичко, колкото да ме забележите... и тогава паднах във въглищата... и толкова съжалявам, ако съм ви причинила неприятности. Не се сърдете... моля ви, недейте! — и тя заподсмърча отново.

— Ние не се сърдим, а сме изненадани. Не се случва всеки ден някое малко момиче да се търколи в локомотива, нали, Бил? И защо го направи?

— Да, това е най-интересното — присъедини се и машинистът, — защо го направи?

Въпреки усилията си, Боби продължаваше да хлипа. Машинистът я потупа по гърба:

— Хайде, стегни се, колежке. По-лошо няма да стане, обзалагам се.

— Исках... — каза Боби, зарадвана от това, че я нарекоха „колежке“, — исках само да ви попитам дали бихте били така любезни да поправите това.

И тя вдигна от въглищата увития в кафява хартия пакет и развърза връвта с трепереци пръстчета. По стъпалата и краката си чувстваше топлината на огъня от пещта, а на гърба си — хладния полъх от лудешката скорост на влака. Локомотивът залиташе, тресеше се и тракаше, а когато се стрелнаха под един надлез, ѝ се стори, че машината изкрещя в ушите ѝ.

Огнярят започна с лопатата да хвърля въглища в котела.

Боби разви хартията и извади локомотивчето.

— Мислех си — каза тя сериозно, — дали не бихте ми го поправили... нали сте инженер.

Машинистът взе играчката и я огледа, а огнярят от учудване спря да рине въглища.

— Ама че глупост — каза машинистът. — И защо мислиш, че ще се хванем да поправяме детски играчки?

— Не смятам, че е глупост — обади се Боби. — Просто хората, които имат нещо общо с влаковете, са толкова мили и добри. Затова помислих, че няма да имате нищо против. Вие в действителност нямате, нали? — прибави тя, защото забеляза, че си смигнаха добродушно.

— Моят занаят е да карам локомотиви, не да ги поправам, особено такива мъничета — каза Бил. — Освен това, по-голяма грижа ни е как да те върнем на твоите родители?

— Ако ме оставите на следващата гара — започна Боби решително, макар че сърцето ѝ биеше лудешки, — и ми заемете

парите, нужни за третокласен билет... Аз ще ви ги върна — честна дума. Не съм от онези измамници, за които пишат по вестниците.

— Ти си истинска дама, то се вижда — каза Бил развеселен. — Ще те изпратим вкъщи невредима. А що се отнася за това локомотивче... Джим, познаваш ли някой, дето има поялник? Трябва да запоим счупеното.

— Така каза и татко — зарадва се Боби. — За какво служи това?

Тя посочи едно малко месингово колелце, което машинистът бе завъртял, докато говореше.

— Това е инжекторът.

— Ин... какво?

— Инжектор, от който се пълни резервоарът.

Боби запомни думата, за да я съобщи довечера на останалите.

— А това тук е автоматичната спирачка — продължи Бил, поласкан от нейния интерес. — Само мръдваш тази малка ръчка и влакът дяволски бързо спира. Ето това наричат „силата на техниката“ по вестниците.

Той ѝ показа и две малки циферблатчета като на часовник. Обясни ѝ, че едното показва колко пара излиза, а другото — дали спирачката е в изправност.

До момента, в който Бил спря парата с един блестящ стоманен лост, Боби вече бе научила повече за устройството на локомотива, отколкото изобщо бе предполагала, че има за научаване. А също така Джим ѝ бе обещал, че братът на жената на втория му братовчед щял да запои разкъсаното локомотивче, иначе Джим щял да му даде да се разбере. С други думи, Боби си прекара много приятно, научи нови неща и намери двама приятели „за цял живот“.

На Стакълпулското разклонение те се разделиха много сърдечно. Предадоха я на техен приятел — кондуктора от влака, който пътуваше в обратната посока. Така тя имаше удоволствието да научи и какво правят кондукторите в техните тайни скривалища.

Боби се прибра вкъщи навреме за чая. Имаше чувството, че главата ѝ ще се пръсне от впечатления. Как само благославяше гвоздея, който бе съдрал рокличката ѝ!

— Къде беше? — попитаха другите.

— На гарата, разбира се — отвърна Роберта. Но тя не каза ни дума за своите приключения, докато не настъпи денят, когато

тайнствено заведе останалите на гарата в часа, когато пристигаше транзитният влак от 3:19 и гордо ги представи на своите приятели Бил и Джим. Братът на жената на втория братовчед на Джим се оказа достоен за оказаното му височайше доверие. Локомотивчето беше станало като ново.

— Довиждане... — извика Боби точно преди локомотивът да изпищи своето „довиждане“.

„Бил и Джим са истински приятели — мислеше си Боби, — а също и братът на жената на втория братовчед на Джим.“

Трите деца се заизкачваха по хълма. Питър вървеше, прегърнал локомотивчето, което отново си беше само негово.

---

[1] На английски думата е една и съща — „engineering“. — Б.пр.

↑

ПЕТА ГЛАВА

ЗАТВОРНИЦИ И ПЛЕННИЦИ

Това се случи един ден, когато майката беше отишла до Мейдбридж. Тя бе заминала сама, а децата трябваше да я посрещнат на гарата. И естествено, те се озоваха там цял час по-рано.

Денят се оказа много дъждовен и дори студен за месец юли. Духаше силен вятър, който носеше ята тъмни облаци „като стада въображаеми слонове“, както се изрази Филис. Заваля силно, така че пътуването към гарата завърши на бегом. Дъждовните капки удряха по стъклата на прозорците. Децата се прибраха в чакалнята, където бе топло и сухо.

— Така сме като в обсаден замък — каза Филис. — Чуйте как стрелите на враговете удрят по бойниците.

— По-скоро прилича на градинска пръскачка — каза Питър.

За съжаление не можеха да излязат на перона, защото дъждът биеше право в открития навес, където обикновено пътниците за града чакаха своя влак. Преди да дойде влакът на майка им, трябваше да минат други два.

— Сигурно ще спре да вали дотогава — каза Боби. — Все пак, добре че взех дъждобрана и чадъра на мама.

Решиха докато чакат да поиграят на... Вие, разбира се, знаете тази игра. Един от играчите изобразява нещо с жестове, а останалите трябва да познаят какво е то. Боби влезе и седна под чадъра на майка си, доби хитро изражение и всички познаха, че това е лисицата, седнала под чадъра от рекламата. Филис се опита да направи вълшебно килимче от майчиния си дъждобран, но той не щеше да се задържи хоризонтален и плосък като сал, каквото трябва да бъде едно вълшебно килимче, и никой не успя да познае. Всички решиха, че Питър малко попрекали, когато начерни цялото си лице със сажди и зае паяковидна поза с думите, че той е петното, което рекламира нечий „сини и черни мастила“.

Беше отново ред на Филис и тя се опитваше да заприлича на Сфинкса от рекламата на „лично организирани пътешествия по Нил“ на компанията „Как се казва той“, когато острият звън на сигнала оповести пристигането на влака от града.

Децата се втурнаха навън да видят преминаването му. През прозореца на локомотива надничаха един машинист и един огняр, които се числяха към най-скъпите им приятели. Поприказваха малко с децата. Джим попита за локомотивчето и Боби му набута в ръцете един мокър омазнен пакет бонбони, които сама беше правила. Очарован от това внимание, машинистът се съгласи да изпълни молбата ѝ — някой път да повози Питър на локомотива.

— А сега се дръпни назад, колежке — извика машинистът. — Влакът тръгва.

И машината бавно потегли. Децата наблюдаваха буферните фенери на влака, докато той изчезна зад завоя, след което се върнаха в чакалнята да си продължат играта. Очакваха, че всички пътници, слезли от влака, вече са си тръгнали. За тяхна голяма изненада обаче пред вратата на гарата имаше събрана голяма тълпа.

— Нещо се е случило — извика зарадван Питър. — Елате!

Когато стигнаха до тълпата, не можаха да видят нищо освен мокри гърбове. Чуваха се оживени гласове. Децата с мъка си пробиха път напред.

— Надявам се, че не е крадец — каза един фермер с червендалесто лице.

— Ако питате мен, смятам, че трябва да извикаме полиция — отвърна млад мъж с черна чанта и вид на чиновник.

— Не, не, по-скоро е за болница...

Тогава прозвуча решителният глас на началника на гарата:

— Моля, разотивайте се. Аз ще се заема със случая, ако обичате.

Но тълпата не се разотиде. И тогава прозвуча един глас, който силно заинтригува децата. Човекът говореше на чужд език. И нещо повече, това беше език, който никога не бяха чували. Не беше френски или немски, не беше и латински. Питър беше учил латински четири учебни срока.

Още по-странно бе, че никой в тълпата не разбираше чуждия език повече от тях.

— Какво казва — попита фермерът мрачно.

— Звучи ми като френски — предположи началникът на гарата, който веднъж беше ходил до Кале за един ден.

— Това не е френски — извика Питър.

— Какъв е тогава? — попитаха няколко човека.

Тълпата поотстъпи малко назад, за да види кой се беше обадил и Питър си проби път, така че, когато обръчът от хора се склучи отново, той беше близо до странния чужденец.

— Не зная какъв е този език — каза Питър, — но не е френски.

Питър разглеждаше с учудване непознатия. Той имаше дълга коса и див поглед, бе облечен с парцаливи дрехи с кройка, каквато Питър никога досега не беше виждал. Ръцете и устните на човека трепереха. Щом погледът му падна върху Питър, той заговори отново.

— Не, не е френски — потвърди Питър.

— Опитай да му заговориш на френски, като толкова ги разбираш тия работи — обади се фермерът.

— Parlay voo Frongsay?^[1] — започна Питър храбро и в следващия момент тълпата се отдръпна отново, защото мъжът с дивите очи се откъсна от стената, на която до този момент се подпираше, скочи напред, сграбчи ръцете на Питър и го заля с поток от думи, които, макар и момчето да не ги разбираше, му звучаха познато.

— Ето! — каза той и се извърна, без да се плаши от странната парцалива особа и хвърли триумфален поглед към тълпата. — Ето, това вече е френски.

— И какво каза?

— Не знам — призна си Питър чистосърдечно.

— Хайде — намеси се пак началникът на гарата, — разотивайте се, ако обичате. Аз ще се заема с този случай.

Няколко от по-плахите или по-малко любопитни пътници се отдалечиха неохотно, така че Филис и Боби се приближиха до Питър. И тримата бяха учили френски в училище. Колко много им се искаше сега да го бяха и научили! Питър кимна няколко пъти на чужденеца — и той раздруса ръцете му толкова сърдечно, сякаш бяха стари приятели.

— Нищо не разбирам — разсърди се внезапно някакъв господин и отривисто си тръгна.

— Заведете го в своята стая — прошепна Боби на началника на гарата. — Мама знае френски. Тя ще пристигне със следващия влак от Мейдбридж.

Началникът на гарата хвана чужденеца за ръка рязко, но не грубо. Ала човекът изтръгна ръката си от неговата и се сви назад, кашляйки, треперейки и опитвайки се да отблъсне началника на гарата.

— О, недейте! — каза Боби. — Не виждате ли колко е изплашен? Той си мисли, че ще го отведете в затвора. Сигурна съм, погледнете очите му!

— Изглеждат като очите на лисица, попаднала в капан — каза фермерът.

— Нека опитам аз! — предложи Боби. — Аз наистина знам една-две френски думи, само да си ги припомня.

Боби никога не беше се проявявала кой знае колко добре на уроците по френски, но явно беше научила нещо. Защото сега, гледайки тези диви очи на уловен звяр, тя си спомни, и, нещо повече, каза няколко думи на френски. А именно:

— Vous attendre. Ma mere parlez Francais. Nous...^[2] как беше на френски „добронамерени“?

Никой не знаеше.

— Bong^[3] е „добър“ — каза Филис.

— Nous etre bong pour vous.^[4]

Не знам дали човекът разбра думите ѝ, но усети, че не бива да се страхува от двете деца, които го държаха за ръцете. Боби го дърпаше леко към стаята на началника на гарата. Непознатият тръгна след тях. Началникът затвори вратата под носа на тълпата. Хората постояха още малко пред затръшнатата жълта врата, а после бавно се разотидоха с мърморене.

В стаята Боби продължи да държи ръката на чужденеца.

— Ама че работа — каза началникът на гарата. — Няма билет. Дори не може да обясни за къде е тръгнал. Не съм много сигурен, но май трябва да извикам полиция.

— О, недейте! — примолиха се децата в един глас.

Внезапно Боби забеляза, че чужденецът плаче. По щастливо стечение на обстоятелствата се оказа, че тя има носна кърпичка в джоба си. Още по-необичайно беше, че кърпичката излезе относително чиста. Тя му я подаде с много мила усмивка.

— Изчакайте, докато дойде мама — говореше Филис. — Тя наистина говори френски прекрасно. Направо е удоволствие да я слуша човек.

— Сигурен съм, че не е направил нищо, за което да го пратят в затвора — обади се Питър.

— Да, не изглежда като престъпник — съгласи се началникът на гарата. — Добре, нямам нищо против да го оправдаем поради липса на доказателства, докато майка ви дойде. Интересно, коя ли нация има честта да представлява?

Тогава на Питър му хрумна чудесна идея. Той извади от джоба си пощенски плик, наполовина пълен с чуждестранни марки.

— Погледнете тук — каза той. — Нека му покажем това...

Боби установи, че чужденецът беше избърсал очите си с нейната кърпичка и вече не изглеждаше така развълнуван. Затова каза: „Добре“.

Те му показаха една италианска марка и посочиха към него, после — пак марката и пак него, като го гледаха въпросително. Той поклати глава. Тогава му показаха марки от Испания и Норвегия. Непознатият взе плика от ръцете на Питър и разрови марките с трепереща ръка. Най-накрая взе една и я подаде на децата. Беше руска марка.

— Руснак — извика Питър. — Русия е ужасна държава. Ето защо е толкова изплашен. Мама ми е казвала, че там правят с хората страшни неща, ей така, за нищо.

Оповестиха пристигането на влака от Мейдбридж.

— Ще остана при него, докато доведете мама — каза Боби.

— Не те ли е страх, малка госпожице?

— О, не — отговори Боби, като погледна към чужденеца. — Той е добър човек.

Тя му се усмихна и той ѝ отвърна с една странна, тъжна усмивка. После се закашля отново.

Тежко, шумно свистене оповести пристигането на влака и началникът на гарата, Питър и Филис излязоха да го посрещнат. Боби

все още държеше ръката на чужденеца, когато се върнаха с майката.

Руснакът се изправи и много възпитано се поклони. Майката заговори на френски, а той отговаряше, в началото — кратко, но скоро — с все по-дълги и по-дълги изречения. Майката видимо се развълнува.

— Е, мадам, за какво става дума? — Началникът на гарата не можа да сдържи любопитството си.

— Всичко е наред — отвърна майката. — Той е руснак и е изгубил билета си. И, боя се, е много болен. Ако нямате нищо против, ще го заведе у дома сега. Той наистина е много изтощен. Утре ще дойда да ви разкажа всичко.

— Надявам се, няма да откриете, че сте прибрали змия в пазвата си. — Началникът на гарата бе доста недоверчив.

— О, не — успокои го майката и лъчезарно се усмихна. — Сигурна съм, че няма. Та той е известен човек в своята страна. Пише книги, прекрасни книги, чела съм някои от тях, но наистина ще ви разкажа всичко утре.

Тя отново каза нещо на руснака. Той се изправи, учтиво се поклони на началника на гарата и съвсем според етикета предложи на майката да се облегне на ръката му. Тя го хвана под ръка и двамата тръгнаха бавно, но никой не успя да забележи, че всъщност той се държи за нея, за да не падне.

— Момичета, изтичайте вкъщи и напалете огъня в гостната — нареди майката, — а Питър най-добре да извика лекаря.

Но Боби настоя тя да го извика и се втурна навън. Откри го, само по риза, да плеви лехата си с теменуги.

— Много ми е неприятно да ви кажа — започна тя, останала без дъх, — но мама намери един много дрипав руснак и съм сигурна, че ще трябва да го зачислим към вашия клуб. Определено смятам, че няма никакви пари. Намерихме го на гарата.

— Намерили сте руснак на гарата? Значи се е бил изгубил? — попита докторът, протягайки се да вземе сакото си.

— Да, точно така. Той разказа на мама живота си на френски. Явно е много тежък, защото мама се натъжи. Прати ме да ви питам дали ще бъдете така любезен да дойдете веднага, ако сте си вкъщи. Той има ужасна кашлица и плаче.

Докторът се усмихна.

— О, не се смейте — каза Боби. — Нямах да се смеете, ако го бяхте видели. Никога преди не бях виждала мъж да плаче.

И доктор Форест съжали, задето се бе усмихнал.

Когато Боби и лекарят пристигнаха в Трите комина, руснакът седеше в креслото, в което някога бе седял бащата на децата, топлеше краката си на яркия огън и отпиваше от чая, който майката му беше приготвила.

— Човекът изглежда изтощен и телом, и духом — бяха думите на доктора след прегледа, — кашля лошо, но няма нищо за лекуване. Трябва да иде право в леглото... и нека да спи на запалена камина.

— Ще му отстъпя моята стая — реши веднага майката. — Тя е единствената спалня, в която има камина.

В стаята ѝ имаше един голям сандък, който никое от децата не беше виждало отключен. Сега, след като запали огъня, тя го отвори и извади оттам дрехи — мъжки дрехи — и ги остави да се проветрят и затоплят пред камината. Боби влезе да донесе още дърва, видя дрехите и сърцето ѝ подскочи. Най-отгоре лежеше една от пижамите на баща ѝ. Значи той не беше взел дрехите си. А тази пижама беше от новите. Боби си спомни, че беше шита точно преди рождения ден на Питър. Защо татко не беше взел тези дрехи? Боби си излезе от стаята и чу как майка ѝ затвори сандъка. Сърцето ѝ се разтупка лудешки. Защо татко не беше взел дрехите си? Когато майка ѝ излезе от стаята, Боби се втурна към нея, прегърна я силно и прошепна:

— Мамо... татко не е... не е умрял, нали?

— Миличката ми, разбира се, че не е! Какво те накара да си помислиш такова ужасно нещо?

— Ами не знам — каза Боби, ядосана на самата себе си и отново твърдо реши да не вижда нищо, което майка ѝ не иска тя да види.

Майката също я прегърна.

— Татко беше много добре, когато за последен път имах вест от него — каза тя, — и ще се върне при нас някой ден. Не си мисли такива ужасни неща, миличка!

Малко по-късно, след като руският странник бе удобно настанен за през нощта, майката дойде в стаята на момичетата. Тя щеше да спи там, в леглото на Филис, а за Филис щяха да поставят дюшек на пода

— нещо, което ѝ се стори особено забавно. Още щом майката влезе, две бели фигурки скочиха в леглата си:

— Мамо, разкажи ни за руския господин!

Един бял призрак влетя в стаята. Това беше Питър, който влачеше юргана след себе си като опашка на бял паун.

— Досега бяхме търпеливи — каза той, — а аз трябваше да си хапя езика, за да не заспя. Когато вече почти бях заспал, го ухапах толкова силно, че още ме боли. Хайде направи от днешната случка хубаво дълго разказче.

— Не мога да ви разправя дълъг разказ тази вечер — отговори майка им, — много съм уморена.

Боби позна по гласа ѝ, че е плакала, но останалите не забелязаха.

— Добре, разкажи толкова, колкото можеш — каза Фил, а Боби прегърна майка си през кръста и се притисна до нея.

— Ами това е история, толкова дълга, че ще стигне за цяла книга. Руснакът, който намерихте на гарата, е писател, написал е чудесни книги. Но, нали знаете, в Русия човек не бива да казва нищо за грешките на богатите, нито пък за това, което трябва да се направи, за да стане животът на бедните по-добър и щастлив. Ако направиш нещо такова, те пращат в затвора.

— Но те нямат право — учуди се Питър. — Човек отива в затвора само ако е направил нещо лошо.

— Или когато съдиите мислят, че е направил нещо лошо — каза майка им замислено. — Да, така е в Англия. Но в Русия е различно. И така, той написал една великолепна книга за бедните и за това, как да им се помогне. Аз съм я чела. В нея няма нищо друго освен доброта и милосърдие. И заради тази книга го пратили в затвора. Той прекарал три години в ужасна тъмница, където почти не прониквала светлина, било много влажно и страшно. Сам-самичък в затвора три години.

Гласът на майка им потрепери и внезапно секна.

— Но, мамо — каза Питър, — това не може да се случи в наши дни. Звучи като нещо, прочетено в историческа книга за Инквизицията или нещо такова.

— Но е истина — каза тихо майката. — Всичко това е ужасно истинско. След три години го извадили от тъмницата и го пратили в Сибир на каторга. Бил привързан на една верига с други каторжници — лоши хора, които били извършили истински престъпления.

Каторжниците вървели, и вървели, и вървели — с дни и седмици. Мислил си, че пътят няма никога да свърши. А надзирателите ги следвали с камшици, да, с камшици, за да ги бият, когато се уморят. Някои от тях осакатявали, други падали и ако не можели да продължат, били бити и оставяни да умрат. Всичко това е толкова страшно! И най-после стигнали до мините и бил осъден да остане там до живот, до живот, само заради написването на една добра, благородна, чудесна книга.

— Как се е измъкнал от там?

— Когато започнала войната с Япония, на някои от руските затворници им било позволено да идат на фронта като доброволци. И той станал доброволец. Но дезертирал при първия случай, който му се удал и...

— Постъпил е като страхливец. — Питър изглеждаше разочарован. — Да дезертира, когато е война.

— А ти мислиш ли, че е дължал нещо на държавата, която му е причинила всичко това? — попита гневно майката. — Ако е дължал някому нещо, то е било на жена си и на децата си. Той не знаел какво е станало с тях.

— О — извика Боби, — тогава той е трябвало да мисли и да страда и за тях през цялото време, докато е бил в затвора?

— Да, трябвало да мисли и да страда за тях през цялото време, докато е бил в затвора. Защото всичко, което знаел, било, че и те най-вероятно са били затворени. В Русия наистина правят такива неща. Но докато бил в мините, негови приятели успели да му пратят съобщение, че жена му и децата му са избягали и са заминали за Англия. И така, когато дезертирал, дошъл тук да ги търси.

— Има ли им адреса? — попита практично Питър.

— Не, знае само, че са в Англия. Пътувал за Лондон и мислел, че трябва да се прекачи на друг влак на нашата гара, и тогава открил, че си е изгубил билета и портфейла.

— Мислиш ли, че наистина ще ги намери — имам предвид жена си и децата си, не билета и другите там неща — попита Боби.

— Надявам се. Надявам се и се моля да намери жена си и децата си отново.

Сега вече дори Филис долови, че гласът на майка ѝ трепереше.

— Мамо — обади се тя, — изглеждаш толкова разстроена заради него!

Майката замълча за минута. После каза само: „Да!“ и известно време остана замислена. Децата мълчаха.

След малко тя каза:

— Милички, когато си казвате молитвите, мисля, че бихте могли да помолите Господ да излее цялата си милост над затворниците и пленниците.

— Да излее милостта си — повтори бавно Боби, — над затворниците и пленниците. Правилно ли го казах, мамо?

— Да, — каза майката, — над всички затворници и пленници. Всички затворници и пленници.

---

[1] „Говорите ли френски?“ Изречението е на развален френски. — Б.пр. ↑

[2] „Внимавайте. Майка ми говори френски. Ние сме...“ — Б.пр. ↑

[3] Правилната дума е „bon“. — Б.пр. ↑

[4] „Ние бъдем добри за вас.“ (На развален френски.) — Б.пр. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

СПАСИТЕЛИТЕ

На следващия ден руският господин беше по-добре, а след още няколко дни вече можеше да излезе в градината. Изнесоха му един плетен стол и той седна в него, облечен в дрехите на бащата, които бяха прекалено големи за него. Но след като майката подгъна краищата на ръкавите и крачолите, дрехите му прилегнаха доста добре. Сега, когато не беше вече уморен и уплашен, лицето му изглеждаше приветливо и той се усмихваше на децата всеки път, когато ги видеше. Те много съжаляваха, че не знае английски.

Майката написа няколко писма на хора, за които мислеше, че може да научат къде из Англия биха могли да бъдат жената и децата на руския господин. Но това не бяха хората, които познаваше, преди да се пренесат в Трите комина, тя не пишеше на никого от тях. Обърна се към членове на Парламента, издатели на вестници и секретари на разни дружества.

И затова тя нямаше кой знае колко време да се занимава с писателската си работа. Само поправяше коректури, докато седеше на слънце с руснака и от време на време си приказваше с него.

На децата много им се искаше да покажат приятелското си отношение към този човек, който беше изпратен в затвор, а после на каторга в Сибир само заради написването на една книга. Те обаче можеха само да му се усмихват и точно това правеха. Но ако постоянно се усмиваш, усмивката ти става безжизнена и заприличва на изражението на хиена. И тогава тя вече не изглежда приятелска, а просто глупава. Затова те спряха дългите усмивки и започнаха да му носят цветя, докато мястото, където седеше, не се покри с малки вехнещи букетчета детелина, рози и камбанки.

И тогава на Филис ѝ хрумна една идея. Тя кимна тайнствено на другите и ги поведе към задния двор. Там, в едно скришно местенце между помпата и бъчвата с вода, тя каза:

— Помните ли, когато Пъркс ми обеща първите ягоди от своята градина? — Пъркс, вие си спомняте, беше носачът. — Е, струва ми се, че вече трябва да са узрели. Хайде да проверим.

Майка им вече беше разказала на началника историята на руския затворник. Но дори прелестите на железниците се бяха оказали неспособни да откъснат децата от компанията на интересния чужденец. Затова те не бяха ходили до гарата вече цели три дни.

За свое голямо учудване бяха посрещнати много студено от Пъркс.

— Висша чест, без съмнение — каза той, когато те надникнаха през вратата на стаичката му. И продължи да чете вестника си.

Последва неловко мълчание.

— О, боже — възкликна Боби, — сигурна съм, че ни се сърдите.

— Кой, аз? Няма такова нещо! — каза Пъркс надутно. — Това хич не ме интересува.

— Какво искате да кажете с това хич не ви интересува? — попита притесненият Питър.

— Хич значи хич. Каквото и да става тук или дето и да било — каза Пъркс, — ако ще си имате тайни, имайте си ги, ваша си работа. Тъй смятам.

През последвалата пауза трите деца се спогледаха учудено.

— Нямаме никакви тайни от вас — каза Боби най-накрая.

— Може да имате, може и да нямате — рече Пъркс. — Туй не ме интересува. И ви желая на всичките много приятен следобед.

И той отново се зачете във вестника си.

— О, недейте така! — изплака Филис отчаяно. — Това е наистина ужасно! Каквото и да се е случило, кажете ни го.

— Ако сме ви обидили е било без да искаме.

Никакъв отговор. Вестникът бе отгърнат на нова страница и Пъркс зачете друга статия.

— Вижте какво — каза Питър внезапно, — така не е честно. Даже хората, които са извършили престъпление, не ги наказват, без да им кажат защо, ако, разбира се, не става дума за Русия.

— Не знам нищо за Русия.

— Не е вярно, знаете, защото мама слезе специално, за да ви разкаже на вас и господин Джилс всичко за нашия руснак.

— Вие какво си мислите? — възмути се Пъркс. — Как си го представяте той да ме покани в стаята си, да седна и да слушам какво разказва нейна милост?

— Искате да кажете, че нищо не сте чули?

— Подочух само оттук-оттам. Наистина, осмелих се да попитам началника, а той ме смъмри, все едно че съм някое плямпало. „Държавни дела, Пъркс“ — вика. Но аз наистина си мислех, че все някой от вас ще се отбие да ми разкаже. Достатъчно сте досетливи, когато ви потрябва нещо от стария Пъркс.

Филис цялата почервеня, спомняйки си за ягодите.

— Мислехме, че мама ви е разказала — прошепна тя.

Пъркс измърмори, че всичко е наред, но продължаваше да чете. Тогава Филис изведнъж дръпна вестника и обгърна врата му с ръце.

— О, нека бъдем пак приятели — каза тя. — Извинявай.

И Пъркс, който не беше злопамятен, се съгласи да остави вестника.

Всички излязоха на слънце, седнаха на меката трева и децата му разказаха историята на руския затворник.

— Е, това е... — каза Пъркс, но той не можа да намери точната дума.

— ... пълен ужас — подсказа му Питър.

— Мисля, че господин Джилс можеше да ви каже — обади се Боби. — Постъпил е много лошо.

— Аз не му държа сметка за туй, госпожице — каза носачът, — щото му разбирам причините. Той е на руска страна в тази война. Аз съм за японците. Разбира се, той не иска да омаскари своята страна с история като тая тук. Туй е то човешката природа. Човек си защитава своите, все едно какво вършат. На това му се вика политика. И аз щях да правя същото, ако този дългокос приятел беше японец.

— Японците сигурно не правят такива жестоки неща — предположи Филис.

— Сигурно не правят — каза Пъркс предпазливо, — и все пак човек не може да бъде сигурен с чужденците. Аз лично смятам, че всичките са един дол дренки.

— Тогава вие защо сте на страната на японците? — попита Питър.

— Е, господине... нали разбираш, все трябва да си на тая или оная страна. Същото като с либералите и консерваторите. Цаката е да заемеш своята страна и да си държиш на нея, каквото и да става.

Прозвуча сигнал.

— Пристига влакът от 3:14 — каза Пъркс. — Изчакайте, докато си замине, а после ще ви вода у дома да видим дали има узрели ягоди.

— Ако са узрели — каза Филис, — няма да имате нищо против, ако ги дам на бедния руснак, нали?

Пъркс вдигна вежди.

— Значи за ягодите дойдохте, а? — каза той.

Филис отново се почувства неудобно. Ако кажеше „да“, щеше да бъде невъзпитано от нейна страна. Но тя знаеше, че ако каже „не“, след това щеше да бъде недоволна от себе. Така че призна:

— Да, така беше.

— Хубава работа! — каза носачът. — Кажете истината да посрамиш дявола...^[1]

После Пъркс прескочи линията на шест стъпки пред приближаващия влак.

Момичетата много мразеха този номер, но Питър го харесваше. Беше толкова опасен.

Руснакът така се зарадва на ягодите, че трите деца решиха да измислят някаква нова изненада за него. Но хубавите изненади струваха много пари, а безплатно можеха да му осигурят само... череша. Тази идея им дойде на следващата сутрин. Бяха видели отрупаните с цветове дървета през пролетта и сега, когато бе дошло времето на черешите, знаеха къде да ги търсят. Дърветата растяха над канарата, в която бе пробит тунелът. Там имаше всякакви дървета — брезички и букове, малки дъбчета и кестени и сред тях няколко големи череша.

Тунелът беше доста далеч от Трите комина, затова майка им позволи да вземат обяда си в една кошница. А на връщане щяха да я напълнят с череша. Тя им даде и сребърния си часовник, за да не закъснеят за чая. Водоустойчивият часовник на Питър не работеше, откакто той го пусна в бъчвата с вода.

Вървяха дълго към скалата на тунела. В дъното на клисурата блестяха железопътните линии.

— Ако не бяха релсите, щеше да прилича на място, където не е стъпвал човешки крак, нали? — каза Боби.

Сред камъните, пръснати в торфа, растяха треви и цветя, а семената, изпуснати от птиците в цепнатините на скалата, бяха пуснали корени и от тях бяха израснали храсти и дръвчета. Близо до

тунела имаше стъпала, които водеха надолу към линията. Това бяха просто дъски, закрепени за земята, нещо като неподвижна стълба.

— По-лесно ще ни бъде да стигаме черешите от стъпалата — каза Питър. — Помните ли, оттам набрахме черешовите цветове за гроба на зайчето.

Децата бяха застанали в началото на стълбата, когато Боби се послуша:

— Ш-шт. Спрете! Какво е това?

„Това“ беше някакъв много странен шум, тих, но достатъчно ясен, за да се чува въпреки шума на листата и жуженето на телеграфните жици. Това беше някакъв шумолящ, шепнещ звук. Заслушаха се, той стихна за миг, а после се появи отново. И този път ставаше все по-силен, по-тътнещ и зловец.

— Вижте дървото там — извика Питър.

Дървото, което посочи, се движеше, но не както се люлеят дърветата от вятъра, а като живо се спускаше надолу по склона.

— Движи се! — извика Боби. — О, вижте! Другите също се движат.

— Омагьосани са — прошепна уплашената Филис. — Винаги съм си мислила, че тази железопътна линия е омагьосана.

Гората наистина изглеждаше донякъде като вълшебна. Защото всички дървета на около двадесет ярда на отсрещния склон сякаш бавно слизаха към линията. Едно голямо дърво се клатеше най-отзад, сякаш стар овчар подкарва стадо зелени овце.

— Какво става? Какво става? — изплака Филис. — Не ми харесва. Хайде да се връщаме у дома.

Боби и Питър се втренчиха в линията, затаили дъх. И Филис не посмя да си тръгне обратно самичка.

Дърветата продължаваха да се движат. Малко камъни и пръст се отрониха и посипаха върху релсите.

— Всичко се смъква надолу — каза Питър с пресъхнало гърло.

Голямата скала, която се намираще над склона с дърветата, бавно се наклони напред. Дърветата спряха и потрепериха. Скалата се наклони още повече, сякаш се поколеба за миг, а после скала, дървета, пръст и храсти с грохот се свлякоха от лицето на канарата и затрупаха линията. Вдигна се облак червеникав прах.

— Затрупа линията. — Питър беше потресен.

— Линията за града! — допълни Боби.

Питър не можеше да откъсне очи от свляклата се грамада. Изведнъж рязко се изправи.

— Влакът от 11:29 още не е минал. Трябва да съобщим на гарата, иначе ще стане страшна катастрофа.

— Да тичаме — каза Боби и хукна.

Но Питър извика:

— Стой! — и погледна часовника. Беше пребледнял и си личеше, че мисли напрегнато.

— Няма време — каза Питър. — Гарата е на две мили оттук, а сега минава единадесет.

— Не може ли — предложи Филис задъхано, — не може ли да се покатерим на някой от телеграфните стълбове и да направим нещо на жиците?

— Не знаем как — каза Питър.

— Правят го по време на война — упорстваше Филис. — Чувала съм за това.

— По време на война прерязват жиците, глупаче — обясни Питър, — а това не ни върши никаква работа. Няма с какво да ги прережем, дори и да се покатерим на стълба, пък не можем и да се покатерим. Ако имахме червен флаг, можехме да слезем на линията и да го размахаме.

— Но от влака няма да ни забележат, преди да е изскочил иззад завоя, а тогава машинистът ще види свлачището точно толкова добре, колкото и ние — каза Боби.

— Ако само имахме червен флаг — повтори Питър, — можехме да идем пред завоя и да махаме оттам.

— Не може ли да махаме с носните си кърпи — предложи Филис.

— Ще си помислят, че просто ги поздравяваме. Толкова често сме махали и преди. Както и да е, нека да слезем до линията.

Те слязоха по стъпалата. Боби беше пребледняла и трепереше. Лицето на Питър изглеждаше по-изострено от обикновено. Филис се беше зачервила и изпотила от вълнение.

— О, колко ми е горещо! — каза тя, — а си мислех, че денят ще е студен. По-добре да не бяхме си обличали... — Тя млъкна внезапно и после завърши с доста различен тон, — фустичките.

Боби се извърна от долния край на стълбата.

— О, да — извика тя, — те са червени! Браво, Филис.

Двете момичета свалиха фустите, които носеха под роклите си и забързаха покрай линията. Беше им трудно да вървят през нападалите камъни, скални отломки, пръст и полегнали, пречупени клони. Отминаха свлачището и се затичаха с всички сили. Питър водеше, но и момичетата не изоставаха. Те стигнаха до завоя, зад който линията се простираше на половин миля права като стрела, без чупка или завой.

— Сега ще направим флагчета — каза Питър, хващайки едната фуста.

— Нали няма... — Филис се запъна, — нали няма да ги разкъсаш?

— Млъквай — сръза я Питър строго.

— Накъсай ги — съгласи се Боби. — Не разбираш ли, Фил, че ако не успеем да спрем влака, ще има истинска катастрофа, с много убити хора. О, Питър, никога няма да успееш през колана!

Тя взе червената фуста и я разкъса на инч под колана. После разкъса и другата по същия начин и продължи, докато се получиха шест парчета.

— Ето! — каза Питър. — Сега имаме шест флагчета — той погледна часовника отново, — и седем минути. Трябва да намерим дръжки.

Ножовете, които дават на малките момчета, по някаква необяснима причина рядко са от оня вид стомана, която за дълго остава остра. Затова трябваше да чупят клони с ръце. Окастриха листата и дръжките бяха готови.

— Трябва да пробием дупки във флагчетата и да промушим дръжките — нареди Питър.

Ножът беше достатъчно остър поне за да пробие плата. Забиха две от флагчетата в купчинки от струпани камъни между траверсите на линията. След това Филис и Роберта взеха по едно флагче и застанаха край релсите, готови да махат, когато се появи влакът.

Питър като мъж взе две. Вероятно той не беше изчислил точно броя на минутите, за които влакът от 11:29 щеше да стигне от гарата до мястото, където бяха застанали, или може би влакът беше закъснял. Във всеки случай, седемте минути отдавна изтекоха.

Филис стана нетърпелива.

— Предполагам, че часовникът е неточен и влакът вече е минал — каза тя.

Питър вече не заемаше героичната стойка, която беше избрал, за да размахва флагчетата. А на Боби започна да ѝ прилошава от напрежение. Струваше ѝ се, че стояха там от часове, държейки тези глупави червени фланелени флагчета, които никой никога нямаше да забележи. Влакът щеше да профучи покрай тях и да мине завоя и да се разбие в тази ужасна грамада. И всички щяха да бъдат убити. Ръцете ѝ изстинаха и се разтрепериха така, че тя едва държеше флагчето. И тогава долетя далечен тътен и релсите зазвънтяха. Облак пара се зададе по правата линия.

— Стойте смело — изкрещя Питър, — и махайте като луди! Когато влакът стигне до онзи голям храст, отстъпете назад, но продължавайте да махате! Не стой на линията, Боби!

— Те не ни виждат! Няма да ни видят! Това не е добре! — извика Боби.

Двете малки флагчета на линията се полюшнаха, когато приближаващият от тяхната гара влак разтърси купчинките камъни, които ги крепяха. Едното от тях бавно се наклони и полегна върху линията. Боби скочи напред, вдигна го и го размаха. Ръцете ѝ вече не трепереха.

— Пази се от линията, откачалка такава! — извика яростно Питър.

Влакът се движеше бързо, вече беше съвсем близо.

— Стой назад! — извика Питър внезапно и дръпна Филис за ръката.

Но Боби извика: „Не още, не още!“ — и размаха своите две флагчета право над линията. Лицето на локомотива изглеждаше черно и огромно. Гласът му беше висок и дрезгав.

— О, спри, спри, спри! — молеше се Боби.

Никой не я чу. Или поне Питър и Филис не успяха, защото налитащата вихрушка на влака заглуши всичко. Но после локомотивът рязко намали, чу се стърженето на спрелите колела, влакът намали още и спря на по-малко от двадесет ярда от мястото, където бяха забили флагчетата. Боби не можеше да спре да размахва флагчетата си. Машинистът и огнярят слязоха от локомотива и Питър и Филис отидоха да ги пресрещнат и да им разкажат за грамадата зад завоя, а

Боби продължаваше да размахва флагчетата, но все по-вяло и забавено.

Когато Питър се обърна към нея, Боби легеше през линията с протегнати напред ръце, все още стиснала дръжките на малките флагчета.

Машинистът я вдигна, занесе я до влака и я положи върху възглавничките на едно първокласно купе.

— Припаднала е — каза той, — горката малка мис. И нищо чудно. Само ще ида да хвърля поглед на тази ваша грамада и после ще ви закараме до гарата.

Беше ужасно да гледат как Боби лежи тъй бяла и тиха, с посинели устни.

— Предполагам, че така изглеждат хората, когато умрат — прошепна Филис.

— Не говори така! — срязва я Питър.

Те седнаха край Боби на сините възглавнички и влакът потегли обратно. Преди да стигне до тяхната гара, Боби въздъхна и отвори очи, после се захлупи по очи и заплака. Това много ободри останалите. Бяха я виждали да плаче и преди, но никога досега не я бяха виждали припаднала. Когато беше в безсъзнание, не знаеха какво да правят, но сега, когато само плачеше, можеха да я потупват по гърба и да ѝ казват да спре точно така, както винаги бяха правили. И веднага щом спре да плаче, можеха и да ѝ се посмеят, че е била такава страхливка, та чак е припаднала.

Когато пристигнаха на гарата, тримата разбраха, че са герои.

Пътниците от влака бяха разбрали кой ги бе спасил. Похвалите и благодарностите, които получиха за своите „своевременни действия“, за своя „здрав разум“, за своята „изобретателност“, бяха достатъчни, за да завъртят главата на всеки. Филис се забавляваше невероятно. Тя никога досега не беше се оказвала истинска героиня, и усещането беше прекрасно. Ушите на Питър страшно почервеняха. Но въпреки това и той се забавляваше. Само на Боби ѝ се искаше всичките тези хора да ги нямаше. Искаше ѝ се да избяга.

— Предполагам, че ще ви напишат благодарствено писмо от компанията — каза началникът на гарата.

Но Боби искаше час по-скоро да забрави преживения ужас. Тя дръпна якето на Питър.

— О, да се махаме, да се махаме! Искам да си ида вкъщи — каза тя.

И те си тръгнаха, а мистър Джилс, носачът Пъркс, кондукторите, машинистът, огнярят и пътниците ги изпратиха с овации.

— Чуйте — каза Филис. — Това е за нас!

— Какъв късмет, че се сетих да намерим нещо червено и да го размахаме — важно произнесе Питър.

— Какъв късмет, че си бяхме облекли червените фланелени фустички! — допълни Филис.

Боби нищо не каза. Тя си представяше страховитата грамада и нищо неподозиращия влак, връхлитащ право върху нея.

— Ние бяхме тези, които спасиха пътниците — продължаваше Питър.

— Всички щяха да загинат, ако не бяхме ние. — Явно на Филип похвалите бяха дошли в повече.

— Вече няма да можем да берем череши до тунела — бе едничкото, което каза Боби.

---

[1] „Кажете истината — да посрамиш дявола“ — английска поговорка. — Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА ЗА ХРАБРОСТ

Надявам се, нямате нищо против, че толкова обстойно ви разказвам за Роберта. Истината е, че все повече се привързвам към нея. Колкото повече я наблюдавам, толкова повече я обиквам. И забелязвам у нея различни качества, които ми допадат. Например у нея има един необикновено силен стремеж да прави хората щастливи. Тя може и да пази тайна, една твърде рядка способност. Притежава също и уменията да съчувства мълчаливо. Зная, че това звучи доста обикновено, но всъщност съвсем не е толкова обикновено, колкото изглежда. Това просто означава, че някой е способен да разбере, че не си щастлив и да те обича още повече заради това.

Ето такава беше Боби. Тя знаеше, че майка ѝ е нещастна... и че не е споделила истинската причина. Затова просто обичаше майка си още повече. И не каза нито думичка, с която да се издаде колко упорито се опитва да разбере къде изчезна баща ѝ. За това е нужна силна воля. Съвсем не е толкова лесно, колкото може би си мислите.

Издателите, секретарите на дружества и членовете на Парламента до един бяха отговорили на писмата възможно най-любезно, но никой от тях не можеше да каже къде биха могли да се намират съпругата и децата на господин Шепанский. (Казах ли ви, че така се казваше руснакът?)

Боби напругаше ума си как да помогне на руския господин да намери семейството си. Той вече бе научил няколко думи на английски. Можеше да казва: „добро утро“ и „лека нощ“, а също и „моля“, „благодаря“ и „прекрасно“, когато децата му носеха цветя. Казваше и „Много добре“, когато те го питаха как е спал.

Начинът, по който се усмихваше, когато „говореше на английски“, беше според Боби много мил. Тя забеляза, че присъствието му ободрява майка ѝ.

— Тя обича да се грижи за някого — каза си Боби. — И зная, че ѝ е болно да го гледа в татковите дрехи. Но е твърде добра, за да го

остави в дрипи.

Много ноци след деня, когато тя, Питър и Филис спасиха влака, размахвайки червените флагчета, Боби продължаваше да се буди с писък, цялата разтреперана. Виждаше отново онази страховита грамада и как локомотивът налита на нея. А когато осъзнаеше, че това е само сън, през нея преминаваше вълна от радост. Тя, Питър, Филис бяха спасили пътниците.

Една сутрин пристигна писмо. То беше адресирано до децата. Те го отвориха с любопитство, защото не им се случваше често да получават писма.

В писмото се казваше:

Скъпи господине и мили дами,

Бе направено предложение да бъдете наградени за своевременните си и смели действия при предупреждаването на влака, с което е било предотвратено нещо, което според всички човешки представи би било ужасно нещастие. Награждаването ще се състои на гарата в три часа на 30 т.м., ако времето и мястото е удобно за вас.

Искрено ваш: Джейбз Ингълуд
Секретар на Голямата железопътна компания
„Север — Юг“

Никога досега в живота на трите деца не бе имало миг, изпълнен с такава гордост. Те нахлуха при майка си с писмото, тя също се почувства горда и им го каза, а това направи децата по-щастливи от всякога.

— Но ако наградата е парична, трябва да кажете: „Благодаря, но не можем да я приемем“ — посъветва ги майката. — Ще изпера индийските ви муселинови роклички веднага — добави тя. — Трябва да бъдете хубави в тържествен момент като този.

— Кой знае какво ще ни подарят — замисли се Филис. — Винаги съм искала да получа малко слонче, но едва ли ще се сетят за това...

— Представете си, че ни подарят златни макетчета на локомотиви — размечта се Боби. — Но, струва ми се малко нередно да

искаме подаръци. Ние просто направихме това, което трябваше. Защо искаме награда?

— Че кой иска награда? — обади се Питър. — Войниците, които получават кръст „Виктория“^[1], не го искат, но се радват, когато го получат. Сигурно и ние ще получим медали. Ако е така, когато остарея, ще ги показвам на внуците си и ще им казвам: „Само изпълнихме дълга си“. Те страшно ще се гордеят с мен.

— Аз мисля, че трябва да отговорим на писмото — предложи Боби, — и да потвърдим, че времето и мястото са ни удобни. Трябва ни онази розова кутия с хартия за писма, която получи за рождения си ден, Фил.

Необходимо им беше малко време, за да обмислят текста. Майка им се беше качила обратно да си пише разказите. Затова няколко листа розова хартия с позлатени краища и зелена четирилистна детелинка в единия ъгъл бяха унищожени, преди трите деца да измислят текста. След това всеки написа по един екземпляр и го подписа със своето име.

Тройното писмо гласеше:

Скъпи господин Джейбз Ингълуд,

Много Ви благодарим. Ние не сме искали да бъдем награждавани, а само да спасим влака, но се радваме, че мислите, че трябва да ни наградят и много Ви благодарим. Времето и мястото, които предлагате, са напълно подходящи. Много Ви благодарим.

Ваш любящ малък приятел:

Следваше името, а след него:

П. П.: Много Ви благодарим.

Най-последно настъпи денят на награждаването. Трите деца слязоха на гарата в уреченото време. И всичко, което се случи, беше толкова необичайно, че им се стори като насън. Мистър Джилс излезе да ги посрещне в най-хубавите си дрехи, както Питър веднага забеляза, и тържествено ги заведе в чакалнята. Тя изглеждаше променена. Беше постлан килим, по полицата над камината имаше наредени вази с рози, а прозорците бяха обкичени със зелени клонки. Имаше доста хора — две-три дами в елегантни рокли и голям брой господа в рединготи и с цилиндри. Бяха дошли и всички, които работеха на гарата, начело с носача Пъркс. Децата разпознаха някои от пътниците, които бяха в спасения влак. Най-хубавото беше, че и техният стар господин беше дошъл. Той им стисна ръцете, след това всички седнаха и един господин с очила — после научиха, че бил областният управител — започна твърде дълга реч, наистина много поучителна. Няма да преразказвам речта. Първо, защото ще се отегчите; второ, защото тя накара и трите деца така да се изчервят и така да им пламнат ушите, че направо бързам да прескоча тази част от историята; и трето, защото господинът беше използвал толкова много думи, за да каже това, което трябва, че просто нямам време да ги напиша всичките. Той изрече много хубави неща за смелостта и самообладанието на децата и когато приключи речта си, всички заръкопляскаха, а една от дамите извика: „Браво, браво!“.

Тогава старият господин се изправи и също държа реч. Едва сега децата научиха, че той е директор на железницата, и страшно се зарадваха. Стана чудесно награждаване. А после той извика децата по име и даде на всяко от тях по един великолепен златен часовник с ланец. А от вътрешната страна на капачетата, под името на притежателя му, бе гравирано следното:

От директора на железопътна компания „Север — Юг“ в знак на благодарност за смелите и своевременни действия, които предотвратиха катастрофата на... 1905.

Часовниците бяха най-прекрасните, които можете да си представите. Всеки от тях си имаше синя кожена кутийка, в която да стои, когато не го носят.

— А сега трябва да благодариш на всички за вниманието — прошепна мистър Джилс в ухото на Питър и го побутна напред.

— Дами и господа — започна момчето с доста дрезгав глас. Последва пауза, в която Питър усети сърцето си да бие в гърлото. — Дами и господа, толкова мило е всичко това от ваша страна. Часовниците ще пазим до края на живота си, но наистина не ги заслужаваме, защото това, което направихме, не беше нищо особено. Е, поне беше страхотно преживяване и това, което искам да кажа, е, че сме много, много благодарни на всички вас.

Хората ръкопляскаха на Питър много повече, отколкото на областния управител, а после се ръкуваха с толкова много непознати хора, че ги заболяха ръцете. Веднага щом доброто възпитание позволи, те излязоха и хукнаха нагоре по хълма към Трите комина с часовниците в ръце.

Беше чудесен ден.

— Ех, как исках да поговоря със стария господин — каза Боби, — но имаше толкова много хора, сякаш бяхме в църква.

— И какво щеше да му кажеш? — попита Филис.

— Ще ви съобщя, като го доизмисля — отвърна Боби.

А когато го доизмисли, тя написа писмо.

Най-скъпи стари господине,

Искам много горещо да Ви помоля за нещо. Това би могло да стане, ако Ви е възможно да слезете от влака и да продължите със следващия. Не искам да ми давате нищо. Мама ни забрани. А освен това и не са ни нужни никакви неща. Бих искала само да поговоря с Вас за един Затворник и Пленник.

Ваша любяща малка приятелка:

Боби

Тя заръча на началника на гарата да предаде писмото на стария господин. На следващия ден помоли Питър и Филис да слязат заедно с нея на гарата по времето, когато щеше да мине влакът от града.

Тя изложи пред тях идеята си и те я одобриха напълно.

И тримата си бяха измили ръцете и лицата, бяха се сресали и изглеждаха възможно най-спретнати. Но Филис, както винаги без късмет, беше заляла рокличката си с лимонада. Нямаше време за преобличане и тъй като се случи, че точно тогава вятърът духаше откъм въглищния склад, престилчицата ѝ бързо се покри със сив прах, който полепна по сладките лимонадени петна. И тя заприлича, по думите на Питър, на „мърляво улично хлапе“.

Решиха, доколкото е възможно, тя да се крие зад другите.

— Старият господин може и да не забележи — каза Боби. — Възрастните често имат слаби очи.

Оказа се обаче, че нямаше и следа от слабост у стария господин, когато той слезе от влака и огледа целия перон.

Сега, когато дойде ред на най-важното, изведнъж усетиха оня прилив на силна срамежливост, от който обикновено ушите се зачервяват, а ръцете овлажняват.

— О — обади се Филис, — сърцето ми бумти като парна машина.

— И моето — успокои я Питър.

— Побързайте — каза Роберта, — ще ни вземе за идиоти.

— И няма да е далеч от истината — отговори Питър мрачно.

И те забързаха напред да посрещнат стария господин.

— Здравейте — и той се ръкува с всяко дете поотделно. — За мен е огромно удоволствие.

— Наистина беше много мило от ваша страна, че слязохте — каза Роберта учтиво.

Той я хвана за ръка и тръгна към чакалнята. Филис и Питър ги последваха.

— Е, деца, за какво става дума? — Старият господин гледаше внимателно хубавите личица.

— Става дума за нещо много хубаво и благородно — и тя разказа историята за руския господин, който написал прекрасна книга за бедните и бил изпратен на каторга в Сибир.

— И сега това, което искаме повече от всичко на света, е да намерим жена му и децата му — завърши Боби, — но не знаем как. Вие би трябвало да сте невероятно умен, иначе нямаше да бъдете директор на железниците. Та ако вие знаете как, бихте ли ни

помогнали? Предпочитаме това пред всякакви подаръци. Можем даже да продадем часовниците, ако са нужни пари.

Останалите кимнаха одобрително, макар и без особен ентузиазъм.

— Хм — каза старият господин и разкопча бялата си жилетка с големите позлатени копчета, — как, казахте, му беше името — Тиганский?

— Не, не — отвърна Боби. — Ще ви го напиша. То наистина е много трудно. Имате ли нещо за писане.

Старият господин извади златна кутийка за моливи и прекрасен бележник, който ухаеше много хубаво. Отвори го на чиста страница.

— Ето тук — посочи той, — напиши го тук.

И тя написа: Шепанский.

Старият господин извади очила с позлатени рамки, закрепил ги на носа си и прочете името.

— Господи! — възкликна той. — Та аз съм чел книгата му! Тя е преведена на всички европейски езици. Много хубава книга. И вашата майка го е прибрала. Постъпила е като добрия самарянин. Вижте какво ще ви кажа, малчугани, майка ви е много добра жена.

— Разбира се — съгласи се Филис.

— А вие сте много добър господин — каза Боби, много срамежливо, но твърдо решена да бъде мила.

— Ласкаете ме — отвърна той. — Много се радвам, задето се обърнахте към мен за този случай, наистина много се радвам. И няма да се учудя, ако много скоро откроя нещо. Познавам много руснаци в Лондон, а всеки руснак знае неговото име. Но сега ми разкажете нещо за себе си.

Филис беше изчезнала някъде, затова Питър и Боби доста объркано, но затова пък подробно разказаха за изчезването на баща си, за Трите комина, за игрите им и новите приятели. Старият господин слушаше внимателно и се усмихваше. Внезапно вратата се отвори, ритната от една ботичка с развързана връзка. Филис влезе много бавно и внимателно. В едната си ръка носеше голяма консервна кутия, а в другата дебела филия хляб, намазана с масло.

— Следобедният чай — оповести гордо тя.

— Много мило от твоя страна — каза старият господин.

— Пъркс винаги пие чая си от консервна кутия — обясни Филип, като се изчерви. — Казва, че така му е по-сладко.

— Прав е — каза старият господин, след като отпи от чая.

А после дойде следващият влак и старият господин се сбогува с децата.

— Е — каза Питър, когато останаха сами на перона, — имам чувството, че скоро нашият руснак ще получи добри новини.

Така и стана.

Няколко дни след срещата в чакалнята трите деца седяха на най-голямата скала в ливадата и гледаха как влакът от 5:15 се отдалечава по дъното на долината. Малкото пътници, които бяха слезли на тяхната

гара, се движеха бавно нагоре по пътя към селото. Една от фигурките се отклони от пътя и тръгна право към Трите комина.

— Кой, за бога, е това! — попита Питър.

Децата тръгнаха да го посрещнат и когато доближиха достатъчно, видяха, че това си беше техният стар господин. Бялата му жилетка сега изглеждаше още по-бяла на фона на зелената ливада. Златните копчета блещукаха весело на слънцето.

— Здравейте! — извикаха децата, а старият господин размаха шапката си.

— Нося добри вести — извика бодро той. — Намерих жената и децата на вашия руски приятел и не можах да устоя на изкушението да му съобщя новината лично.

Но когато погледна лицето на Боби, разбра, че можеше да устои на това изкушение.

— Хайде — рече ѝ той, — бягай да му кажеш.

И Боби се затича. Руснакът и майка ѝ седяха на слънце в тихата градина. Момичето задъхано обясни всичко на майка си. Лицето на жената светна. Тя се обърна към госта си и бързо заговори на френски. Още след първите думи руснакът извика и скочи от стола си. За миг стоя като вцепенен, после хвана ръката на майката и я целуна нежно. Отпусна се тежко на стола, покри лицето си с ръце и зариде. Боби се отдалечи на пръсти.

Старият господин бе посрещнат като спасител. Той трябваше да разкаже няколко пъти как точно беше успял да открие семейството на Шепанский.

А после Питър прибяга до селото за кифлички, а Боби и сестра ѝ приготвиха чая и го сервираха в градината.

Старият господин беше най-весел и доволен. Изглежда, че можеше да говори на френски и английски почти едновременно, а и майка им правеше същото. Прекараха чудесно. Руснакът пожела да тръгне веднага. Опаковаха оскъдните му вещи и всички го изпратиха на гарата.

Шепанский изглеждаше като замаян. Майката се обърна към стария господин:

— Не зная как да ви благодаря за всичко. За мене беше истинско удоволствие да се запозная с вас. Въпреки че живеем много скромно, се радваме, че ни гостувахте.

Трите деца махаха след влака, докато се изгуби от погледа им. Когато се обърнаха, за да тръгнат нагоре по хълма, Боби видя лицето на майка си.

— Колко уморена изглеждаш, мамо — каза тя, — облегни се на мен.

— Моя работа е да подам ръка на мама — намеси се Питър. — Аз съм главата на семейството, когато татко го няма.

Майката пое по една ръка и от двамата.

— Колко прекрасно е — говореше Филис, подскачайки весело, — като си помисля как миличкият руснак ще прегърне отдавна изгубената си жена. Бебето трябва много да е пораснало от последния път, когато го е видял.

— Да, много е хубаво цялото семейство да се събере заедно — тихо каза майката.

— Чудя се дали татко ще забележи, че съм пораснала — продължи Филис. — Аз вече съм пораснала, нали, мамо?

— Да — отвърна майката, — татко непременно ще забележи.

Боби и Питър усетиха ръцете ѝ да се вкопчват в техните.

— Мила мамо, наистина си уморена — каза Питър.

А Боби рече:

— Хайде, Фил, да видиш, че ще те надбягам до портата.

И тя се втурна напред, макар изобщо да не обичаше гоненицата. Вие се досещате защо Боби направи това. А майката си помисли, че Боби просто не може да върви бавно. Дори и майките, които ви обичат много повече, отколкото някой друг някога ще ви обича, невинаги разбират всичко.

---

[1] Кръст „Виктория“ — най-високото военно отличие в Англия.
— Б.пр. ↑

ОСМА ГЛАВА

ПОЖАРНИКАРИТЕ

— Я, каква хубава брошка имате, госпожице — каза Пъркс носачът. — Май никога не съм виждал нещо, дето толкова да прилича на лютиче, без наистина да е лютиче.

— Да — съгласи се Боби, като леко се изчерви от този комплимент. — Прилича на истинско цвете. Никога не съм предполагала, че брошката ще бъде моя, ама съвсем моя. Мама ми я подари за рождения ден.

— О, ти си имала рожден ден? — попита Пъркс и доби доста учуден вид, сякаш рождените дни са нещо, отредено само за малцина избраници.

— Да — отвърна Боби, — а кога е вашият, господин Пъркс?

Децата пиеха чай с господин Пъркс в портиерската стаичка при лампите и разписанието на влака. Бяха си донесли чаши и понички с конфитюр от вкъщи. Господин Пъркс бе направил чай в кутия от бира, както обикновено, и всички се чувстваха много уютно и приятно.

— Моят рожден ден ли? — попита Пъркс, доливайки още тъмнокафяв чай в чашата на Питър. — Престанах да си празнувам рождените дни още преди да сте се родили.

— Но въпреки това има ден, на който сте се родили, нали така — каза Филис замислено, — даже и да е било преди двацет години или преди трийсет, или шейсет, или седемдесет.

— Е, не е чак толкоз отдавна, госпожичке — ухили се Пъркс. — Ако наистина искаш да знаеш, било е преди трийсет и две. Пада се на петнайсти тоя месец.

— А защо не го празнувате? — попита Филис.

— Имам си други грижи — отвърна кратко Пъркс.

— Какви, ако не е тайна?

— Не е — каза Пъркс, — хлапетата и жената.

Този разговор накара децата да се замислят. Пъркс беше, общо взето, най-добрият им приятел. Не беше толкова представителен,

колкото началника на гарата или влиятелен като стария господин, но пък им беше по-близък от тях.

— Ужасно е, че никой не му празнува рождените дни — каза Боби. — Не може ли ние да направим нещо?

— Да идем на моста над канала и да обсъдим въпроса — предложи Питър. — Тази сутрин получих нова корда за въдица от пощальона. Даде ми я срещу един букет рози за приятелката му. Била болна.

— Тогава мисля, че можеше да му дадеш розите и без нищо — възмути се Боби.

— Той така и направи — побърза да каже Филис. — Почтальонът дойде, докато ти препичаше филийките за закуска. И след като благодари за розите много пъти — повече, отколкото беше нужно — той извади кордата и я даде на Питър. Така че не беше размяна. Беше благодарност от сърце.

— О, извинявай, Питър — каза Боби.

— Моля. — Питър можеше да бъде много великодушен.

Когато стигнаха до моста се оказа, че не могат да ловят риба, защото кордата не е достатъчно дълга.

— Няма значение — каза Боби. — Вижте колко е красиво.

Слънцето грееше в червено великолепие над сивите и пурпурни хълмове, а каналът лежеше гладък и блестящ в сянката на дърветата. Нито една вълничка не набраздяваше повърхността му. Беше като сива сатенена панделка между тъмнозелената коприна на ливадите от двата бряга.

— Красиво е — съгласи се Питър, — но предпочитам да ловя риба. Ще сляза на брега.

Филис и Боби му припомниха как момчетата от шлеповете ги бяха замеряли с въглища.

— О, глупости — рече Питър. — Сега няма никакви момчета. А ако дойдат, ще ги набия.

Сестрите на Питър бяха достатъчно деликатни да не му напомнят, че не беше набил момчетата, когато ги целеха с въглища миналия път.

Внимателно се смъкнаха по стръмния бряг към пътеката, утъпкана от едрите впрегатни коне, които теглеха шлеповете. Питър

върза кукичка на кордата и половин час „лови риба“. Ни една рибка не се излъга, може би защото не бе сложил стръв на кукичката.

Децата гледаха сънливо към мудните води, които изглеждаха така, сякаш никога не са приютявали и една-единствена бодливка^[1].

Силен, груб вик ги накара да подскочат.

— Ей — викаше един мъж с най-неприятен тон. — Разкарайте се оттам.

Той водеше стар бял кон по пътеката. Беше на по-малко от шест ярда разстояние. Децата скочиха на крака и бързо се изкачиха нагоре по брега.

— Ще слезем долу, когато си тръгнат — каза Боби.

Но, уви, шлепът, както правеха всички шлепове, спря под моста.

— Ще остане на котва — каза Питър, — ама че късмет!

Шлепът не пусна котва, защото нямаше, но собственикът му го върза здраво с въжета за забити в земята колове.

— Какво зяпате? — изръмжа сърдито шлепчията.

— Не зяпаме — докачи се Боби. — Не сме толкова невъзпитани.

— По дяволите възпитанието — изръмжа мъжът. — Хайде, разкарайте се!

— Ти се разкарай — изненадващо каза Питър. Той си спомни, че бе обещал да се бие, а освен това се чувстваше в безопасност, наполовина изкачил склона на брега. — Имаме точно толкова право да стоим тук, колкото и всеки друг.

— О, така ли било? — каза мъжът. — Ще видим тая работа.

И той прехвърли перилата на палубата и се спусна на брега.

— О, бягай, Питър! Бягай! — извикаха Боби и Филис отчаяно.

— Не аз — каза Питър с мрачна решимост, — по-добре вие бягайте.

Момичетата се изкатериха по брега и застанаха да видят какво ще се случи. И трите деца бяха отлични бегачи. Едва ли шлепчията можеше да ги стигне — беше червендалест, тромав и набит.

Но щом стъпи на пътеката, децата разбраха, че са го подценили.

С няколко скока той достигна Питър и го сграбчи за крака. Издърпа го надолу, изправи го и го разтърси в железните си лапи. После го хвана за ухото и каза строго:

— Е, сега, к'во искаше да кажеш? Не знаеш ли, че тез води тук се пазят? Нямате право да ловите риба тук, нито пък много да знаете.

Питър винаги се изпълваше с гордост, когато по-късно си спомнеше за този случай. Въпреки моравата от гняв физиономия на мъжа, залепена почти до лицето му, въпреки неприятния му дъх на лук и бира, въпреки железните пръсти, които извиваха ухото му, той каза гордо:

— Ще ловя риба където си искам.

— А, така ли — изрева смаяният мъж.

Питър не можа да отговори, защото се случи нещо, което отклони вниманието и двамата. Боби и Филис бяха наблюдавали всичко напрегнато. Изведнъж Боби се хвърли надолу, право към шлепчията. Филис я последва стремително. Мъжът така се изненада от нападението, че пусна ухото на Питър и сграбчи връхлитащата Боби.

— Кого ще блъскаш? — каза той, изправяйки я на крака.

— Оставете ни на мира — извика Боби задъхано. — Ако каналът е ваш, няма повече да ловим риба. Не знаехме, че е ваш.

— Абе, я се махайте — каза шлепчията.

— Добре, ще се махнем — съгласи се Боби, — но наистина ви молим да ни извините. А и не хванахме нито една рибка. Щях направо да ви кажа, ако бяхме, честна дума!

Тя разпери ръце, а Филис обърна празното си джобче, за да покаже, че не крие риба там.

— Добре — каза шлепчията. — Бягайте тогава и да не правите повече тъй.

Децата побързаха да се изкачат по брега.

— Я ми хвърли палтото, Мария — извика мъжът. И една червенокоса жена, наметната със зелен кариран шал, излезе от вратата на каютата с дете на ръце и му подхвърли палтото. Той го облече, изкачи брега и се затътри по моста към селото.

— Ще ме намериш в „Розата и короната“, като сложиш детето да спи — извика ѝ той от моста.

Когато изчезна от погледа им, децата бавно се върнаха. Питър беше много развълнуван.

— Каналът може и да е негов — обясняваше той, — макар че хич не ми се вярва. Но мостът е на всички. Доктор Форест ми каза, че е обществена собственост. Няма да позволя да ме махне от моста нито този грубиян, нито някой друг като него.

Ухото на Питър все още пламтеше, затова и такива бяха чувствата му.

Момичетата го следваха, както доблестни войници следват своя вожд след изгубена битка.

— Наистина предпочитаме да не спориш с непознати — беше всичко, което казаха.

— Идете си вкъщи, ако ви е страх — отвърна Питър с трагичен глас. — Оставете ме сам.

Шлепчията отдавна бе изчезнал надолу към селото. Нищо не смущаваше покоя на вечерта. Обаждаха се крайбрежните коприварчета^[2], а жената от шлепа пееше на бебето си да заспи. Песента бе тъжна, но мелодична.

Децата стояха на моста, облегли ръце на парапета. Радваха се, че са сами и че грубият мъж ги остави на мира.

— Няма да се оставя да ме разкара един стар шлепчия — каза изведнъж Питър.

— Разбира се, че няма. — Филис искаше да го утеши. — Ти се държа много смело! И сега можем да си идем вкъщи, не мислиш ли?

— Не още — каза Питър.

Изведнъж песента секна. Малко след това жената излезе от каютата, спусна се от шлепа и с бърза крачка се изкачи на моста.

За миг се поколеба, после спря зад трите детски гръбчета. Питър не се помръдна, но момичетата извърнаха глави.

— Не обръщайте внимание на моя Бил — каза жената. — Той само се ежи. Някои хлапета надолу по пътя за Фарли са си цели разбойници. Та те го вбесиха, като бяхме под Марлоуския мост — викаха му, че ядъл пай от отпадъци.

— Кои са тези деца? — попита Филис.

— Не ги познавам — обясни жената. — Ама думите, дето ги викат, са си направо отрова за един шлепчия. Но вие не му се връзвайте. Няма да се върне поне два часа. Можете да наловите бая риба дотогава. Светлината си я бива! — добави тя.

— Благодарим ви — каза Боби. — Много сте мила. А къде е бебето ви?

— Спи в каютата — усмихна се жената. — Аз него не го мисля. Никога не се буди преди дванайсет. Точен е като църковен часовник.

— Жалко, че не е с вас — каза Боби. — Бих се радвала да го видя отблизо.

— Никога не е имало по-хубаво бебе, госпожичке, нищо че го казвам аз. — Лицето на жената светна, докато говореше.

— Не ви ли е страх да го оставяте само? — попита Питър.

— Не, за бога — каза жената, — че кой ще направи нещо на душица като него? Освен това, Спот е там. Е, довиждане!

И жената отмина.

— Може ли вече да се връщаме вкъщи? — каза Филис.

— Вие можете. Аз смятам да ловя риба. — Питър можеше да е страшно упорит, когато поиска.

— Нали бяхме дошли тук да обсъдим рождения ден на Пъркс — опита Филис с хитрост.

— Рожденият ден на Пъркс може да почака.

И децата слязоха обратно на пътеката за теглене на шлепове. Питър отново се зае да лови риба и отново не хвана нищо.

Здрачи се, момичетата бяха уморени и, както Боби каза, беше минало времето за лягане, когато внезапно Филис извика: „Какво е това?“.

И тя посочи шлепа. Лек дим от комина на каютата се бе извивал нагоре през цялата вечер. Но сега кълба дим излизаха от вратата на каютата.

— Това е пожар — каза Питър спокойно. — Така му се пада.

— О, нали кучето е там? — уплаши се Филис.

— Бебето! — изкрещя Боби.

В миг и тримата се спуснаха към шлепа.

Той беше привързан хлабаво и слабият бриз, който едва се усещаше, бе успял малко да го отдалечи от брега. Питър така се бе засилил, че се подхлъзна и цопна във водата. Не усети дъно под краката си, но момчето успя да се хване за външната стълбичка на шлепа. Изкатери се, мокър и уплашен, върху топлите дъски. Нямаше време за губене. Димът бе станал черен и толкова гъст, че Питър не виждаше стълбата, която водеше в каютата. Той се спря и трескаво се опита да си припомни всичко, което някога беше чувал за пожарите. После измъкна намокрената от водата носна кърпичка от горното си джобче и преди да я върже през устата си, извика към момичетата:

— Всичко е наред, няма почти никакъв огън.

Това бе благородна лъжа. Не искаше и двете момичета да се хвърлят след него в опасността. После пое дълбоко въздух и се втурна надолу по стълбата. Каятата бе осветена в червено. Една газова лампа гореше спокойно в оранжевата мараня.

— Хей — извика Питър, вдигайки кърпичката от устата си. — Хей, бебе, къде си? — Димът нахлу в дробовете му и Питър се закашля до сълзи.

— Всичко наред ли е — извика Боби, току зад гърба му.

Тя също се бе качила на палубата и искаше да влезе в каютата. Питър грубо я изблъска назад... Не зная какво би се случило по-нататък, ако точно в този момент бебето не бе проплакало. Питър се придвижи пипнешком през гъстия дим, намери бебешката люлка и взе малкото мърдащо вързопче. Момчето тръгна да излиза заднишком, когато внезапно усети как кучето впива зъби в крачола му.

— Взех хлапето — извика Питър към сестра си. — Махни кучето от мен.

Боби протегна ръце и напипа широкия гръб на едно куче с мека козина. То се обърна и захвана със зъби ръката ѝ, но съвсем лекичко, сякаш казваше:

— Длъжно съм да лая и хапя, ако дойдат непознати в каютата на господарите ми. Но сега съм объркано и не зная как да постъпя.

Боби погали кучето.

— Добре, приятел. Добро куче — каза тя. — Спокойно, Питър. Дай ми бебето. Ти си толкова мокър, че ще го простудиш.

Двете деца изскочиха на палубата и поеха дълбоко въздух. Бебето също усети свежия полъх и зарева по-силно, а кучето бързо обиколи палубата, сякаш търсеше господаря си.

— А сега — обърна се Боби към Питър, — тичай право в „Розата и короната“ да им кажеш. Фил и аз ще останем тук с бебето. Хайде, миличко, мирувай, патенце сладко! Тръгвай веднага, Питър!

— Не мога да тичам в тези дрехи. Тежки са като олово. — Питър се чувстваше малко замаян от дима.

— Тогава ще изтичам аз — каза Боби.

Внимателно подаде бебето на Фил и малката бавачка седна на брега и започна да го успокоява както може. Питър изцеди водата от дрехите си, доколкото можа, без да се съблича. Боби излезе на пътя и полетя като вихър към „Розата и короната“.

Това заведение имаше хубава старомодна стая, където шлепчиите и техните жени сядаха да изпият вечерната си бира и да си запекат сирене на блещукащите въглени в кюмбето. То стърчеше в стаята под един голям гуглест комин — огнището бе по-топло, по-хубаво и уютно от всяка камина, която съм виждала.

Шлепчиите си бяха направили малко увеселение край огъня. На вас, може би, то не би ви се сторило приятно, но всички в стаята бяха приятели и познати и си прекарваха чудесно. Бяха събрани хора, които обичаха едни и същи неща и говореха по един и същи начин. А това е истинската тайна на всяко приятно общество.

Шлепчията Бил, когото децата бяха взели за толкова груб и недодялан, бе смятан от другарите си за голям веселяк. Той разказваше някаква история за собствените си неудачи — една неизчерпаема тема. Ставаше дума за шлепа му.

— И тоя ми праща известие: „Боядисай го целия“, без да казва какъв цвят, видите ли? Вземам аз зелена боя и го боядисвам от носа до

кила и, казвам ви, стана един път. Идва той после и вика: „За кво си го боядисал целия в един цвят?“. А аз му викам: „Щото, викам, мислех си, така ще изглежда екстра“, казвам му аз, и все още мисля тъй. А той вика: „Тъй ли? Тогава просто можеш да си платиш проклетата боя сам“, вика. Така и стана.

Съчувствен шепот мина през цялата стая. Внезапно двукрилата врата се разтвори шумно и в стаята влетя Боби. Момичето бе останало без дъх, но успя да извика:

— Бил! Търся Бил шлепчията!

Настана пълна тишина. Халбите с бира спряха във въздуха, по средата на пътя към жадните уста. Боби видя жената на шлепчията и се отправи към нея.

— Каютата на шлепа гори!

Жената скочи на крака и сложи голямата си зачервена ръка на сърцето.

— Реджиналд Хорас! — извика тя с ужасен глас, — моят Реджиналд Хорас!

— Той е добре — успокой я Боби, — ако имате предвид бебето. Извадихме го невредимо. Кучето — също. Шлепът гори.

И Боби се отпусна на кръчмарската пейка. Чувстваше, че се задушавя. Сърцето ѝ биеше до пръсване.

Бил шлепчията се надигна бавно и тежко. Но жена му вече беше на стотина ярда нагоре по пътя, преди той изобщо да успее да разбере какво беше станало.

Филис, трепереща на брега на канала, чу бързи стъпки, а после една обезумяла жена се прехвърли през оградата, свлече се надолу по брега и грабна бебето от ръцете ѝ.

— Недейте — каза Филис с укор, — току-що го приспах.

* * *

Бил дойде по-късно, като бълваше думи, които бяха непонятни за децата. Той скочи на шлепа и започна да излива върху него кофи вода. Питър му помагаше и скоро двамата изгасиха огъня= Филис, Мария с бебето и Боби се сгушиха заедно на брега.

— Господ да ми е на помощ, ако аз съм забравила нещо, от което е лумнал огънят — повтаряше жената отново и отново.

Но не беше виновна тя. Бил бе изтърсил лулата си и въгленчето беше паднало на килимчето пред печката, беше тляло там, докато пламне огън. Макар и груб, Бил беше справедлив. Той не започна да ругае жена си за нещо, което беше негова грешка, както правят много шлепчии, пък и други мъже.

* * *

Майка им бе полудяла от тревога, когато най-последните деца се появиха в Трите комина. Но след като изслуша техния объркан разказ, призна, че са постъпили много добре и че е било невъзможно да постъпят иначе. Съгласи се и да приемат сърдечната покана на Бил да го посетят на другия ден.

— Шъ бъдем тук утре в седем — беше казал той, — и шъ ви взема на пълен курс до Варли и обратно, точно тъй, без да плащате и пени. Деветнайсе шлюза!

Децата не знаеха какво е шлюз, но в седем бяха на моста — с хляб, сирене, половин кейк и почти четвърт овнешки бут в една кошница.

Беше славен ден. Старият бял кон опъна въжетата, шлепът се плъзна гладко и уверено по спокойната вода. Небето се синееше над главите им. Оказа се, че господин Бил е чудесен човек. На никого не би му минало през ума, че той е същият шлепчия, който бе издърпал Питър за ухото. А що се отнася до Мария, тя и преди си беше чудесна, както отбеляза Боби. А също и бебето, и даже Спот, който тогава можеше да ги изпохапе доста лошо, ако бе поискал.

— Беше направо страхотно, мамо — разказваше Питър вечерта, когато много щастливи, много уморени и много мръсни си пристигнаха у дома. — Нямах представа какви са шлюзовете. Потъваш в земята и когато вече си мислиш, че потъването няма край, две големи, големи черни порти се отварят бавно, бавно — ти излизаш и ето те отново на канала, точно както преди.

— Зная — прекъсна го майката, — има шлюзове по Темза. Баща ви и аз често пътувахме по реката до Марлоу, преди да се оженим.

— А колко е сладко бебето — обади се Боби. — Мария ми позволи да се грижа за него с часове. Мамо, искам да си имаме бебе, за да си играем с него.

— И всички бяха толкова мили с нас — допълни Филис, — всички, които срещнахме. И казаха, че можем да ловим риба където си пожелаем. А Бил ще ни покаже как, когато следващия път мине насам. Той казва, че ние всъщност не знаем как се лови риба.

— Той каза, че вие не знаете — обади се Питър. — И, мамо, той обеща да предупреди всички шлепчии нагоре и надолу по канала, че сме врели и кипели и да се отнасят към нас като към свои хора.

— Тогава аз предложих — прекъсна го Филис, — че е добре да си слагаме червени панделки, когато отиваме за риба, та всички да знаят, че това сме ние, и да бъдат мили с нас.

— Значи вече имате много нови приятели — каза майка им, — железничари и шлепчии!

— О, да — каза Боби, — аз мисля, че всеки може да ти бъде приятел, ако искаш това.

— Може би си права — каза майката и въздъхна. — Хайде, пиленца, време е да си лягате.

— О, боже — обади се Филис, — ами че ние отидохме там, за да обсъдим рождения ден на Пъркс. Но не свършихме нищо.

— Е — каза Боби, — Питър спаси живота на Реджиналд Хорас. Мисля, че това стига за една вечер.

— Да — съгласи се майка им, — вие сте спасили живота на едно малко дете. Наистина мисля, че това е достатъчно за една вечер. О, миличките ми, благодаря на Бога, че вие сте здрави и невредими!

---

[1] Бодливка — вид широко разпространена дребна риба. — Б.пр. ↑

[2] Коприварче — вид пойна птичка. — Б.пр. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

ГОРДОСТТА НА ПЪРКС

На закуска майка им наля млякото, сипа овесената каша в чиниите и радостно огледа децата.

— Продадох още едно разказче, пиленца — каза тя, — онова за Краля на мидите, така че ще има кифлички за чая. Можете да си купите веднага щом се опекат.

Питър, Филис и Боби се спогледаха:

— Мамо, ще имаш ли нещо против, ако си купим кифлички на петнайсети? Това се пада следващия четвъртък.

— Добре, милички — каза майката, — но защо?

— Защото тогава е рожденият ден на Пъркс — обясни Боби. — Той е на трийсет и две и казва, че не празнува рождения си ден, защото имал да се грижи за хлапетата и госпожата.

— И на нас ни хрумна да му направим хубав рожден ден — продължи Питър. — Той винаги е бил толкова добър към нас.

— Чудесна идея — съгласи се майката. — Ще изпишем името му с розова захар върху кифличките, нали?

— Пъркс не звучи добре — колебаеше се Питър.

— Другото му име е Албърт — каза Филис. — Аз го питах веднъж.

— Можем да напишем само инициалите — „А. П.“ — предложи майката, — ще ви покажа как, когато дойде денят.

Всичко се нареждаше добре. Но даже четиринадесет кифлички от половин пени с инициали „А. П.“ от розова захар на тях, не могат да направят едно празненство кой знае колко разкошно.

— В такива случаи винаги има и цветя — сети се Боби по-късно, когато беше свикан вече наистина сериозен съвет в плевника при счупената резачка.

— Той си има достатъчно цветя в градината — каза Питър.

— Но винаги е добре някой да ти подари — продължи Боби. — Можем да използваме цветя за украсата на рождения ден. Но трябва да

има и нещо друго, освен кифлички и цветя.

— Хайде да помълчим и да помислим — предложи Филис. — Никой да не проговаря, преди да е измислил нещо.

Те мълчаха толкова дълго, че един кафяв плъх смело изскочи от дупката си.

— Ур-ра! — извика внезапно Питър и плъхът ужасен се стрелна назад — Измислих.

— Какво? — попитаха нетърпеливите момичета.

— Ами Пъркс е толкова добър към всички. Трябва да има много хора в селото, които биха ни помогнали да му устроим рожден ден. Хайде да ги обиколим.

— Мама каза да не молим хората за услуги — каза Боби неуверено.

— Тя имаше предвид да не искаме нищо за себе си, глупаче, не за други хора. Ще помолим и стария господин. — Питър се чувстваше все по-уверен.

— Нека първо да питаме мама — каза Боби.

— Какъв смисъл има да безпокоим мама за всяка дреболия — разсърди се Питър, — особено, когато има работа? Хайде! Да слизаме в селото и да започваме.

И те тръгнаха.

Старата жена от пощата каза, че не виждала защо Пъркс трябва да има празненство за рождения ден повече от когото и да било друг.

— Не — каза Боби. — Бих искала всеки да празнува. Само че ние знаем само кога е неговият.

— Моят е утре — каза жената, — и едва ли някой много го е грижа за това. Хайде, бягайте оттук.

И те си тръгнаха.

Някои хора бяха любезни, други — раздразнителни. Някой даваше нещо, друг — не. Оказа се, че е много трудна работа да молиш за нещо, дори когато е за друг човек.

Когато децата се върнаха вкъщи и прегледаха полученото и обещаното, решиха, че като за първи ден, не е толкова зле. Питър направи списък на нещата в малкия си джобен бележник, където записваше номерата на локомотивите. Списъкът гласеше:

ДАДЕНО:

- Една лула тютюн от сладкарницата.
- Половин фунт чай от бакалията.
- Един вълнен шал, леко избелял, от манифактурния магазин, който се намира от другата страна на бакалията.
- Една препарирана катеричка от ветеринарния лекар.

ОБЕЩАНО:

- Парче месо от касапина.
- Шест пресни яйца от жената, която живее в малката дървена къщичка до бариерата.
- Парче медена пита и шест връзки за обувки от кърпача и една желязна лопата от ковачницата.

На следващата сутрин Боби стана много рано и събуди Филис. Бяха решили да свършат нещо само двете. Не го бяха споделили с Питър, защото мислеха, че ще го сметне за глупост.

Те набраха голям букет от рози и го сложиха в една кошница, заедно с игленика, който Филис беше направила за Боби по случай рождения ѝ ден. Прибавиха и една много хубава вратовръзчица на Филис. После написаха на един лист: „За г-жа Рансъм с най-добри пожелания, по случай рождения ѝ ден“. Сложиха бележката в кошницата и я отнесоха в пощата. Влязоха вътре, поставиха я на перваза и избягаха, преди старата жена да дойде зад гишетото си.

Когато се върнаха вкъщи, Питър в пристъп на доверчивост вече бе посветил майка си в плановете им, докато приготвяха закуската.

— В това няма нищо лошо — каза майката, — но зависи как ще го направите. Надявам се той да не го помисли за милостиня и да се обиди. Бедните хора са много горди, знаете.

— Но ние не го правим, защото е беден — обясни Филис, — а защото го обичаме.

— Ще дам за децата му някои от дрешките, които са ти омалели, Филис — каза майката. — Ще се радвам да направя нещо за него,

макар че няма да е много, защото и ние самите сме бедни. Какво пишеш, Боби?

— Нищо особено — отговори момичето. — Сигурна съм, че ще хареса подаръците, мамо.

Прекараха сутринта на рождения ден много весело. Купиха кифличките и наблюдаваха как майка им изписва „А. П.“ с розова захар върху тях. Вие, разбира се, знаете как се прави това. Разбивате белтъци и ги смесвате с пудра захар, като добавяте и няколко капки боя за сладкиши. После правите фуния от чиста бяла хартия с малка дупчица на върха и сипвате розовия захарен белтък откъм широката страна. Той излиза бавно от заострения край на фунията и вие изписвате буквите с нея като с великолепна дебела писалка, пълна с розово захарно мастило.

Кифличките изглеждаха чудесно с инициали върху всяка от тях. И след като ги оставиха в произстиналата пещ, за да се стегне захарта, децата тръгнаха към селото да вземат меда, лопатата и другите обещани подаръци.

Старата пощаджийка стоеше на стълбите. Минавайки, децата учтиво ѝ казаха „добро утро“.

— Ей, чакайте малко — обади се тя.

И те спряха.

— Онези рози... — започна тя.

— Харесаха ли ви? — попита Филис. — Бяха съвсем свежи. Игленика съм го правила аз, но той е подарък от Боби.

— Да ви върна кошницата — каза пощаджийката. Тя влезе и се върна с кошницата. Беше пълна с едро червено френско грозде.

— Смея да кажа, че децата на Пъркс ще го харесат — каза тя.

— Вие сте много добра — каза Филис, прегръщайки старата жена. — Пъркс наистина ще се зарадва.

— Едва ли ще се зарадва и наполовина толкова, колкото се зарадвах аз, когато получих вашите подаръчета — отвърна старата жена, потупвайки Филис по рамото. — Мили малки душици, това сте вие. Вижте, имам една детска количка в склада за дърва отзад. Купихме я, когато се роди моята малка Еми. Ползвахме я едва шест месеца, а после вече количка не ѝ трябваше. С радост ще я подаря на госпожа Пъркс. Ще ѝ бъде в помощ за нейното момченце. Ще я вземете ли?

— О — възкликнаха децата едновременно.

Госпожа Рансъм извади количката от склада, смъкна внимателно хартията, с която бе покрита, и я почисти хубаво от праха.

— Ето я. Не знам защо не съм ѝ я дала по-рано, като си помисля. Не бях съвсем сигурна, че ще я приеме от мен. Кажете ѝ, че това е количката на моята Еми...

— О, не е ли чудесно, че в нея отново ще има бебе!

— Да — съгласи се госпожа Рансъм, като първо въздъхна, а после се засмя. — Ето, ще ви дам и малко ментови бонбони за малките, а после бягайте, преди да съм ви дала покрива над главата си и дрехите от гърба си.

Всички подаръци бяха опаковани и сложени в количката и в три и половина Питър, Боби и Филис я подкараха надолу към малката жълта къщичка, в която живееше Пъркс.

Къщата беше много спретната. На перваза на прозореца бе поставена кана с полски цветя — големи маргаритки, червен киселец и зелени клонки.

Чу се плискане на вода от банята и едно мокро момченце подаде глава иззад вратата.

— Мама се преоблича — каза то.

— Идвам след минутка — извика от втория етаж младата жена.

Госпожа Пъркс слезе по скърцащото дървено стълбище, закопчавайки корсажа си. Косата ѝ бе мокра и сресана гладко.

— Малко нещо се преобличах, госпожице — каза тя на Боби, — защото се наложи едно извънредно чистене за днес. Нали нашият Пъркс обяви, че имал рожден ден. Не зная как му дойде на ум. Ние празнуваме рождените дни на децата, разбира се, но неговия и моя — не. Общо взето, минало ни е времето за това.

— Ние идваме за рождения му ден — обясни Питър, — и сме му донесли подаръци. Те са навън, в количката.

Госпожа Пъркс изглеждаше много объркана. Децата разтовариха подаръците, а после ги разопаковаха. Жената ахна, седна на стола и избухна в сълзи, което доста притесни децата.

— О, недейте! — извикаха момичета.

Госпожа Пъркс хлипаше, а децата ѝ, със светнали личица, стояха на вратата на банята и се мръщеа на натрапниците. Настъпи неловко мълчание.

— Не ви ли харесват подаръците? — попита Питър, докато сестрите му потупваха госпожа Пъркс по гърба.

Тя спря да плаче толкова внезапно, колкото беше започнала.

— Няма нищо! Не ми обръщайте внимание! — каза тя. — Дали ми харесват? Та това е рожден ден, какъвто Пъркс никога не е имал, дори като малък, когато е живял при чичо си, който бил самостоятелен търговец на жито. После се разорил. Дали ми харесват? О... — и тя продължи да говори и каза куп неща, които няма да напиша тук, защото съм сигурна, че Питър, Боби и Филис не биха искали това. Ушите им се зачервиха от похвалите на госпожа Пъркс.

Най-после Питър я прекъсна:

— Вижте, ние се радваме, че сте доволна. Но ако продължавате да говорите така, ще си тръгнем. А ние наистина искаме да останем и да видим, че и господин Пъркс е доволен.

— Няма да кажа повече ни думичка — отвърна госпожа Пъркс засмяна, — но това не значи, че не може да си го мисля, нали?

— Бихте ли ни дали една чиния за кифличките? — прекъсна я Боби.

И тогава госпожа Пъркс бързо нареди масата за чай. Кифличките и френското грозде бяха подредени в чинии, розите бяха натопени в два буркана от конфитюр, напълниха една паничка с мед и масата стана, както се изрази госпожа Пъркс, „наредена като за принц“.

— Като си помисля — продължи тя, — че сутринта изчистих и разтребих къщата, а малките набраха полски цветя. Това е, мислех си, няма да има нищо повече за мъжа ми, освен унция от неговия тютюн, дето купих миналата събота и го пазех за случая. Я, какъв късмет, подранил е!

И наистина, Пъркс бе вдигнал резето на малката външна портичка.

— О — прошепна Боби, — ние ще се скрием в банята, а вие му разкажете всичко. Но първо му дайте тютюна, защото е от вас. И след като му разкажете, ние ще изскочим и ще изпеем: „Честит рожден ден, Пъркс!“.

Планът беше чудесен, но не излезе така, както го бяха замислили. Питър, Боби и Филис едва успяха да се вмъкнат в банята, избутвайки зяпналите деца на Пъркс пред себе си. Нямаше време да затворят вратата, затова, без да искат, чуха какво става в кухнята. Банята беше тясна за толкова много деца, защото беше пълна с разни неща като преса за изцеждане на пране и меден котел за подгриване на водата.

— Здравсти, майко! — чуха да казва господин Пъркс. — Я, каква хубава трапеза!

— Това е твоята празнична почерпка, Бърт — каза госпожа Пъркс, — а ето и унция от любимия ти тютюн. Купих го в събота, понеже си спомни за рождения си ден.

— Доброто ми момиче! — каза господин Пъркс и се чу звук от целувка. — Но какво прави тази количка тука? И какви са всичките тия вързопи! И откъде си взела сладкишите, и...

Децата не чуха какво отговори госпожа Пъркс, защото в този миг Боби рязко се изправи, пъкна ръце в джобовете си и цялата се вцепени от ужас.

— О — прошепна тя на другите, — ами сега какво ще правим? Забравих да поставя етикетче на всеки от пакетите! Той няма да знае кой от кого е. Ще си помисли, че всичките са от нас и че се правим на благородни или се занимаваме с благотворителност, или нещо ужасно от този род.

Питър ѝ изшътка да мълчи.

И всички чуха сърдития глас на господин Пъркс.

— Не ме интересува — викаше той. — Не мога да приема туй, в никой случай.

— Децата донесоха всичко — обясняваше госпожа Пъркс.

— Не ми пука — отвърна Пъркс упорито, — дори ангели да бяха ги донесли от небето, няма да приема. Карали сме си добре всичките тия години, без да сме молили никого за услуга. Нямам намерение да събирам подаяния на тая възраст, и през ум да не ти минава, Нел.

— О, тихо! — почти изплака горката госпожа Пъркс. — Бърт, затвори си глупавата уста, за бога! Те и тримата са в банята и чуват всяка твоя дума.

— Тогава ей сега ще чуят нещо — каза сърдитият Пъркс. — Те вече чува какво мисля и сега ще им го повтора в очите. — Пъркс решително отвори вратата на банята, толкова, колкото бе възможно при всичките деца, скупчени зад нея.

— Излизайте! — нареди Пъркс. — Излизайте и казвайте защо е всичко това. Някога да съм ви се оплаквал, че съм закъсал, та да ми подхвърляте тая милостиня?

— Мислех си, че ще се зарадвате — взе да обяснява Филис. — Но вече никога, до края на живота си, няма да се опитам да зарадвам когото и да било. Няма.

И тя избухна в сълзи.

— Не искахме да направим нищо лошо — каза Питър.

— Не е толкоз важно какво искаш, а какво излиза — тросна се Пъркс.

— О, недейте така! — намеси се Боби, като се опита да бъде по-смела от Филис и по-красноречива от Питър. — Мислехме, че това ще ви хареса. Ние винаги получаваме подаръци за рождените си дни.

— О, да — каза Пъркс, — от собствените си роднини, туй е различно.

— Не — отговори Боби, — не от собствените си роднини. Всички слуги вкъщи също ни подаряваха разни неща, а и ние на тях, когато те имаха рождени дни. А на моя, на който мама ми подари брошката, дето прилича на лютиче, госпожа Вини ми подари две хубави стъклени канички и никой не си помисли, че ни подхвърля милостиня.

— Ако това тук бяха стъклени канички — отвърна Пъркс, — нямаше да придирям. Но това, дето тук има купища и купища подаръци, не мога да го понеса. Не.

— Но те не са всичките от нас — обясни Питър. — Само забравихме да поставим надписите. Те са от разни хора в селото.

— И на кой му хрумна това, искам да знам? — попита Пъркс.

— На нас, защо? — изхлипа Филис.

Пъркс седна тежко на стола и ги погледна по начин, който Боби по-късно описваше като „угаснал поглед на мрачно отчаяние“.

— Значи сте обикаляли из селото и сте разправяли на съседите, че не можем да свържем двата края? Е, добре, колкото можяхте, ни злепоставихте пред тях. А сега вече можете просто да си приберете кутията с фокусите и да я върнете там, отдето е дошла. Много съм ви задължен, няма що. Не се и съмнявам, че сте го направили с добри намерения, но, ако нямате нищо против, смятам вече да не се водим приятели.

И той демонстративно обърна стола така, че се оказа с гръб към децата. Краката на стола изскърцаха неприятно върху тухления под.

Внезапно Боби каза:

— Вижте какво, това е направо ужасно.

— Тъй викам и аз — подметна Пъркс, без да се обърне.

— Тръгваме си — продължи Боби отчаяно, — щом искате... Не сте длъжен да ни бъдете приятел повече, щом не желаете, но...

— Ние обаче винаги ще ви бъдем приятели, колкото и лош да сте към нас — и Филис подсмръкна сърцераздирателно.

— Не плачи — нареди ѝ Питър.

— Но преди да си тръгнем — продължи Боби отчаяно, — нека само ви покажем етикетчетата, които надписахме, за да ги закачим отстрани на подаръците.

— Не искам да гледам никакви етикетчета — сопна се Пъркс, — освен тези за багаж на гарата. Мислите ли, че толкоз време я карам почтено и без дългове с парите, дете изкарвам, а Нел взима да пере на хората вкъщи — за да станем накрая за посмешище пред всичките си съседи?

— За посмешище? — възмути се Питър. — Та вие нищо не знаете за съседите си.

— Вие сте един много сприхав господин — изхленчи Филис. — Знаете, че веднъж вече сбъркахте, когато ни обвинихте, че не сме ви били казали тайната за руснака. Оставете Боби да ви прочете етикетчетата!

— Добре. Давайте! — изпъшка Пъркс.

— И така — започна Боби, като ровеше листчетата в натъпканото си джобче, — ние записахме това, което всеки казваше, когато даваше своя подарък.

Госпожа Пъркс бе плакала без прекъсване от мига, в който мъжът ѝ бе отворил вратата на банята. Сега пое дъх, покашля се и каза:

— Не се разстройвайте, госпожичке. Ако не той, аз поне разбирам, че искахте да направите нещо хубаво.

— Може ли вече да чета етикетчетата? — Боби беше подредила листчетата в спретната купчинка. — Първо от мама. Тя каза: „Малко дрешки за децата на госпожа Пъркс. Ще намеря някои от дрешките, които са омалели на Филис, стига да сте сигурни, че господин Пъркс няма да се обиди и няма да го приеме като милостиня. Ще се радвам да направя нещо, макар и малко, за него, задето е толкова добър към вас. Не мога да направя повече, защото и ние самите сме бедни“.

Боби направи пауза.

— Това е добре — обади се Пъркс, — майка ви е дама по рождение. Ще приемем малките престилчици и другите дреболии, Нел.

— Следват количката, френското грозде и бонбоните — обяви Боби. — Те са от госпожа Рансъм. Тя каза: „Децата на господин Пъркс ще харесат бонбонките. А количката я купихме, когато се роди моята малка Еми. Ползвахме я едва шест месеца, а после вече количка не ѝ трябваше. С радост ще я подаря на госпожа Пъркс. Ще ѝ бъде в помощ за нейното момченце. Щях да ѝ я дам и по-рано, ако можех да бъда сигурна, че ще я приеме от мен“. Тя изрично ме помоли да ви кажа, че това била количката на нейната малка Еми.

— Не мога да върна количката, Бърт — заговори госпожа Пъркс твърдо, — и няма да го направя. Така че не ме карай...

— Нищо не те карам — каза Пъркс навъсено.

— После лопатата — продължи Боби. — Господин Джеймс сам я направи за вас. И каза... къде е листчето? О, да, ето го! Той каза: „Предайте на господин Пъркс, че за мен е удоволствие да направя нещо за толкова достоен човек като него“ — и после добави на шега, че му се щяло да подкове вашите и своите собствени деца като кончета — защото децата късали бързо обувките си.

— Джеймс си го бива — възкликна Пъркс.

— А сега медът — разбърза се Боби, — и връзките за обувки. Той каза, че уважавал такива хора като вас, дете никога не вземали на вересия... и касапинът каза същото. А старата жена от къщичката при бариерата си спомни, че неведнъж сте ѝ помагали в градината, когато сте били момче — а на каквото си постелеш, на такова ще легнеш — не разбирам какво точно искаше да каже. И всеки, който даваше по нещо, казваше, че ви харесвал и идеята ни била много добра. И никой не спомена за милостиня или нещо подобно. А старият господин даде на Питър една златна лира за вас и каза, че сте човек, който си знае работата. Аз си мислех, че ще се зарадвате, като разберете колко ви обичат хората. Никога през живота си не съм била толкова нещастна. Довиждане. Надявам се, че някой ден ще ни простите...

Тя не можа да продължи и се обърна да си върви.

— Спрете — обади се Пъркс, все още с гръб към тях. — Вземам си назад всяка дума, която казах за вас. Нел, сложи чайника.

— Ние ще отнесем нещата, ако това ви е неприятно — обади се Питър, — но аз мисля, че всички ще бъдат ужасно разочаровани, а и ние също.

— Не ми е неприятно — Пъркс рязко обърна стола към тях, — не знам някога да съм бил по-радостен. Не толкова от подаръците, макар че те са първокласна колекция, а по-скоро от любезното отношение на съседите. Чу ли какво говорят, Нел?

— Аз мисля, че си заслужил това уважение — каза госпожа Пъркс, — а ти вдигна такава врява за нищо, Бърт, мен ако питаш.

— Не, не е така — Пъркс пак се навъси, — ако човек не уважава себе си, и другите няма да го уважават.

— Но вас всички ви уважават — каза Боби. — Всички съседи.

— Знаех си, че ще се зарадвате, когато наистина разберете — сияеше Филипс.

— Ще останете за чая, нали? — Госпожа Пъркс беше възвърнала доброто си настроение.

Малко по-късно Питър вдигна тост за здравето на господин Пъркс. А господин Пъркс също с чай вдигна тост, който гласеше: „Дано венецът на приятелството бъде вечно зелен“ — нещо много по поетично, отколкото някой бе очаквал от него.

* * *

— Страшно добри хлапета са тези — каза господин Пъркс на жена си, когато си легнаха.

— О, чудесни са, Господ да ги благослови — съгласи се жена му, — а ти се оказа най-грубият сладур, който някога е съществувал. Засрамах се от тебе — сериозно ти казвам...

— А не трябваше, сладката ми. Аз омекнах веднага, щом разбрах, че не е милостиня. Но милостинята е нещо, което не мога да понасям.

* * *

Това празненство направи щастливи много хора. Господин и госпожа Пъркс — с хубавите думи на съседите; малките им дечица — с подаръците; тримата от Трите комина — с несъмнения, макар и трудно постигнат успех на техния план. А госпожа Рансъм се радваше

от сърце всеки път, когато видеше дебелото бебе на семейство Пъркс в количката.

На другия ден Нел направи голяма обиколка — посети всички, за да им благодари за хубавите подаръци. И след всяко посещение си тръгваше с усещането, че има още един приятел, по-добър, отколкото е предполагала.

— Да — каза Пъркс замислено, — не е толкова важно какво излиза, а какво си искал да направиш, тъй смятам аз.

ДЕСЕТА ГЛАВА

УЖАСНАТА ТАЙНА

Когато се преселиха в Трите комина, децата говореха много за баща си. Питаха какво ли прави, къде е, кога ще се върне. Майката винаги отговаряше на въпросите им, доколкото можеше. Но с течение на времето децата започнаха да говорят все по-малко за него. Боби бе усетила почти от самото начало, че по някаква неизвестна причина тези въпроси натъжаваха майка ѝ. Малко по малко и останалите започнаха да усещат това, макар и да не го разбираха.

Един ден, когато майка им имаше толкова работа, че не можеше да си даде и десетминутна почивка, Боби ѝ занесе чая в голямата стая, която бяха нарекли „мамината работилница“. В нея почти нямаше мебели. Само една маса, стол и килимче. Но винаги имаше големи гърнета с цветя на первазите и върху полицата на камината. Децата се грижеха за това. А през трите големи прозореца без завеси се виждаше прекрасната шир на ливадите и мочурищата, теменужените хълмове в далечината и постоянно променящото се небе.

— Ето ти чая, мамичко — каза Боби. — Изпий го, докато е горещ.

Майката остави писалката сред листата, които бяха пръснати из цялата маса. Всички бяха покрити с нейния равен и красив почерк. Тя зарови пръсти в косата си и затвори очи.

— Горкичката ти глава — съжали я Боби. — Боли ли те?

— Не... да... не много — отговори майката. — Боби, мислиш ли, че Питър и Фил са започнали да забравят татко?

— Не — отвърна Боби възмутено. — Защо мислиш така?

— Вече никой от вас не го споменава.

Боби пристъпи нерешително от едното краче на другото.

— Ние често си говорим за него, когато сме сами.

— Но не и пред мене — каза майката. — Защо?

На Боби не ѝ беше лесно да обясни.

— Аз... — започна тя и млъкна. После отиде до прозореца и се загледа навън.

— Боби, ела при мен — повика я майка ѝ тихо. Майката я прегърна и облегна глава на рамото ѝ. — Е, сега, опитай се да ми кажеш, мила.

Боби се колебаеше.

— Кажи на мама.

— Ами мислех, че си толкова тъжна, защото татко го няма. Когато отварях дума за него, ти ставаше още по-тъжна. Затова спрях да го правя.

— А другите?

— Не зная за другите — отвърна Боби. — Никога не съм им казвала за това. Но предполагам, че чувстват същото като мене.

— Боби, мила — започна майката, все още облегнала глава на рамото ѝ, — ще ти кажа нещо. Баща ти е в голяма беда, ужасна, лоша от всичко, което можеш да си помислиш. Затова в началото наистина ме болеше, когато ви слушах да си говорите за него, сякаш нищо не се е случило. Но би било още по-страшно, ако го забравите. Това би било най-лошото.

— Бедата... — започна Боби колебливо, — бедата... тя нали няма да продължи завинаги?

— Не — отвърна твърдо майка ѝ, — лошото ще свърши, щом татко се върне отново при нас.

— Много бих искала да можех да те успокоя — каза Боби.

— О, миличка, ти мислиш, че не го правиш? Какво щеше да стане с мен, ако не беше ти... ти и другите? Мислиш ли, че не съм забелязала колко послушни сте станали. Вече не се карате, както преди... и всички онези мили малки неща, които правите за мене — цветята, чистенето на обувките, това, че се хвърляте да ми оправите леглото сутрин?

Боби наистина понякога се чудеше дали майка ѝ забелязва тези неща.

— А сега трябва да си продължа работата, мила. Не казвай нищо на другите.

Тази вечер, преди да си легнат, вместо да им почете, майката им разказа за игрите, на които тя и баща им играели, когато били малки и живеели в съседни къщи на село. Това бяха истории за приключенията на баща им и нейните братя, когато всички те били малки момчета. Историите бяха много весели и децата се заливаха от смях.

— Чичо Едуард е умрял, преди да порасне, нали? — попита Филис, когато майката запали свещите в спалнята.

— Да, мила — отговори майка ѝ. — Беше толкова смело момче и страшно си падаше по приключенията. Винаги правеше бели и въпреки това всички много го обичаха. А чичо ти Реджи е в Цейлон, да, и татко ти също е далече. Но съм сигурна, че всички те се радват, задето ни е толкова весело, когато си говорим за белите, които някога са правили. Ти как мислиш?

— Не и чичо Едуард — каза Филис учудено. — Той нали е на небето.

— И през ум да не ти минава, че той е забравил за нас и за добрите стари времена, само защото Господ го е прибрал при себе си. Не, той помни всичко така, както и аз. Той само е далеч от нас за известно време. Ние ще се видим някой ден.

— И с чичо Реджи — попита Питър, — и с татко?

— Да — каза майката. — И с чичо Реджи, и с татко също. Лека нощ, миличките ми.

— Лека нощ — отговориха и трите деца.

Боби прегърна майка си по-силно от обикновено и прошепна в ухото ѝ:

— О, мамичко, толкова те обичам... наистина... наистина...

Когато угасиха светлината, Боби премисли всичко отново. Опитваше се да не мисли каква ще да е голямата беда. Но това не ѝ се удаваше. Баща ѝ не беше умрял — като бедния чичо Едуард — така бе казала майка ѝ. Не беше и болен, защото в такъв случай майка ѝ щеше да бъде при него. Бедата не беше и в това, че са бедни. Боби знаеше, че става дума за нещо, което е по-близо до сърцето, отколкото могат да бъдат парите.

„Мама е забелязала, че вече не се караме толкова — помисли си тя на заспиване. — Ще продължим да се държим така.“

Но, уви, всеки божи ден между нея и Питър възникваше нещо, което Питър наричаше „първокласна кавга“.

Не беше минала и седмица от разговора в „работилницата“, когато децата помолиха майка си да им определи по една част в градината, само за тях. Тя се съгласи и южната леха под прасковата бе разделена на три и им бе позволено да посадят там всеки каквото си поиска.

Филис си посади латинки и шибой. Семенцата покълнаха и макар че стръкчетата изглеждаха съвсем като плевели, Филис бе сигурна, че ще разцъфнат някой ден. Шибоят много скоро оправда надеждите ѝ и нейната градинка се оживи от туфички ярки малки цветчета — розови, бели, червени и бледоморави.

— Не смея да плея от страх да не изскубна и това, което не трябва — обясняваше тя, — пък и така се спестява толкова много работа.

Питър засади зеленчукови семена в своята леха — моркови, лук и ряпа. Семената му ги беше дал фермерът, който живееше в хубавата къща точно от другия край на моста. Той отглеждаше пуйки и токачки и бе изключително добродушен човек. Но на зеленчуците не им провървя, защото той обичаше да копае в градинката си окопи и да строи фортове за войниците си. А зеленчуковите семена рядко успяват да поникнат на места, където се водят бойни действия.

Боби насади розови храсти в своята градинка. Но малките листенца се съсухриха и увехнаха до едно — може би защото тя ги пресади през май, а това съвсем не е най-подходящото време за пресаждане на рози. Но тя не искаше да признае, че те са увехнали и продължи да се надява на чудо, докато един ден дойде Пъркс и ѝ каза, че всичките ѝ рози са мъртви като пироните на вратата.

— Стават само за огън, госпожичке — каза ѝ той. — Просто ги изскуби и ги изгори, пък аз ще ти дам малко хубав разсад от моята градина — теменуги, летен шибой, карамфил и незабравки. Ти само подготви лехата.

Така на следващия ден тя се залови за работа. Боби изкорени розовите храсти и ги отнесе на другия край на градината, където се намираше бунището.

Междувременно Питър бе решил да изравни със земята всичките си фортове и насипи с оглед на това, да си направи малък железопътен тунел, път с мостове и голям канал.

Когато Боби изхвърли розите, Питър вече бе докопал греблото и го използваше с вид на изключително зает човек.

— Нали аз работех с греблото — разсърди се Боби.

— Е, сега аз работя с него — отвърна невъзмутимо Питър.

— Но аз си го ползвах първа.

— Значи сега е мой ред.

Така започна караницата.

— С тебе човек никога не може да излезе на глава — разгорещи се Питър.

— Аз първа си бях взела греблото — упорстваше Боби и здраво хвана дръжката му. — Кажи му, Фил.

Филис обясни, че не искала да я намесват в техните свадни.

— Предпочитам да си имам един брат вместо две лигави сестрички — извика Питър. Тези думи бяха знак, че гневът му е достигнал връхната си точка.

Боби отговори така, както винаги отговаряше в такива случаи.

— Просто не знам защо изобщо е трябвало да бъдат създадени малките момчета — но преди да продължи видя прозореца на майчиния си кабинет, пламтящ от залеза. Припомни си думите на майка ѝ: „Вече не се карате, както преди“. — Вземи си греблото тогава — и Боби внезапно пусна дръжката на греблото, което Питър дърпаше към себе си.

Момчето залитна и се просна по гръб, а зъбите на греблото се забиха в крака му.

— Така ти се пада — каза Боби, преди да разбере какво точно се е случило.

Питър остана да лежи достатъчно дълго, за да притесни Боби. След това той я уплаши истински, като извика веднъж, силно преbledня и започна да стене.

Майката надникна от прозореца и веднага слезе в градината. Коленичи до Питър, който продължаваше да стене от болка.

— Какво стана, Боби?

— Греблото беше виновно — обясни Филис. — Питър го дърпаше, Боби — също, тя го пусна и той се претърколи.

— Спри да охкаш, Питър — каза майката. — Хайде, дай да видя.

Питър издаде последен вопъл и млъкна.

— Е, сега — каза майката, — нарани ли се?

— Ако наистина беше нещо сериозно, нямаше да вдига такава врява — каза Боби, все още ядосана.

— Мисля, че кракът ми е счупен, това е всичко — обясни Питър мъченически и седна.

Майката го прегърна и момчето се отпусна в ръцете ѝ.

— Наистина се е наранил — каза тя, — а сега припадна. Хайде, Боби, седни и вземи главата му в скута си.

Майката развърза обувките на Питър. Когато изхлузи дясната, нещо червено закапа от стъпалото му на земята. Беше кръв. Свалиха чорапа и видяха три червени рани на глезена — там, където се бяха забили зъбите на греблото.

— Бягай за вода! Донеси пълнен леген! — извика майката и Филис хукна. А после я изпратиха за лекар.

Майката завърза кърпичката си около стъпалото му и го пренесе с помощта на Боби в къщата, където го сложиха да легне на пейката в трапезарията. По това време Филис вече бе на половината път до доктора.

Майката седна до Питър, който бавно се съвземаше. Миеше стъпалото му със студена вода и му говореше нежно. А Боби приготви чай.

„Това е всичко, което мога да направя — помисли си тя. — О, ами ако Питър умре или остане инвалид за цял живот. Аз съм виновна!“

Тя стоеше до задната врата, размишлявайки върху тези мрачни перспективи.

— По-добре да не бях се раждала — каза тя на глас.

— Защо, за бога, какво се случило? — Пъркс стоеше до нея, носеше кошница, пълна с филизи и мека, пръхвава пръст.

— О, това сте вие — зарадва се Боби. — Питър си нарани крака с греблото — три огромни рани. И вината за това е отчасти моя.

— Едва ли е точно така, гарантирам ти — успокои я Пъркс. — Докторът видя ли го?

— Филис отиде да го извика.

— Ще се оправи, не се безпокой — каза Пъркс. — Ами че вторият братовчед на баща ми се наниза на вила право в корема и се оправи напълно за няколко седмици. Само дето оттогава малко го удари в главата. Ама викат, че това станало, щото слънчасал на полето, а изобщо не било от вилата. Добре си го спомням. Добряк беше, ама малко улав, дето се вика.

Боби не се почувства много обнадеедена.

— Е, добре — продължи Пъркс, — едва ли точно сега ти е до градинарство. Покажи ми къде е твоята градинка — да бодна цветята вместо теб. И ще се навъртам наоколо, ако може, та да видя доктора

като излиза и да го чуя какво ще каже. Горе главата, госпожичке. Залагам една лира, че не се е наранил лошо, дума да не става.

Но не беше така. Докторът дойде, прегледа крака, превърза го и каза, че Питър не трябва да стъпва на него поне седмица.

— Няма да окуцее и да ходи с патерици, нали?

— Леле боже, не! — отговори доктор Форест развеселено. — Ще подскача пъргаво, както винаги, след не повече от две седмици. Не се тревожи!

Майката излезе да изпрати доктора до портата и да получи последни инструкции от него. Филис пълнеше чайника, за да направи чай, а Питър и Боби се оказаха насаме.

— Той каза, че няма да окуцееш — каза Боби.

— О, разбира се, че няма.

— О, Питър, наистина съжалявам — почти проплака Боби.

— Няма нищо. — Питър бе много мрачен.

— Вината беше изцяло моя.

— Глупости — каза Питър.

— Ако не се бяхме скарали, това нямаше да се случи. Знаех си, че не трябва да се караме.

— Стига лиготии — прекъсна я Питър. — Можех да си ударя крака с мотиката или да си отрежа пръстите със сламорезачката, или пък някой фойерверк да ми отнесе носа. Щях да се нараня точно по същия начин, без значение дали сме се карали, или не.

— Но аз знаех, че не бива да се караме — каза Боби, обляна в сълзи, — а сега ти си ранен и...

— Виж какво — прекъсна я Питър решително, — просто млъкни. Ако продължаваш така, ще се превърнеш в ужасна малка лигла от Неделното училище, хубаво да знаеш.

— Не смятам да ставам лигла. Но е толкова трудно да не бъдеш такава, когато наистина се опитваш да бъдеш добра.

(Любезният читател вероятно познава тази трудност.)

— Остави това — каза Питър, — дяволски добре стана, че не пострада ти. Радвам се, че се случи на мене. Я си представи да беше ти на мое място — щеше да лежиш в канапето с вид на страдащ ангел, а около теб да се върти разтревоженото семейство.

— Нямаше да бъде така — каза Боби.

— Точно така щеше да бъде — каза Питър.

— Казвам ти, че нямаше.

— Казвам ти, че щеше.

— О, деца — каза майката от вратата. — Кога успяхте отново да се карате?

Следващите дни Питър прекара на легло, което му се струваше твърдо и неудобно въпреки всичките възглавнички. Беше ужасно да не можеш да излезеш навън. Преместиха леглото му до прозореца и оттам Питър можеше да вижда пушека от влаковете, които се виеха по протежение на долината. Но не можеше да види самите влакове.

В началото на Боби й беше доста трудно да бъде постоянно мила към него, от страх да не я вземе за лигла. Майката седеше до него, когато сестрите му бяха навън. Тя често му казваше, че е смело момче и Питър стискаше зъби, дори когато болката в крака беше много силна, особено нощем.

Похвалите много помагат на хората понякога.

Имаше и посетители. Господин Пъркс се отби да пита как е Питър, същото направиха и началникът на гарата, и няколко души от селото. Но въпреки посещенията времето минаваше мъчително бавно.

— Ех, така ми се иска да прочета нова книга — каза един ден Питър. — Нашите съм чел по петдесет пъти.

— Ще ида до доктора — предложи Филис. — Той със сигурност трябва да има някакви.

— Сигурно са само за болести — предположи Питър.

— Пъркс има цял куп списания от ония, дето остават по влаковете, след като са омръзнали на пътниците — сети се Боби. — Ще изтичам да му поискам.

И момичетата хукнаха в двете посоки.

Боби завари Пъркс зает с почистване на лампите.

— Е, как е младият господин? — попита той.

— По-добре, благодаря — отвърна Боби, — но ужасно скучае. Дойдох да ви питам дали нямате някакви списания, които бихте могли да ми дадете.

— Ей на — възкликна Пъркс, — как не ми дойде на ума досега? Точно тая сутрин се напъвах да намисля нещо, дето да го развлече, и

не успях да измисля нищо по-добро от морско свинче. Един младеж, мой познат, ще го донесе днес следобед.

— Прекрасно! Истинско морско свинче! Той много ще се зарадва. Но и списанията ще му харесат.

— Там е работата — обясни Пъркс. — Току-що пратих повечето от тях на момчето на Снигсънови, дете сега се съвзема от пневмонията. Но са ми останали много илюстрирани вестници.

Той се обърна към купчината вестници в ъгъла и измъкна едно тесте, шест инча дебело.

— Ето! Само ще ги вържа да не се разпилеят.

Той издърпа един стар вестник от купчината, разстла го на масата, загърна останалите с него и направи стегнат пакет.

— Тук — обясни той, — има много картинки и ако Питър реши да ги поразкраси с водните си боички или с пастелите си, или с каквото там има — защо пък не, оставете го, на мен не ми трябва.

— Много сте мил — каза Боби, взе пакета и тръгна.

Вестниците бяха тежки и когато чакаше на прелеза да мине влакът, тя подпря пакета върху бариерата. Тогава небрежно хвърли поглед към вестника, с който бе загърнат пакетът.

Изведнъж тя сграбчи пакета по-силно и сведе глава. Струваше й се, че сънува. Тя продължи да чете, крайт на колонката бе откъснат и тя не можеше да прочете повече.

По-късно Боби не можеше да си спомни как е стигнала до Трите комина. Тя се вмъкна на пръсти в стаята си и заключи вратата. Тогава развърза пакета и прочете вестникарската колонка отново, седнала на ръба на леглото си, с вледенени ръце и крака и пламнало лице. След като прочете всичко, написано там, тя пое дълбоко дъх.

— Сега вече знам — каза тя.

Това, което бе прочела, бе под заглавието:

КРАЯТ НА СЪДЕБНИЯ ПРОЦЕС СЪДЕБНОТО РЕШЕНИЕ ПРИСЪДАТА

Името на човека, който бе осъден, бе името на баща й. Съдебното решение гласеше: „Виновен“. А присъдата бе: „Пет години

каторга“.

„О, тате — прошепна тя, мачкайки силно вестника, — това не е истина. Не го вярвам. Ти не си го направил! Не си, не си, не си!“

Някой почука на вратата.

— Кой е? — попита Боби.

— Аз съм — обади се Филис. — Чаят е готов, а едно момче донесе на Питър морско свинче. Хайде, слез при нас.

И Боби слезе.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

КОПОЯТ С ЧЕРВЕНАТА ФЛАНЕЛКА

Сега вече Боби знаеше тайната. Бе я научила от страница на стар вестник. И тя трябваше да слезе за чая и да се преструва, че не се е случило нищо. Но още щом влезе в стаята, всички забелязаха зачервените ѝ очи и преbledнялото лице, мокро от сълзи.

— Миличкото ми — извика майката, — какво, за бога, се е случило?

— Боли ме главата — каза Боби. И наистина така си беше.

— Нещо лошо ли се е случило? — попита майка ѝ.

— Не — отвърна Боби и телеграфира на майка си с очи следното кратко съобщение: „Не пред другите!“.

Пиенето на чая не протече весело. Питър бе разстроен от очевидния факт, че се е случило нещо ужасно с Боби. Филис стисна ръката на сестра си под масата в знак на съчувствие, като при това си обърна чашата. Трябваше да се донесе парцал и да се избърше разлятото мляко — нещо, което малко помогна на Боби. Тя имаше чувството, че тази закуска никога няма да свърши. Най-последно майката изнесе подноса с приборите и Боби я последва.

— Отиде да си признае — прошепна Филис на Питър. — Чудя се какво ли е направила.

— Сигурно е счупила нещо — предположи Питър, — но не трябва да се държи като глупачка заради това. Майка никога не ни се кара за такива неща. Чуй! Да, качват се по стълбите. Тя води мама горе, за да ѝ покаже, че е счупила... каната за вода с щъркелите. Това е.

Боби отведе майка си в своята стая, заключи вратата и застина безмълвна.

През цялото време, докато пиеха чая, тя бе обмисляла какво да каже. Бе решила, че най-добре е да започне с кратко изречение като: „Зная всичко“ или „Всичко ми е известно“ или „Разкрих ужасната тайна“. Но сега, когато остана с майка си насаме, откри, че не може да

каже нищо. Тя прегърна майка си и заплака отново. Все още не можеше да намери точните думи и повтаряше само: „Мамо! Мамо!“.

Майка ѝ силно я притисна към себе си.

Внезапно Боби се изтръгна от нея и отиде до леглото си. Издърпа изпод дюшека вестника, който бе скрила там и го протегна, сочейки името на баща си с треперещо пръстче.

— О, Боби — извика майка ѝ, която за миг разбра всичко. — Не вярвай на това! Нали не вярваш, че татко е извършил такова нещо?

— Не — изхлипа Боби. Тя бе спряла да плаче.

— Значи всичко е наред — каза майка ѝ. — Това не е истина. Те го пратиха в затвора, но той не е направил нищо лошо. Баща ти е добър, благороден и достоен човек и е нашият татко. Ние трябва да се гордеем с него и да го чакаме.

Боби отново се вкопчи в майка си и пак бе в състояние да повтаря само една дума: „О, татко! О, татко!“.

— Защо не ми каза, мамо — попита тя най-после.

— Ще кажеш ли на другите?

— Не.

— Добре — отвърна майката, — значи разбираш защо не ти казах. Сега ние двете трябва да си даваме кураж.

— Да — съгласи се Боби. — Мамо, ще ти стане ли още по-мъчно, ако ми разкажеш всичко за това? Искам да знам.

И така, тя се гушна в майка си и чу „всичко за това“. Тя научи, че мъжете, които бяха поискали да се видят с баща ѝ в онази паметна нощ, когато поправяха локомотивчето, всъщност били дошли да го арестуват. Бил набеден, че продава държавни тайни на руснаците, т.е. че е шпионин и предател. Тя чу за съдебния процес и за доказателствата — писмата, намерени в бюрото на баща ѝ в службата — писма, които убедили съдебните заседатели, че баща им е виновен.

— О, как са могли да повярват на това, след като са го видели! — извика Боби. — И как може изобщо някой да направи такова нещо!

— Някой наистина го е направил — обясни майката, — и всички доказателства са били срещу татко. Онези писма...

— Да, как са попаднали писмата в неговото бюро?

— Някой ги е сложил там. И човекът, който го е направил, е истинският виновен.

— Той трябва да се е чувствал кошмарно през цялото време — каза замислено Боби.

— Не ми се вярва изобщо да е способен на някакви чувства — отговори майка ѝ гневно, — иначе не би могъл да направи такова нещо.

— Може би просто се е разтревожил, че ще го разкрият и е пъхнал писмата в първото бюро, което му е попаднало. Защо не си казала на съдиите, че престъпникът е друг човек? Никой не би навредил на татко нарочно, нали?

— Не зная... не зная. Неговият подчинен, който зае мястото на татко, когато той... когато бедата се случи... той винаги е завиждал на баща ти, защото татко ти е толкова умен и всички го ценят. Баща ти никога не е имал вяра на този човек.

— Не можем ли да обясним всичко това на съдията?

— Никой няма да ни изслуша — въздъхна майката горчиво. — Мислиш ли, че не съм опитала всичко? Не, миличко, нищо не може да се направи. Остава ни само да бъдем смели и търпеливи и... да се молим.

— О, мамо — каза тихо Боби, — ти си най-смелата и най-прекрасната жена на света!

— Вече никога няма да говорим за това? — продължи майката. — Просто трябва да го изтърпим и да бъдем силни. И, миличка, опитай се да не мислиш за това. Опитай се да бъдеш весела и да ободряваш другите. За мене ще бъде много по-леко, ако бъдете поне малко щастливи и се радвате на живота. Измий си лицето и да излезем в градината.

Питър и Фил бяха много мили с Боби. Не я разпитваха какво е станало. Питър специално инструктира Филис да не задава излишни въпроси, иначе тя би задала поне стотина.

Седмица по-късно Боби успя да се измъкне от къщи сама. Тя отново бе написала писмо. И то отново бе адресирано до стария господин.

Скъпи приятелю,

Вие виждате какво е написано в този вестник. То не е истина. Татко никога не е бил руски шпионин. Мама казва,

че някой е поставил документите в бюрото на татко. Неговият подчинен, който е заел мястото му след това, е завиждал на баща ми и той му е нямал доверие. Но никой не е изслушал това, което мама казва, но Вие сте толкова добър и умен. Вие намерихте веднага семейството на господин Шепанский. Не можете ли да откриете кой е извършил предателството, защото не е татко, честна дума. Той е истински англичанин и не е способен на предателство. Тогава ще пуснат татко от затвора. Това е кошмарно и майка толкова е отслабнала. Тя веднъж ни каза да се молим за всички затворници и пленници. Сега разбирам защо. О, наистина Ви моля да ни помогнете — само мама и аз знаем, а ние не можем да направим нищо. Питър и Фил не знаят. Ще се моля за Вас по два пъти всеки ден, докато съм жива, ако дори само опитате да откриете истината. Помислете си, ако това беше Вашият татко, как щяхте да се чувствате. О, наистина, наистина, наистина ми помогнете.

С обич

Оставам Ваша любяща малка приятелка

Роберта

П. П. Мама щеше да Ви прати много поздрави, ако знаеше, че Ви пиша — но няма смисъл да ѝ казвам, в случай че не можете да направите нищо. Но аз знам, че можете.

От Боби с най-добри чувства

Тя бе изрязала статията за съдебния процес срещу баща ѝ и я бе сложила в един плик с писмото.

На гарата предаде писмото на началника, за да го предаде на стария господин на следващата сутрин.

— Къде беше? — извика Питър, седнал заедно с Филис върху стобора на градината.

— На гарата, разбира се — отговори Боби. — Подай ръка, Пит.

Тя стъпи върху бравата на портата, а Питър ѝ помогна да се изкачи.

— Какво е станало, за бога? — попита тя, когато се настани на стобора, защото Филис и Питър бяха много, много кални. Между двамата имаше буца мокра глина, а на коленете им — по една плоча. До Питър бяха подредени няколко странни овални предмета, които силно напомняха дебели наденички, кухи и запечатани от единия си край.

— Това са гнезда — обясни Питър, — лястовичи гнезда. Ще ги изпечем в пещта и ще ги окачим с връвчици под стряхата на пристройката.

— Да — намеси се Филис, — цяло лято ще събираме вълната, която се закача по трънаците и напролет ще застелем гнездата с тях. Колко доволни ще бъдат лястовичетата тогава!

— Често съм си мислил колко малко правят хората за безсловесните твари — каза Питър с добродетелно изражение. — Чудя се наистина как досега никой не се е сетил да прави гнезда за бедните лястовички.

— Ако всичко бе измислено — обясни Боби, — нямаше да е останало нищо за нас.

— Погледни гнездата, нали са много хубави? — Филис се пресегна през Питър, за да хване едно от тях.

— Внимавай, Фил — извика брат ѝ. Но беше прекалено късно, нейните силни малки пръстчета вече бяха смачкали гнездото.

— Видя ли сега — разсърди се Питър.

— То си беше едно от моите — взе да се оправдава Филис, — така че няма какво да се караш, Пит. Ето, нали изписахме инициалите си върху гнездата. Така лястовичките ще знаят кого да обичат и помнят с добро.

— Лястовиците не могат да четат, глупаче — подразни я Питър.

— Откъде знаеш? — попита Филис.

— Всеки знае това.

— А защо тогава на коледните картички и на валентинките^[1] винаги ги рисуват с писма на шийките? Как знаят къде да отлетят с писмото, ако не могат да прочетат адреса?

— Това е само на картинка. Ти да си виждала някога лястовичка с писмо на шийката?

— Е, не, но съм виждала гълъб, само че при тях писмата са вързани на крачетата...

— Знаете ли — прекъсна я Боби, — че утре организират гоненица?

— Кои ще участват? — попита Питър.

— Учениците от прогимназията. Пъркс мисли, че заекът първо ще бяга по траверсите. Ние можем да следим състезанието като вървим по височината над железопътната линия.

Гоненицата се оказа много по-увлекателна тема за разговор от читателските възможности на лястовичките.

На следващата сутрин майка им позволи да си вземат обяда и да прекарат на открито целия ден, за да гледат гоненицата.

— Ще видим и докъде е стигнало разчистването на свлачището — каза Питър.

Скалните отломки и тоновете пръст бяха прекъснали линията и бе нужно много време, за да бъде възстановена. Децата често ходеха да наблюдават работниците, които използваха такива интересни предмети като лопати, мотики, каменарски чукове и бутата ръчни колички по пътечки от талпи. Вечер работниците запалваха огън в железни гърнета с кръгли дупки и ги окачаха край работната зона за през нощта. Децата, разбира се, никога не излизаха нощем. Но веднъж, по здрач, Питър изпълзя на покрива през капандурата на спалнята и видя червените светлилки в далечината.

Децата приближиха свлачището и гледката на сновящите навсякъде работници напълно измести гоненицата от съзнанието им. Така че подскочиха от изненада, когато един задъхан глас извика зад тях: „Дръпнете се, моля“. Това бе заекът — едно кокалесто момче с дълги крайници и тъмен перчем, полепнал по мокрото му чело. Каишката на чантата с късчетата хартия бе праметната през рамото му. Децата се отдръпнаха назад. Заекът хукна по линията и работниците се подпряха на лопатите си да погледат. Момчето тичаше равномерно, стигна до отвора на тунела и изчезна в него.

— Това е в разрез с местните закони — каза майсторът.

— Какво ти влиза в работата? — отвърна най-възрастният работник. — Аз винаги съм казвал — живеј си и остави и другите да си живејат. Нали и ти някога си бил млад, господин Бейтс?

— Аз трябва да докладвам за това нарушение — каза майсторът.

— Защо да разваляме веселбата?

— Забранено е минувачи да пресичат линията под какъвто и да било претекст — промърмори майсторът неуверено.

— Той не е минувач — каза един от работниците.

— Нито пък е пресичал линията, той вървеше по нея — добави друг.

— Нито пък е измислял какъвто и да било претекст — добави трети.

— А и вече не се вижда — каза старият работник. — А човек не трябва да мисли за нещо, което не вижда.

В този момент, следвайки пътя на заека по пръснатите бели късчета хартия, дойдоха и кучетата. Те бяха трийсетина момчета и всички слязоха по стръмните стъпала по един, по двама, по трима, по шестима и по седмина. Боби, Филис и Питър ги преброиха, докато минаваха. Първите от тях се поколебаха пред черния тунел, но листчетата водеха навътре и по един, по двама, по трима, по шестима и по седмина те изчезнаха в тъмната му паст. Последният, облечен в червена вълнена фланела, сякаш угасна в тъмнината като свещица, духната от вятъра.

— Те не знаят с какво се наемат — каза майсторът. — Не е толкова лесно да тичаш на тъмно. Тунелът има два или три завоя.

— Мислите ли, че ще им трябва много време, за да го минат? — попита Питър.

— Няма да се учудя, ако им трябва час, че и повече.

— Тогава нека се качим на върха, за да ги видим как излизат от другия край — предложи Литър. — Ще стигнем много преди да са излезли.

Предложението изглеждаше добро и децата тръгнаха.

Изкачиха се по стръмните стъпала, откъдето бяха брали цветове на дива череша за гроба на малкото диво зайче. Когато застанаха с лице към хълма, през който бе прокопан тунелът, разбраха, че изкачването няма да е леко.

— Сякаш сме в Алпите — каза Боби, останала без дъх.

— Или Андите — изпъшка Литър.

— Като в Хими... как им беше името? — обади се Филис. — С върха Евърластинг^[2]. Ох, нека поспрем за малко.

— Потърпи — изпухтя Питър, — скоро ще стигнем.

Филис се съгласи да потърпи и те продължиха напред. Някъде торфът беше гладък и наклонът лек, някъде имаше камъни, които трябваше да прескачат и скали, които да катерят като се улавяха за клоните на дърветата. И така се изкачваха напред и нагоре, докато накрая застанаха на самия връх на хълма, където така често бяха мечтали да бъдат.

— Стой! — извика Питър и легна в тревата. Върхът представляваше гладка плоскост, покрита с торф и осеяна с мъхести скали и малки дръвчета офика.

Момичетата също легнаха.

— Имаме много време — каза задъхано Литър. — Изкачихме се.

След като си починаха достатъчно, седнаха и се огледаха наоколо. Боби извика:

— Погледнете!

— Какво? — каза Филис.

— Панорамата.

— Мразя панорамите — каза Филис, — а ти, Питър?

— Хубава е — рече той. — Погледнете акведукта! Крачи през цялата долина като гигантска стоножка. В далечината се виждат градове. Върховете на църквите стърчат като писалки от мастилница.

— И на мен ми харесва — обади се Боби. — Заслужаваше си катеренето.

— Гоненицата си заслужава катеренето — напомни Филис. — Нали заради нея тръгнахме.

— Имаме много време — успокой я Питър.

И наистина беше така. Защото, когато стигнаха над свода на тунела — те се бяха отклонили с няколкостотин ярда от предвижданията си и се наложи да пълзят по лицето на хълма — все още нямаше и следа от заека и кучетата.

— Те, разбира се, отдавна са минали — каза Филис, когато се облегнаха на тухления парапет над тунела.

— Не ми се вярва — обади се Боби, — но даже и да е така, тук е толкова хубаво. Можем да наблюдаваме как влаковете излизат от тунела като дракони от леговищата си. Никога досега не сме виждали влак отгоре.

— Е, това ще ни остане — въздъхна Филис примирено.

Мястото наистина беше невероятно. Оттук сводът на тунела изглеждаше много по-висок, отколкото бяха предполагали. Имаха усещането, че са на мост, обрасъл с храсти, пълзящи растения, треви и диви цветя.

— Момчетата са минали отдавна, знаех си аз — повтаряше Филис на всеки две минути, така че не успя нито да се зарадва, нито да се разочарова, когато Питър, надвесен през парапета, внезапно извика:

— Идват!

Децата се надвесиха над напечената от слънцето тухлена стена навреме, за да видят как заекът бавно излиза от сянката на тунела.

— Ето нà! — зарадва се Питър. — Какво ви казвах? А сега ще излязат и кучетата.

Много скоро изскочиха и те — по един, по двама, по трима, по шестима и по седмина. Те също вървяха бавно и изглеждаха много уморени. Двама или трима бяха изостанали много след другите.

— Е — каза Боби, — това беше всичко, а сега какво ще правим?

— Ще идем в гората ей там и ще си похапнем — предложи Филис. — Оттам ще можем да ги наблюдаваме на мили разстояние.

— Не още — обади се Питър, — това не са всички. Още не е излязъл онзи с червената фланела. Нека го изчакаме.

Измина доста време, но момчето с червената фланела не се появи.

— О, хайде да обядваме — каза Филис. — Толкова съм гладна, че ме заболя коремът. Може да не си видял онзи с червената фланела, когато е излизал с останалите...

Но Боби и Питър бяха единомисленици, че не са го видели.

— Хайде да слезем при входа на тунела — предложи Питър. — Може да го видим как идва. Предполагам, че му е прилошало и е спрял да си почине. Ти стой тука и гледай, Боб. Ще слезеш и ти, когато ти дам знак. Може да не го видим от дърветата, докато се спускаме надолу.

Боби изчака, докато ѝ дадоха знак. И тогава тя също се смъкна по хлъзгавата пътека сред корени, покрити с мъх, и се присъедини към другите. От момчето с червената фланела все още нямаше и следа.

— О, нека хапнем нещо — проплака Филис. — Ще умра, ако продължавате така, и тогава ще ви бъде много мъчно.

— Дај ѝ сандвичите, за бога. С пълна уста няма да говори толкова — каза Питър, все пак не съвсем грубо. — А може би — добави той, като се обърна към Боби, — не е зле и ние да хапнем по един сандвич. Може да се наложи да използваме всичката си сила. Не повече от един обаче. Нямаме време.

Боби не отвърна нищо, защото устата ѝ вече бе пълна. И тя, като Филис, бе страшно гладна.

— Аз мисля — каза твърдо Питър, — че момчето с червената фланела е претърпяло злополука. Точно така е станало. Дори може би сега, докато си говорим тук, лежи проснат с глава на релсите, една беззащитна жертва за всеки минаващ влак...

— О, не говори като в роман — прекъсна го Боби, като изгълта остатъка от сандвича си. — Трябва да влезем в тунела. Фил, върви плътно зад мен, а ако се зададе влак, се прилепи към стената.

— Дај ми още един сандвич — помоли Филис, — и ще го направя.

— Аз влизам пръв — не ѝ обърна внимание Питър и влезе.

Вие, разбира се, сте влезали в тунел? Локомотивът изпищява и внезапно шумът на летящия влак се изменя и става много по-силен. Пътниците вдигат прозорците и ги завързват с ремъците. Във вагона става тъмно като нощ, ако не светят лампи, разбира се. После лека-полека в тъмнината се прокрадва облачна белота, а след това виждате синя светлина по стените на тунела. После звукът на летящия влак се променя още веднъж и вие отново сте навън, под хубавото открито небе и пътниците пак развързват ремъците на прозорците. Стъклата, замъглени до едно от жълтото дихание на тунела, се спускат и вие отново виждате гоненицата на телеграфните жици покрай линията и подравнените глогови храсти, засадени на всеки тридесет ярда.

Така, разбира се, се преминава тунел, когато сте във влак. Но всичко е напълно различно, когато минавате пеша и стъпвате несигурно по хлъзгавите камъни и чакъла край релсите. Лигави, мътни вадички вода се стичат по вътрешността на тунела и забелязвате, че тухлите не са червени или кафяви, каквито са на входа, а лугаво, лепкаво, гадно зелени. Когато проговорите, гласът ви кънти, а светлината на слънцето постепенно изчезва и скоро около вас става съвсем тъмно.

От отвора на тунела все още струеше слаба светлина, когато Филис дръпна Боби за полата. Бяха изминали доста голямо разстояние като крачеха по траверсите.

— Искам да се върна — каза тя. — Тук не ми харесва. След малко ще стане тъмно като в рог. Няма да продължа в тъмното. Не ме интересува какво ще кажете, няма.

— Я не откачай — каза Питър. — Имам парче свещ и кибрит, а... Какво е това?

„Това“ беше един тих, подобен на бръмчене звук. Релсите започнаха леко да трептят. Бръмчащият звук ставаше все по-силен и по-силен, колкото повече се вслушваха.

— Това е влак — каза Боби.

— От коя посока идва?

Боби не можеше да определи.

— Пуснете ме да се върна — викаше Филис, като се боричкаше, за да се изкопчи от ръката на Боби.

— Не се бой — успокояваше я Боби. — Не е толкова опасно. Дръпни се назад.

— Елате — извика Питър, който се движеше с няколко ярда напред. — Бързо! Шахта!

Ревът на приближаващия влак сега заглушаваше всичко. Но Питър извика с всичка сила и Боби го чу. Тя помъкна Филис към шахтата, Филис се препъваше от уплаха, но успя да я довлечат вътре и тримата се сгушиха в тъмната влажна шахта, докато влакът ревеше все по-силно и по-силно. Струваше им се, че ще оглушеят. Вече виждаха светлина по стените, която ставаше по-ярка с всеки изминал миг.

— Това наистина е дракон — изплака Филис, но никой не я чу.

Земята се разтресе и една дълга ослепителна светкавица от осветените вагони ослепи очите им. Влакът префуча, като звънтеше, трещеше и ехтеше в сводестия покрив на тунела, обгърнат в гъст пушек и вълна от топъл въздух. Филис и Боби се вкопчиха една в друга. Даже Питър хвана Боби за ръката, „в случай че Боби се изплаши“, както обясняваше по-късно.

И тогава грохотът намалая, мярнаха се червените буферни фенери и с едно последно изсвистяване влакът излезе от тунела. Под влажния, сълзящ свод отново се възцари тишина.

— О! — въздъгнаха децата.

Питър се опитваше да запали късчето свещ с трепереща ръка.

— Да тръгваме — каза той, но трябваше да се изкашля, преди да заговори с естествения си глас.

— О — каза разтрепераната Филис, — ами ако този с червената фланела е бил на релсите!

— Трябва да проверим — каза Питър.

— Не може ли да се върнем и да извикаме някой от гарата? — попита Филис.

— На теб добре ли щеше да ти бъде да чакаш сама тук? — попита Боби строго и, разбира се, това реши въпроса.

И така, тримата навлязоха още по-навътре в сгъстяващата се тъмнина на тунела. Питър водеше колоната като държеше свещта високо, за да осветява пътя. Воськът капеше по пръстите му и полепваше по ръкава.

Не бяха изминали повече от сто и петдесет ярда от шахтата, когато Питър рязко спря, а после се втурна напред. Момичетата също се разбързаха, Филис зърна нещо червено до стената и стисна здраво очи. На завоя, до линията, която идваше откъм града, седеше момчето с червената фланела. Бе облегнало гръб на стената, ръцете му висяха отпуснато, а очите му бяха затворени.

— Това червеното кръв ли беше? — питаше Филис като стискаше още по-здраво клепачи. — Убит ли е?

— Глупости! — отвърна Питър. — Забрави ли, че фланелата му е червена. Само е изгубил съзнание. Какво, за бога, да правим сега?

— Можем ли да го преместим? — попита Боби.

— Не зная, много е едър.

— Ами ако наплискаме челото му с вода — предложи Филис. — Да, знам, че няма вода, но и млякото е мокро. Имаме цяла бутилка.

— Добре — съгласи се Питър. — Доколкото знам, в подобни случаи им разтриват ръцете и повтарят: „Свести се! Кажи нещо!“.

И така, Питър започна да разтрива ръцете на момчето с червената фланела. Боби мокреше челото му с топлото мляко, а Филис повтаряше умолително:

— Свести се! Кажи нещо! Свести се де!

---

[1] Валентинки — поздравителни картички, които се изпращат за деня на св. Валентин, католически светец, популярен като покровител на влюбените. — Б.пр. ↑

[2] Има се предвид връх Еверест в Хималаите, но Филис не знае точно името му и казва дума, която на английски означава „Вечно жив“. — Б.пр. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

КАКВО ДОНЕСЕ БОБИ ВКЪЩИ

Децата се суетяха над припадналото момче, което все така седеше отпуснато, със затворени очи и бледо лице.

— Да намокрим и ушите му с мляко — предложи Боби.

И те намокриха ушите му, а част от млякото потече по врата му и влезе под червената фланела. И тогава момчето въздъхна, отвори очи, после ги затвори отново и каза с много слаб глас:

— Няма ли да млъкнете!

— О, не е мъртъв — извика Филис. — Знаех си, че не е — и тя се разплака.

— Защо плачеш? Нищо ми няма — каза момчето.

— Изпий това — нареди Питър строго, пъхайки бутилката с мляко в устата му.

Момчето се задави и част от млякото се разля:

— Какво е това?

— Мляко — обясни Литър. — Не се бой, в приятелски ръце си. Фил, веднага престани да плачеш.

— Наистина го изпий — каза Боби внимателно. — Ще ти помогне.

И той отпи, а тримата го гледаха напрегнато.

— По-добре съм — съобщи момчето след малко. — Дори си спомних как се озовах тук. — То се опита да стане, но веднага се отпусна назад със силен стон. — Ама че беля! Струва ми се, че съм си счупил крака.

— Падна ли? — попита Филис, подсмърчайки.

— Не, разбира се, да не съм някакво хлапе — възмути се момчето. — Някаква тел ме спъна и когато се опитах да стана, не можах да се задържа прав. Седнах и явно съм припаднал от болка. О, дявол да го вземе, наистина ме боли. А вие как се оказахте тук?

— Видяхме ви да влизате в тунела и после пресякохме хълма, за да видим как излизате. И останалите наистина излязоха — всички, с

изключение на тебе. Така че ние сме спасителната експедиция — обясни гордо Питър.

— Не ви липсва смелост — отбеляза момчето.

— О, това не е нищо — махна с ръка Питър. — Мислиш ли, че би могъл да вървиш, ако ти помагаме?

— Бих могъл да опитам — каза момчето.

И то наистина опита. Но можа да застане само на един крак — другият се влачеше по много неприятен начин.

— Вижте, нека да седна. Много ме боли — произнесе момчето. — Мисля, че умирам... — и то затвори очи.

Децата тревожно се спогледаха.

— Какво да правим, за бога! — каза Питър.

— Идете до най-близката къща и повикайте помощ — сети се Боби. — Тичайте!

— Да, това е единственото, което можем да направим — съгласи се Питър.

— Ако го хванеш за краката, а Фил и аз го вдигнем откъм главата, може да го примъкнем в шахтата — продължи Боби.

Предложението изглеждаше разумно. И може би за страдалеца беше по-добре, че бе припаднал наново.

— Сега — каза Боби, след като го довлякоха в шахтата, — аз ще остана с него. А вие побързайте, защото това парче свещ няма да гори още дълго.

— Не мисля, че мама би одобрила да те оставя тук — колебаеше се Питър. — Нека аз да остана, а вие с Фил вървете.

— Не, не! — Боби бе категорична. — Вървете с Фил, а ти ми остави ножа си. Ще се опитам да му смъкна обувката, преди да е дошъл в съзнание отново.

— Надявам се, че постъпваме правилно — каза Питър.

— Разбира се, че е правилно — отговори Боби нетърпеливо. — Какво друго да направим? Да го оставим тук съвсем сам в тази тъмница? Побързайте, това е всичко.

И те забързаха.

Боби наблюдаваше как тъмните им фигурки се отдалечават и на слабата светлинка от свецицата изпита чувството, че е пропаднала вдън земя. Помисли си, че вече знае как се чувстват монахините, зазидани живи в манастирските стени. Изведнъж потрепери от страх.

— Не ставай глупаво малко момиче — каза си тя. Боби винаги много се гневеше, когато някой друг я наречеше „малко момиче“, дори ако прилагателното пред това словосъчетание не беше „глупаво“, а „хубаво“, „добро“ или „умно“.

Тя закрепил малката свещ на една счупена тухла близо до краката на момчето. После разтвори ножчето на Питър. Това винаги ставаше трудно — ножчетата за половин пени обикновено изобщо не могат да се отворят. Този път Боби успя, но си счупи нокътя на палеца и ужасно я заболя. После срязал връзката и изу обувката на момчето. Опита се да издърпа и чорапа му, но кракът бе страхотно подпухнал и затова тя разряза и чорапа — много бавно и внимателно. Беше хубав чорап и тя се зачуди кой ли го е плел. Сигурно майката на момчето. Сега навярно вече се тревожеше за него, и какво щеше да ѝ бъде, когато го занесяха вкъщи със счупен крак.

— Глупаво малко момиче — повтори си Боби и се почувства малко по-добре. — Горкият му крак.

— Къде съм — попита внезапно момчето.

— Свести се — зарадва се Боби. — Вече си по-добре! Стискай зъби и търпи. Още малко! И, моля те, не припадай отново!

Тя бързо навлажни кърпичката си с мляко и я разстла върху горкия му крак.

— О, боли — извика момчето, като се сви. — О, не, всъщност така е по-добре наистина.

— Как се казваш? — попита го Боби.

— Джим.

— А аз — Боби.

— Това е момчешко име.

— Е, цялото ми име е Роберта.

— Нямахте ли и други тук преди малко?

— Да, Питър и Фил — те са ми брат и сестра. Отидоха да доведат помощ.

— Ама че странни имена — все момчешки.

— Да, ще ми се да бях момче.

— Ти си смела съвсем като момче. Защо не отиде с другите?

— Някой трябваше да остане с теб — отговори Боби.

— Знаеш ли какво ще ти кажа, Боби — надигна се Джим, — ти си страхотна. Дай да ти стисна ръката.

Той протегна ръка в червена фланела и Боби я стисна.

— Не искам да я раздрусвам — обясни тя, — защото тя ще раздруса и тебе, а това ще раздруса горкия ти крак, а от това ще те заболи. Имаш ли носна кърпа?

— Не ми се вярва. — Джим започна да рови в джоба си. — А, имам. За какво ти е?

Тя я взе, навлажни я с мляко и я сложи на челото му.

— Това е приятно — каза той, — какво е?

— Мляко — каза Боби. — Нямаме вода...

— Ти си страхотна милосърдна сестра — похвали я Джим.

— Правя понякога такъв компрес на майка ми, когато е болна — обясни Боби, — не с мляко, разбира се, с одеколон или оцет, или с вода. А сега мисля, че трябва да изгася свещта, защото ще ни трябва светлина за изнасянето ти.

— Свети Георги ми е свидетел! — каза той. — Та ти мислиш за всичко.

Боби духна свещта. Не можете да си представите колко черна беше тъмнината.

— Виж какво, Боби — обади се Джим, — не се ли страхуваш от тъмното?

— Не... не много...

— Хайде да си държим ръцете — предложи момчето и това наистина си беше голям жест от негова страна, защото той, като повечето момчета на неговата възраст, мразеше външните прояви на чувства като целувките и държането на ръце например. Наричаше подобни неща „лиготии“ и ги презираше.

Сега, когато голямата силна ръка на момчето държеше нейната, мракът бе по-поносим за Боби. А момчето, хванало нейната малка, гладка ръчичка, с учудване откри, че всъщност съвсем не е неприятно, както бе очаквал. Тя се опитваше да поддържа разговора, за да „му отвлече вниманието“ от неговите страдания, но да поддържа разговор на тъмно е изключително трудна работа и затова скоро настана тишина. И на двамата започна да им става студено.

— Добре ли си, Боби? — попита я момчето.

— Боя се, че ужасно те боли, Джим — отвърна тя. — Толкова съжалявам наистина.

* * *

Питър и Филис бързо вървяха през тунела. Можеха да се движат и по-бързо, но Филис често се спъваше, а веднъж дори падна и лошо си удари коленете.

— Този тунел няма край — изплака Филис.

— Всичко си има край — отвърна важно Питър, — и човек винаги стига до него, ако, разбира се, не падне духом.

Нещо, което, като се замисли човек, си е напълно вярно и е добре да го има на ум в моменти на изпитание — като например морбили, математика, наказания в училище. Или когато се чувства изоставен и си мисли, че вече никой никога няма да го обича, или пък той вече не би могъл отново да обича някого.

— Ура — внезапно извика Питър. — Ето го края на тунела — изглежда точно като дупчица от карфица в черна хартия, нали?

Дупчицата от карфица ставаше все по-голяма. По страните на тунела падаха сини светлини. Децата вече можеха да видят чакълестата пътечка, която се простираше пред тях. Въздухът ставаше все по-топъл и по-свеж. Още двайсетина крачки и те изскокнаха навън, под добрата слънчева светлина, сред зелените дървета от двете страни на линията.

Филис пое дълбоко дъх.

— Никога вече няма да стъпя в тунел, никога, докато съм жива — закле се тя, — дори и да има двайсетстотин хиляди милиона кучета с червени фланелки и счупени крака вътре.

— Я не откачай — каза Питър, както обикновено. — Все някога ще ти се наложи.

— Мисля, че постъпих много храбро като влязох в тунела — похвали се Филис.

— Ами — отвърна Питър, — ти влезе не от храброст, а защото Боби и аз влязохме. А сега се чудя къде ли е най-близката къща? От тези дървета нищо не се вижда.

— Ей там стърчи покрив — посочи Филис напред по линията.

— Това е блокпостът — каза Питър, — а нали знаеш, че е забранено да се разговаря със стрелочника, когато е дежурен.

— Влизането в оня тунел сигурно е много по̀ забранено, но ние влязохме, нали — отвърна Фелис и хукна по линията.

На Питър не му оставаше нищо друго, освен да я последва.

Слънцето прежуряше силно и двете деца бяха останали без дъх, когато стигнаха постройката. Протегнаха вратлета, за да надникнат в отворените прозорци на блокпоста и извикаха: „Ей! Има ли някой!“.

Но никой не отговори. Децата заобиколиха сградата и се изкачиха по няколко стъпала. Те надникнаха през отворената врата. Стрелочникът седеше на един стол. Беше се облегал на стената с отпусната настрани глава и отворена уста. Спеше дълбоко.

— Боже господи! — извика Питър. — Събудете се! — Момчето знаеше от Пъркс, че ако стрелочникът заспи на дежурство, рискува да

загуби работата си, и това бе най-малката опасност, защото би могла да стане ужасна катастрофа.

Стрелочникът не помръдна. Тогава Питър се приближи и го разтърси. Човекът отвори очи и бавно се разсъни, като се прозяваше и протягаше. Но изведнъж, вече буден, скочи на крака, хвана се за главата „като побъркан“, както разправяше после Филис, и извика:

— Боже господи! Колко е часът?

— Дванайсет и тринайсет минути — каза Питър, като погледна големия часовник, който висеше на стената.

Човекът също погледна часовника, хвърли се към лостовите на стрелките и ги дръпна — веднъж в едната и веднъж в другата посока. Един електрически звънец иззвъня — релсите изщракаха и човекът се отпусна на стола. Той беше много блед и по челото му бе избила пот „като големи капки роса по листата на бяло зеле“, пак според сравнението на Филис. А освен това трепереше и дишаше тежко, като след голямо усилие. Внезапно той коленичи и извика доста театрално:

— Благодаря на Бога, че дойдохте точно в този момент — о, благодаря на Бога! — Раменете му започнаха да се тресат, от очите му потекоха сълзи и той скри лице в своите големи космати лапи.

Това поведение силно изненада децата.

— О, не плачете — опита се да го успокои Филис. — Вече всичко е наред — и тя го потупа по голямото, широко рамо, докато Питър добросъвестно тупаше другото.

Но стрелочникът изглеждаше сломен и се наложи децата да го успокояват дълго време, преди той да извади кърпичката си — червена с бледоморави цветчета по нея и да избърше очите си и да проговори. В този миг един влак прогърмя край тях.

— Иде ми да потъна в земята от срам — каза огромният стрелочник, когато спря да плаче. — Да заспя като бебе! — После внезапно доби сърдит вид: — А вие всъщност какво правехте тук горе? Не знаете ли, че е забранено?

— Да — отвърна Филис, — знаехме, но мен вече не ме е страх да върша нередности, пък то взе че се оказа напълно редно. Вие всъщност не съжалявате, че дойдохме, нали?

— Господ да ви поживи — пак се разчувства стрелочникът, — ако не бяхте дошли вие... — Той спря за миг. — Да заспиш на

дежурство, е срамота, така е наистина. Ако това се разчуе... даже въпреки че нищо лошо не се е случило...

— Няма да се разчуе — успокой го Питър. — Ние не сме доносници. Все пак не бива да спите на дежурство, опасно е.

— Е, кажете ми нещо, дете не го знам — каза човекът. — Но не можах да издържа. Много добре знам, че не бива да спя на дежурство. Но не издържах. Нямах кой да ме смени. Казвам ви, не съм спал и десет минути последните пет дни. Малкият е болен — пневмония, вика докторът, а няма кой да се грижи за него освен мен и малката му сестричка. Там е работата. Човек има нужда от сън. Опасно? Да, така е. А сега идете и ме обадете, ако искате.

— Разбира се, че няма да го направим — възмути се Питър, но Филис бе пропуснала цялата реч на стрелочника, с изключение на първите шест думи.

— Вие ни помолихте — започна тя, — да ви кажем нещо, което не знаете. Добре, ще ви кажа. В тунела ей там има едно момче с червена фланела и счупен крак.

— Какво търси в проклетия тунел? — изненада се човекът.

— Не се горещете толкова — каза Филис внимателно. — Ние не сме направили нищо лошо, освен че дойдохме и ви събудихме.

После Питър разказа как момчето се беше озовало в тунела.

— Е — каза човекът, — не виждам какво мога да направя. Нямам право да напускам блокпоста.

— Вие обаче можете да ни кажете къде да намерим някой, който не се намира в блокпост — обади се Филис.

— Ей там е фермата на Бригдън. Там, дете се вижда димът измежду дърветата — каза човекът.

— Добре. Довиждане тогава — рече Питър.

Но мъжът каза:

— Почакайте за минутка.

Той бръкна в джоба си и извади малко пари — пенита, няколко шилинга и монети от половин крона. Той взе два шилинга и им ги подаде.

— Ето — каза той. — Давам ви това, за да си мълчите за онова, което стана днес.

Последва кратка неприятна пауза.

— Вие май наистина сте доста неприятен човек? — каза строго Филис.

А Питър удари ръката на мъжа така, че шилингите изхвърчаха от нея и се търкулнаха на пода.

— Ако нещо би могло да ме накара да издайнича, то е именно това! — каза той. — Хайде, Фил! — и той излезе от стаята с пламнало от гняв лице.

Филис се поколеба. После взе ръката, която бе държала шилингите, а сега стърчеше глупаво протегната напред.

— Аз ви прощавам — каза тя. — Вие не сте на себе си, иначе никога нямаше да направите това. Аз зная, че от недоспиване хората направо полудяват. Мама ми е казвала. Надявам се, че вашето малко момченце скоро ще се оправи и...

— Хайде, Хил — извика Питър сърдито.

— Давам ви най-съкровената си честна дума, че никога на никого нищо няма да кажем. Да се прегърнем и да бъдем приятели — каза Филис, чувствайки колко е благородна.

Стрелочникът се наведе и я целуна.

— Трябва наистина да не съм на себе си, малката — обясни той. — А сега бягай у дома при мама. Нямах намерение да ви обидя — тъй да знаете.

И Филис напусна горещия блокпост и последва Питър през ливадите към фермата.

Когато мъжете от фермата, понесли една дъска, покрита с конски чулове, стигнаха под предводителството на Питър и Филис до шахтата в тунела, Боби бе дълбоко заспала. Същото бе направил и Джим. Изтощение от болката, обясни докторът по-късно.

— Къде живее момчето? — попита управителят на фермата, след като Джим бе вдигнат на дъската.

— В Нортъмбърланд — отговори Боби.

— Ходя на училище в Мейдбридж — обясни Джим. — Предполагам, че трябва да се върна там по някакъв начин.

— На мен пък ми се струва, че първо трябва да те погледне докторът — каза стопанинът.

— О, закарайте го у нас — предложи Боби. — Трите комина са близо. Сигурна съм, че мама би направила така.

— Едва ли майка ви ще одобри да водите вкъщи непознато момче със счупен крак?

— Тя самата прибра един изгубен руснак у дома — обясни Боби.
— Сигурна съм, че няма нищо против.

— Добре — рече управителят.

— Сигурна ли си, че майка ти няма да има нищо против? — прошепна Джим.

— Напълно — успокои го Боби.

— Тогава да го занесем в Трите комина? — каза управителят. — После моето хлапе ще отскочи с колелото си до доктора и ще го прати направо там. А сега, момчета, вдигайте — бавно и внимателно. Едно, две, три!

* * *

Случи се така, че майката тъкмо се мъчеше отчаяно над нов разказ за една дукеса, за един хитър злодей, за един таен проход и едно липсващо завещание. Тя изпусна писалката, когато вратата на кабинета ѝ бурно се отвори и връхлетя Боби — без шапка и зачервена от тичане.

— О, мамо — извика тя, — налага се да слезеш долу. Намерихме едно „куче“ с червена фланелка в тунела, кракът му е счупен и го носят у дома.

— Би трябвало да го отнесат във ветеринарната лечебница — каза майката със загрижено лице. — Аз не мога да прибера сащото куче тук.

— Той не е куче, мамо, той е момче — разсмя се Боби.

— Тогава трябва да бъде заведен у дома при майка си.

— Майка му е умряла — обясни Боби, — а баща му е в Нортъмбърланд. О, мамо, нали ще бъдеш мила с него? Аз му казах, че съм сигурна, че ще искаш да го донесат вкъщи. Ти винаги си искала да помагаш на всички.

Майката се усмихна и въздъхна. Хубаво е децата ти да са уверени, че би отворил дома и сърцето си за всеки, който има нужда от помощ. Но понякога те поставят в затруднено положение, когато постъпват според представите си.

— О, добре — съгласи се майката. — Трябва да направим каквото можем.

Когато Джим бе внесен вътре, ужасяващо блед и със стиснати устни в плашещ синкаволилав цвят, майката каза:

— Радвам се, че го доведохте тук. Сега, Джим, нека те настаним удобно в леглото, докато дойде докторът!

И Джим, гледайки милите ѝ очи, усети лек, топъл, успокоителен прилив на кураж.

— Ще боли доста, нали? — каза той. — Не искам да се държа като страхливец. Няма да си помислите, че съм страхливец, ако припадна отново, нали? Честна дума, не го правя нарочно. И наистина съжалявам, че ви създавам всичките тези неприятности.

— Не се безпокой — успокои го майката. — Ти си този, който има най-големите неприятности, ти, миличкото ми, не ние.

И тя го целуна точно така, сякаш това бе Питър.

— Ние се радваме, че си тук, нали, Боби?

— Да — каза Боби и разбра по майчиното си лице колко правилно бе постъпила, като доведе у дома раненото куче с червената фланелка.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ДЯДОТО

Майката не се върна към разказа си през целия този ден, защото имаше много грижи с „кучето“, което децата бяха довели в Трите комина. Първо трябваше да бъде настанен удобно в леглото, а после да изчака прегледа. Докторът дойде скоро и докато наместваше счупеното, момчето изпитваше ужасни болки. Майката стоя край него през цялото време и се опитваше да му вдъхва кураж.

Децата чакаха в приемната на долния етаж. Оттам чуваха шума от стъпките на доктора, който сновеше напред-назад из спалнята. На няколко пъти се разнесоха силни стенания.

— Колко ужасно — повтаряше Боби. — Иска ми се доктор Форест да побърза. О, бедния Джим!

— Наистина е ужасно — съгласи се Питър. — Интересно как се намества счупен крак. Предполагам, че костите хрущят.

— Стига! — казаха двете момичета едновременно.

— Това не е нищо! — каза Питър. — Как ще станете сестри в Червения кръст, както разправяхте на път към къщи, след като не можете дори да слушате за хрущене на кости? Ще ви се налага да ги чувате как хрущят на бойното поле... и да топите ръцете си в кръв до лактите като в кошмар, и...

— Престани! — извика Боби с преbledняло лице. — Призлява ми от тези приказки.

— И на мене също — оплака се Филис.

— Страхливки! — каза Питър.

— Не сме — възрази Боби. — Помогнах на мама за твоя ранен от греблото крак, а също и Фил помага. Знаеш, че беше така.

— Добре де! — съгласи се Питър. — Би било полезно за вас, ако ви говоря всеки ден по половин час за строшени кости и човешки вътрешности, та да свиквате с това.

Горе преместиха един стол. Чу се стенание и после настана тишина. Не след дълго докторът слезе по стълбището.

— Добре — каза той, — свършихме и тази работа. Хубаво, чисто счупване и костта ще зарасне добре, не се и съмнявам. Но и хлапакът се оказа смел...

— Какво толкова е направил — каза Питър.

Доктор Форест го изгледа внимателно.

— Не очаквах това от тебе, Питър. Момчето е истински герой. Трябваше да го видиш с капките пот по челото, как хапе устни, за да не крещи от болка. А уверявам ви, всяко мое докосване за него бе агония... Както и да е, някой трябва да дойде с мен до лечебницата. Има някои неща, които спешно ще трябва да майка ви, а дадох на помощника си един ден отпуск, за да иде на цирк. Ще дойдеш ли ти, Питър?

Питър тръгна с наведена глава.

Двамата изминаха доста път в мълчание. По едно време Питър протегна ръка:

— Нека да ви нося чантата. Сигурно е тежка — какво има в нея?

— О, ножове, скалпели и различни инструменти. А също и шише с етер. Трябваше да му дам етер, нали разбираш, болките бяха много силни.

Питър мълчеше.

— Разкажи ми всичко за това как намерихте този приятел — предложи помирително доктор Форест.

Питър разказа цялата история, а доктор Форест го похвали за стореното и двамата отново се почувстваха добри приятели.

* * *

— Може ли да вляза, мамо? — Питър бе застанал на вратата на кабинета, където майката работеше на светлината на две свещи. Техните пламъци изглеждаха оранжеви на фона на виолетовото небе, на което вече блещукаха няколко звезди.

— Да, миличък — вдигна глава майката, — нещо лошо ли се е случило? — Тя дописа няколко думи, остави писалката и започна да сгъва листа. — Тъкмо пишех на дядото на Джим. Той живее недалеч от тук, както знаеш.

— Точно за това дойдох да говоря с тебе. Трябва ли на всяка цена да му пишеш, мамо? Не може ли да задържим Джим, без да казваме нищо на техните, докато се оправи? Това би било такава изненада за тях.

— Е, да — каза майката през смях, — мисля, че би било прекалено голяма изненада.

— Нали разбираш — продължи Питър, — момичетата са си чудесни и така нататък... аз не казвам нищо лошо за тях. Но би ми се искало да има и друго момче, с което да мога да си говоря понякога.

— Зная, че ти е скучно, миличък. Но нищо не мога да направя. Може би догодина ще мога да ви пратя на училище. Това ще ти хареса, нали?

— Май наистина ми липсват другите момчета — призна Питър, — но ако Джим можеше да остане, след като се оправи кракът му, щяхме да прекарваме страхотно.

— Не се съмнявам в това — отвърна майката. — Е, ти знаеш, миличък, че не сме богати. Аз не мога да си позволя да му доставям всичко, от което ще има нужда. А на него му трябва и медицинска сестра.

— Не можеш ли ти да му бъдеш медицинска сестра, мамо? Та ти наистина толкова добре умееш да се грижиш за хората.

— Това е чудесен комплимент, Пит — но аз не мога да бъда медицинска сестра и да пиша едновременно. В това е бедата.

— Тогава значи наистина ще трябва да изпратиш писмото на дядо му?

— Разбира се, и на директора на неговото училище също. Ние телеграфирахме и на двамата, но аз трябва и да им пиша. Те така ужасно ще се тревожат.

— Мисля си, мамо, не може ли този дядо да плати за медицинска сестра? — предложи Питър. — Това ще бъде страхотно. Предполагам, че старецът е богат. Дядовците от книгите винаги са такива.

— Е, но този не е от книга — усмихна се майката.

— Знаеш ли — каза Питър замислено, — нямаше ли да е весело, ако всички ние бяхме в една книга, а ти я пишеше? Тогава ти можеше да направиш така, че да се случват всякакви неща и кракът на Джим да оздравее изведнъж, и той още утре да може да тича, и татко скоро да се върне вкъщи, и...

— Много силно ли чувстваш липсата на баща си? — попита майката.

— Ужасно ми липсва — отговори кратко Питър.

Майката вече пишеше адреса на второто писмо.

— Нали разбираш — продължи Питър, — работата не е само в това, че той ми е баща, а и в това, че сега, когато го няма, въкъщи няма друг мъж освен мене. Ето защо толкова ужасно много искам Джим да остане у дома. Ти не би ли искала да напишеш тази книга с всички нас, мамо, и да направиш така, че татко да се върне скоро?

Майката внезапно прегърна Питър и мълчаливо го притисна към себе си за минута. После каза:

— Не мислиш ли, че е много хубаво и така — да си представяме, че сме в книга, която Господ пише? Ако аз пишех книгата, можех да допусна грешка. Но Господ знае как да завърши историята по най-добрия за нас начин.

— Наистина ли вярваш в това, мамо? — попита тихо Питър.

— Да, наистина вярвам в това. Почти винаги, освен когато съм толкова тъжна, че изобщо не мога да вярвам в нищо. Но даже когато не мога да вярвам в това, аз зная, че то е истина. А сега занеси писмата в пощата и нека вече не си позволяваме да бъдем тъжни. Смелостта е най-добрата от всички добродетели! Смея да кажа, че Джим ще остане тук още две или три седмици, все пак.

През остатъка от вечерта Питър се държа тъй хрисимо, че Боби се притесни брат й да не вземе да се разболее. Затова тя доста се успокои на сутринта, когато го намери да заплита косите на Филис в облегалката на столчето й съвсем постарому.

Току-що бяха закусили, когато се почука на вратата. Децата се бяха заловили здраво за работа, почиствайки медните свещници в чест на Джимовото пристигане.

— Това трябва да е докторът — каза майката. — Аз ще изляза. Затворете вратата на кухнята, не сте за пред хора.

Но не беше докторът. Прозвуча друг глас и някакъв мъж се качи нагоре по стълбите. Стори им се, че са чували този глас и преди.

Мина доста време, а човекът не слизаше.

— Кой ли е това? — попита Боби.

— Може би — предположи Питър, — доктор Форест е бил нападнат от разбойници. И когато са го изоставили, считайки го за

мъртъв, той е телеграфирал на този човек да го замести. Госпожа Вини разправяше, че докторът имал един ратай, който вършел неговата работа, когато той замине на почивка, нали така, госпожо Вини?

— Точно тъй, миличък — обади се госпожа Вини от задната кухня.

— По-скоро е получил припадък — каза Филис, — отчаян от света и хората. И това е неговият помощник, който е дошъл да съобщи предпазливо неприятната новина на мама.

— Глупости! — отвърна Питър оживено. — Мама нямаше да заведе човека в спалнята на Джим. Защо да го води там? Чуйте — вратата се отваря. Сега те ще слязат долу. Аз ще откrexна лекичко вратата.

И той я откrexна.

— Това не е подслушване — отговори той възмутено на Боби. — Никой, който е с всичкия си, няма да седне да споделя тайни на стълбите. А и майка не може да има тайни, които да споделя с помощника на доктор Форест.

— Боби — извика майката.

Те отвориха вратата на кухнята и майка им се надвеси над парапета на стълбището.

— Дошъл е дядото на Джим — каза тя. — Измийте си лицата и ръцете и елате да му се представите. Той иска да ви види! — Вратата на спалнята се затвори отново.

— Ето на! — каза Питър. — Как не ни мина през ума! Дайте малко топла вода, госпожо Вини. Станал съм черен като шапката ви.

И тримата бяха много мръсни, защото по някаква странна причина цялата мръсотия, която бяха свалили от свещниците, бе полепнала по тях.

Те още се миеха, когато чуха как майка им покани дядото във всекидневната. Така че чисти, но мокри, защото от любопитство нямаха време да се избършат, те влязоха един по един във всекидневната.

Майка им седеше до прозореца, а в коженото тапицирано канапе, където в старата къща винаги седеше баща им, сега се бе настанил **ТЕХНИЯТ СОБСТВЕН СТАР ГОСПОДИН!**

— Е, това е... — каза Питър даже преди да поздрави. Той беше, както по-късно обясни, „просто смаян“.

— Старият господин! — каза Филис.

— Това сте вие! — извика Боби.

А после децата се свързеха, припомниха си добрите маниери и любезно поздравиха госта си.

— Това е дядото на Джим, господин... — каза майката, назовавайки името на стария господин.

— Страхотно! — каза Питър. — Това си е точно като в роман, нали, мамо?

— Да, почти — усмихна се майката. — В реалния живот наистина се случват някои неща, които доста напомнят книгите.

— Ужасно се радвам, че точно вие сте му дядо — каза Филис. — Като си помисли човек за купищата стари господа, които съществуват по света — би могъл да се окаже кой ли не.

— Вижте какво обаче — разтревожи се Питър, — нали няма да отведете Джим?

— Поне не веднага — каза старият господин. — Вашата майка най-учтиво даде съгласието си той да остане тук. Мислех да изпратя медицинска сестра, но майка ви бе така добра да предложи самата тя да се грижи за него.

— Но така няма да има време да пише — обади се Питър, преди някой да може да го спре. — Той няма да има какво да яде, ако мама не пише.

— Не се притеснявай за това — каза бързо майката.

Старият господин погледна майката много мило.

— Разбирам — започна той, — че разчитате на своите деца и им се доверявате.

— Разбира се — каза майката.

— Тогава мога да им кажа за нашата малка уговорка. Вашата майка, милички, се съгласи да остави за малко писането и да стане главна сестра в моята болница.

Филис попита направо:

— Ще трябва ли да се местим от Трите комина и от железопътната линия, и от всичко тук?

— Не, не, миличка — успокой я майката припряно.

— Болницата се нарича „Трите комина“ — обясни старият господин, — и моят злополучен внук засега е и се надявам да остане, единственият ѝ пациент. Вашата майка ще бъде главна сестра, ще има и болничен персонал, състоящ се от домашна помощница и готвачка, докато се оправи Джим.

— А тогава мама ще продължи ли да пише отново? — попита Питър.

— Ще видим — каза старият господин, като хвърли бърз поглед към Боби. — Може би скоро ще се случи нещо хубаво и на нея няма повече да ѝ се налага да пише.

— Аз обичам да пиша разказите си — каза бързо майката.

— Зная — отвърна старият господин, — не се страхувайте, че ще направя опит да ви се меся. Но човек никога не знае. Понякога наистина стават невероятно чудни неща, нали? И ние все живеем с надеждата, че ще се случат. Мога да дойда отново, за да видя момчето, нали?

— Разбира се — отговори майката, — а аз не зная как да ви благодаря, задето направихте възможно да се грижа за него. Джим е

много мило момче!

— Той продължава да вика: „Мамо, мамо“ през нощта — докладва Филис. — На два пъти се будих и го чух.

Старият господин се изправи.

— Толкова се радвам — каза Питър, — че остава при нас.

— Грижете се за майка си, деца — заръча старият господин. — Такава майка се среща веднъж на милион.

— Така си е — прошепна Боби.

— Господ да я благослови — каза старият господин, вземайки и двете ръце на майката в своите. — Господ да я благослови! Ама че съм сантиментален. Къде ми е шапката? Нека Боби ме изпрати до портата?

Навън той спря и каза на момичето:

— Ти си добро дете, миличка. Получих писмото ти. Опитвам се да разкрия нещата. Не съм направил много досега, но имам надежди, миличка, имам надежди.

— О! — успя да каже Боби.

— Мога да кажа големи надежди. Но запази тайната си още малко. Не е добре да разстройваме мама с лъжливи надежди.

— О, но те не са лъжливи, нали? — разтревожи се Боби. — Аз зная, че вие можете да направите това. Бях сигурна, че можете, още когато ви писах. Това не са лъжливи надежди, нали?

— Не — отвърна старият господин, — не мисля, че са лъжливи, иначе нямаше да ти кажа. А аз мисля, че ти заслужаваш да ти се каже, че има надежда.

— Нали и вие сте сигурен, че татко не го е извършил?

— Мила моя — тържествено произнесе той, — аз съм съвършено сигурен, че баща ти е невинен.

Дори и да бе лъжлива, надеждата стопли сърчицето на Боби. И през дните, които изминаха, тя озаряваше личицето ѝ, както свещта осветява фенера отвътре.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

РАЗВРЪЗКАТА

Животът в Трите комина вече не беше същият, откакто старият господин дойде да види внука си. Макар сега да знаеха името му, децата никога не го нарекоха с него — поне не помежду си. За тях той си остана завинаги „старият господин“. И аз си мисля, че е добре и за нас да си остане старият господин. Нали нямаше да ви изглежда по-истински, ако ви бях казала, че името му е Снукс или Дженкинс (нещо, което без това не е вярно)? А и в крайна сметка, може да ми бъде позволено да запазя поне една тайна. Тази е единствената. Вече съм ви казала всичко, с изключение на това, което ще научите от тази глава, която, впрочем, е последната. Така че, засега не съм ви казала съвсем всичко. Но ако не направя това, книгата никога няма да свърши, а би било жалко, нали?

Та, както казах, животът в Трите комина вече не беше същият. Готвачката и домашната помощница бяха много мили (нямам нищо против да ви съобщя имената им — те се казваха Клара и Етелуин). Но те намекнаха на майката, че някак не държат на компанията на госпожа Вини, защото тя била една стара клюкарка. Така че госпожа Вини идваше само по два пъти в седмицата — за прането и за гладенето. После Клара и Етелуин казаха, че могат да се справят отлично и с цялата работа, стига никой да не им се бърка. А това означаваше, че децата вече не трябваше да правят чая и да прибират и мият приборите след това, нито пък да чистят стаите от прах.

Това би оставило голяма празнина в живота им, макар всеки да се преструваше пред себе си и пред останалите, че мрази домакинската работа. Но сега, когато майка им не пишеше и не се занимаваше с къщата, на нея й оставаше време за уроци. А уроците трябваше да се учат. Колкото и да е прекрасен човекът, който ти ги преподава, уроците са си уроци. И най-приятните уроци са по-лошо забавление от беленето на картофи или паленето на огън например.

От друга страна, ако майка им сега имаше време за уроци, то тя имаше време и да си играе с децата, и да им съчинява стихчета, както някога. А откакто бяха дошли в Трите комина, тя все нямаше време за стихчетата.

В тези уроци имаше нещо много странно. Каквото и да учеха, на децата все им се искаше да беше нещо друго. Когато Питър учеше латински, не го оставяше мисълта колко хубаво би било да учи история като Боби. Боби би предпочела математиката, която обаче се бе паднала на Филис. А Филис, разбира се, мислеше латинския за най-, най-интересния предмет.

Така един ден, когато седнаха, готови за уроците си, всеки от тях намери по едно малко стихче на своето място. Подобни неща, разбира се, правеха уроците много по-весели. Все нещо е да знаеш, че човекът, който те учи, разбира, че не всичко ти върви по мед и масло. И не си мисли, че единствената причина да не си знаеш уроците, преди да си ги научил, е само твоята собствена глупост!

След време, когато кракът на Джим започна да се оправя, им беше много приятно да се качват при него, да седят там и да слушат разни истории за неговия училищен живот и за другите момчета. Имаше едно момче на име Пар, за което Джим изглежда си бе създал най-ниското възможно мнение. А имаше и едно на име Уигзби Майнър, към чиито възгледи Джим хранеше голямо уважение. Освен това имаше и трима братя на име Пейли. На най-малкия му викаха Пейли Трети. Той много обичаше да се бие.

Питър попиваше всичко това с дълбоко вълнение, а и майката изглежда слушаше с известен интерес, защото един ден тя даде на Джим лист хартия, на който бе написала стихче за Пар, споменавайки и Пейли и Уигзби по име. И това бе направено по най-неповторим начин. А също така бяха изредени и всички причини, поради които Джим не харесваше Пар, както и мъдрото становище на Уигзби по въпроса. Джим бе изключително доволен. Никога досега не бе получавал стихче, написано лично за него. Той го препрочита, докато го научи наизуст, а после го изпрати на Уигзби, който го хареса почти толкова, колкото и Джим.

Джим просто не можеше да се начуди как е възможно една майка да е толкова остроумна, че да напише такова нещо. За останалите това наистина изглеждаше възхитително, но все пак — естествено. Нали

разбирате, те бяха свикнали да имат майка, която може да пише стихчета просто тъй, сякаш си говори.

Джим научи Питър да играе на шах, на дама и на домино. Изобщо, това бяха хубави, спокойни времена.

Кракът на Джим се оправяше и между Боби, Питър и Филис започна да се заражда едно общо чувство, че трябва да измислят нещо, което да го зарадва. Само игрите не бяха достатъчни, трябваше да бъде нещо наистина мило. Но се оказа изключително трудно да измислят каквото и да било.

— От това нищо няма да излезе — каза Питър, след като бяха мислили, докато почувстваха главите си натежали, — като не можем да измислим нещо, с което да го зарадваме, значи не можем и това е. Може би просто от само себе си ще се случи нещо, което той ще хареса.

— Понякога нещата наистина се случват от само себе си, без да ги искаш — каза Филис.

— Иска ми се нещо да се случи — каза Боби замечтано, — нещо чудно.

И нещо чудно наистина се случи точно четири дни след като тя изрече тези думи. Щеше ми се да кажа, че стана три дни след това, защото във вълшебните приказки нещата се случват винаги след три дни. Но това не е вълшебна приказка, а и дните наистина бяха четири, а не три. Пък аз не правя нищо друго, освен да се придържам към истината.

През последните дни те сякаш вече не бяха „децата от гарата“. И с течение на времето у всеки един от тях бе започнало да се заражда едно мъчително чувство, на което един ден Филис даде израз:

— Чудя се дали на железопътната линия не й е мъчно за нас — каза тя жалостиво. — Вече въобще не ходим да я виждаме.

— Изглежда неблагоприятно — допълни Боби. — Ние толкова я обичахме, когато нямаше никой друг, с когото да си играем.

— Нали Пъркс винаги се отбива да пита за Джим — каза Питър, — а и стрелочникът дойде да ни каже, че момчето му е по-добре.

— Нямах предвид хората — обясни Филис. — Имах предвид милата железопътна линия сама по себе си.

— Това, което не ми харесва — каза Боби в този четвърти ден, който се падна вторник, — е, че спряхме да махаме на влака от 9:15 и

да пращаме поздрави на татко по него.

— Хайде да започнем отново — каза Филис.

И всички решиха да отидат на гарата.

Струваше им се, че е изминало страшно много време от онази първа сутрин в Трите комина, когато бяха станали много рано, бяха прогорили чайника на огъня, бяха закусвали с ябълков пай и за пръв път бяха видели железопътната линия.

Сега беше септември и торфът по склона беше сух и пръхкав. Рехави дълги треви стърчаха като нишки златна тел. Сини камбанки трептяха на своите жилави, стройни стебла. Заешките уши^[1] разтваряха широко и равно своите лилаво оцветени кръгове. А звездиците на звъниката блестяха по краищата на езерото, което се намираще на половината път до железопътната линия. Боби събираше цветята с пълни шепи и си мислеше колко хубаво щяха да изглеждат те, разпръснати по зелено-розовото копринено одеяло, което сега покриваше счупения крак на Джим.

— Побързай — каза ѝ Питър, — или ще пропуснем влака от 9:15!

— Аз не мога да бързам повече от това — оправдаваше се Филис. — О, връзката ми се е развързала отново!

— Сигурно на сватбата ти — подразни я Питър, — връзката на обувката ти ще се развърже, когато минаваш по пътеката към олтара. И мъжът ти, този, за когото ще се омъжваш де, ще се препъне в нея и ще си сплеска носа в мозайката на пода, и тогава ти ще кажеш, че не искаш да се омъжиш за него, и ще си останеш стара мома.

— Няма — каза Филис. — По-скоро бих се омъжила за човек със сплескан нос, отколкото съвсем да не се омъжа.

— Ще бъде кошмарно да се венчаеш за мъж със смачкан нос все пак — продължи Боби. — Та той дори няма да може да помирише цветята на сватбата. Това не е ли ужасно!

— Каква сватба! — извика Питър. — Погледнете! Семафорът е спуснат. Трябва да тичаме!

Те хукнаха и стигнаха навреме. За пореден път развяха носните си кърпички към влака от 9:15.

— Прати поздравите ни на татко! — извика Боби.

И останалите също извикаха:

— Прати поздравите ни на татко!

Старият господин махна през прозореца на своето първокласно купе. Махна доста силно. Но в това нямаше нищо кой знае колко странно, защото той винаги им беше махал. Странното беше, че от всички прозорци запърхаха кърпички, развяха се вестници, непознати хора ги поздравяваха весело. Влакът премина тържествено със свистене и рев, малките камъчета заподскачаха и затанцуваха между траверсите, а децата се спогледаха изумени.

— Какво, за бога, значи това? — попита Питър, но не очакваше да получи отговор.

— Не зная — рече Боби. — Може би старият господин е казал на хората от влака да гледат за нас и да ни махат. Той е знаел, че това ще ни зарадва!

И наистина, колкото и да е странно, именно така беше станало. Старият господин, когото всички на неговата гара познаваха и уважаваха, бе отишъл там рано тази сутрин и бе застанал на вратата, където стои младият човек с интересната машинка за перфориране на билети в ръка. Той казваше нещо на всеки пътник, който минеше през тази врата. И след като кимнеше на това, което старият господин бе казал — кимванията изразяваха всякакви нюанси на изненада, интерес, съмнение, весело одобрение и намръщено съгласие — всеки пътник продължаваше към перона и разтваряше вестник „Таймс“ и прочиташе една конкретна статия. И когато пътниците се качваха във влака, те казваха на останалите пътници, които вече бяха там, това, което им беше казал старият господин. После останалите пътници също поглеждаха в своите вестници и придобиваха много доволен вид. И когато влакът мина покрай оградата, където стояха трите деца, вестници, ръце и кърпички се размахаха лудо. Така цялата страна на влака, която беше към децата, запърха в бяло. На децата почти им се стори, че самият влак е оживял и най-после отговаря на поздравите, които му бяха отправяли тъй дълго и щедро.

— Това е най-невероятна небивалица! — каза Питър.

— Най-небивалата! — отвърна като ехо Филис.

Но Боби каза:

— Не ви ли се струва, че махането на стария господин изглеждаше някак по-особено от обикновено?

— Не — казаха останалите.

— На мене пък ми се струва — каза Боби. — Аз мисля, че той се опитваше да ни обясни нещо с вестника си.

— Да обясни какво? — попита Питър неразбиращо.

— Не зная — отговори Боби, — но наистина се чувствам странно. Чувствам се точно сякаш всеки момент нещо ще се случи.

Децата се прибраха в Трите комина. През този ден уроците се сториха на Боби по-трудни от обикновено. Тя наистина толкова много се измъчи над една обикновена задача за поделянето на 48 фунта месо и 36 фунта хляб на 144 гладни деца, че майка ѝ я погледна разтревожено.

— Не ти ли е добре, мила? — попита я тя.

— Не зная — беше неочакваният отговор на Боби. — Не зная какво ми е. Не е мързел във всеки случай. Мамо, би ли ме освободила от уроци днес? Искане ми се да остана за малко сама.

— Да, разбира се, щом искаш — съгласи се майката, — но...

Боби изскочи навън. Майка ѝ я намери в антрето да търси слепешката сред дъждобраните и чадърите сламената си шапка.

— Какво има, мила? — разтревожи се майката. — Нали не си болна?

— Не зная — отговори Боби, леко задъхана. — Но искам да остана сама.

— Нямаше ли да е по-добре да полегнеш? — каза майката, отмятайки косата от челцето ѝ.

— Мисля, че повече ще се освежа в градината — каза Боби.

Но тя не можа да остане и в градината. Ружите и късните рози ѝ изглеждаха така, сякаш очакват да се случи нещо. Това бе един от онези все слънчеви есенни дни, когато цялата природа изглежда застинала в някакво очакване.

Но Боби не можеше да чака.

— Ще ида до гарата — каза си тя, — да се поразговоря с Пъркс и да питам как е момченцето на стрелочника.

И тя тръгна надолу. По пътя срещна старата пощаджийка, която прегърна и целуна, но за известно учудване на Боби не ѝ каза нищо друго освен:

— Господ да те благослови, миличка... — и след кратка пауза: — Бягай... хайде.

Момчето на фабриканта, чието поведение обикновено беше малко по-лошо от вежливо и малко по-добро от презрително, сега докосна шапката си и изрече забележителните думи:

— Добрутро, госпожице, сигурен съм, че всичко ще се нареди...

Ковачът, който вървеше срещу нея с отворен вестник в ръце, се държа още по-особено. Той се ухили широко, макар по правило да не бе от мъжете, които се усмихват, и размаха вестника много преди да се е изравнил с Боби. А когато се разминаваха, каза в отговор на нейното „Добро утро“:

— Да ти е добро утрото, госпожичке, и още много такива! Желая ви щастие, от все сърце!

— О! — каза си Боби и сърцето ѝ ускори ударите си. — Нещо наистина ще се случи! Сигурна съм, всички са толкова странни, като в сънищата.

Началникът на гарата стисна топло ръката ѝ. Всъщност той я разтърси нагоре и надолу като дръжка на помпа. Но не ѝ даде обяснение за този ентузиазирани поздрав. Само каза:

— Влакът от 11:54 има малко закъснение, госпожице. Претоварен е през ваканционния период — и влезе много бързо в стаята си.

Пъркс никакъв не се виждаше и Боби си поигра с гаровата котка. Тази дама, която обикновено бе доста необщителна, днес дойде да се отрие в кафявия чорап на Боби с извит гръб, полюшваща се опашка и съчувствено мъркане.

— Божичко! — каза Боби, навеждайки се да я погали, — колко са мили всички днес, дори и ти, писано!

Пъркс се появи, когато бе обявено пристигането на влака от 11:54. И той, като всички тази сутрин, носеше вестник.

— Здравсти! — каза той. — Ей ви и вас. Е, ако това е влакът, ще бъде чудна работа! Господ да ви благослови, миличкото ми! Гледам го във вестника и не си спомням някога през целия си живот да съм се радвал толкова! — Той погледна Боби за момент и после каза: — Не мога да се сдържа, госпожичке, няма да се обидите, знам, в ден като този! — и с тези думи той я целуна първо по едната, а после и по другата буза.

— Не се сърдите, нали? — попита той разтревожено. — Нали не си позволявам прекалено голяма волност? В ден като този, знаете...

— Не, не — каза Боби, — разбира се, скъпи господин Пъркс. Ние ви обичаме като роднина... но... в какъв именно ден?

— Като днешния! — каза Пъркс. — Нали ви казвам, че го прочетох във вестника?

— Какво сте прочели във вестника? — попита Боби, но влакът от 11:54 вече пухтеше на гарата и началникът викаше Пъркс.

Боби остана сама с котката, която я гледаше изпод пейката с приятелски златисти очи.

Вие, разбира се, вече знаете точно какво щеше да се случи. Но Боби не беше толкова досетлива. Тя имаше онова смътно, объркано усещане, което обхваща сърцето на човек в сънищата. Какво точно очакваше сърчицето ѝ, не мога да кажа — може би именно онова нещо, което, както вие, така и аз знаем, че щеше да се случи. Но съзнанието ѝ все още нищо не очакваше. То беше почти празно и не усещаше нищо освен умора, притъпеност и онази празнота, която изпълва тялото ви, след като сте ходили дълго, а времето ви за обяд наистина отдавна е минало.

От влака от 11:54 слязоха само трима души. Първият бе един селянин с две кошници, пълни с живи пиленца, които тревожно протягаха ръждивочервените си главички през плетеницата от пръчки. Втората беше госпожица Пекит, братовчедката на жената на бакалина, с една тенекиена кутия и три пакета, увити в кафява хартия, а третият...

— О! Татко! Моят татко! — Този вик проряза като нож сърцата на всички във влака. Хората протегнаха глави през прозорците, за да видят един висок блед мъж с устни, плътно склучени в тънка линия, и едно малко момиче, което се бе вкопчило в него с ръце и крака, докато ръцете на мъжа го прегръщаха.

* * *

— Знаех си аз, че ще се случи нещо чудно — каза Боби, докато се изкачваха по пътя, — но не мислех, че ще бъде това. О, моят татко, моят татко!

— Значи мама не е получила писмото ми? — попита бащата.

— Тази сутрин нямаше никакви писма. О! Татко! Наистина си ти, нали?

Една ръка, която тя не бе забравила, хвана нейната и я увери, че не сънува.

— Ти трябва да влезеш сама, Боби, и да кажеш на мама много внимателно, че всичко е наред. Заловиха човека, който го е извършил. Сега всички знаят, че не е бил твоят татко.

— Аз винаги съм си знаела, че не си ти — каза Боби. — Аз, мама и нашият стар господин.

— Да — продължи бащата, — всичко се разкри благодарение на него. Мама ми писа, че ти си научила всичко. Каза ми и какво си била за нея през цялото това време. Моето малко момиче! — И те спряха за минута, за да мине вълнението им.

А сега ги виждам да пресичат ливадата. Боби влиза в къщата. Опитва се да възпре говора на очите си, преди устните ѝ да са намерили подходящите думи, с които да каже на мама много внимателно, че мъката, борбата и раздялата веднъж завинаги са свършили и татко си е дошъл вкъщи.

Виждам бащата да се разхожда из градината и да чака... Той гледа цветята и всяко цвете е едно чудо за очите, които през всичките тези месеци на пролетта и лятото са гледали само каменни плочи, чакъл и оскъдна трева. След малко той оставя градината и се изправя до вратата. Това е задната врата, а лястовиците кръжат над двора. Те се готвят да отлетят от студените ветрове и пронизващия мраз към земята, където е вечно лято. Това са същите онези лястовици, за които децата бяха направили малките глинени гнезда.

Сега вратата на къщата се отваря. И Боби вика:

— Влез, татко!

Той влиза и вратата се затваря след него. Аз предлагам да не го следваме вътре. Мисля, че точно сега не сме желани там. Мисля, че е най-добре да се отдалечим бързо и тихо. Накрая на ливадата, сред тънките златисти стръкове трева и камбанките, сред заешките уши и звъниката можем просто да хвърлим един последен поглед през рамо към бялата къща, където нито ние, нито пък който и да било друг е желан сега.

---

[1] Заешки уши — вид цвете. — Б.пр. ↑

Издание:

Автор: Едит Несбит

Заглавие: Децата от гарата

Преводач: Елка Димитрова

Година на превод: 1998

Език, от който е преведено: английски

Издание: не е указано (второ)

Издател: ИК „Пан ’96“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2004

Тип: повест

Националност: английска

Печатница: „Балканпрес“ АД — София

Редактор: Цанко Лалев

Художник на илюстрациите: К. Брок

ISBN: 954-657-212-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/6059>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.